

312631

వైదిక వార్త వ్రకటింవంబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ నవంబరు నెల 13-వ తేది గురువారము
MADRAS, THURSDAY 13th NOVEMBER 1930.
శ్రీ ప్రమాదులేనాపనంపత్సర కార్తికమాస బహుళ అష్టమి

సంచిక ౧౮౪
No. 184

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
బొట్ట బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
109, శ్రీరంగం, పోస్ట్ - బాంకాయ

కళ్ళు వధరలు
అసలు వెండి, సవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు
చెప్పిన గడువుకు తగుపూచీతో తయారుచేసి యివ్వబడును.
కేశవజి దేవచంద్.
నగలవ్యాపారం, 21-చై నాబజారు, మద్రాసు.

అవి మీ గొంతునకు నుఖమునిచ్చి దగ్గును నివారింప చేయును.

దగ్గుచాల హానికరమైనదియు, అపంతోమకరమైనదిగా యున్నది. అది గొంతును పుండుచేసి క్రమముగా
స్వాహారాన్ని మొదలగు వ్యాధులుగా స్పృశింపజేయును. ఇలాన్స్ పాస్టిల్స్ నీకు తక్షణమే శుభము యిచ్చును.
ఈ యింపైన పాస్టిల్స్ ను నేవించినయెడ నీకుండు గొంతుపుండు, దగ్గు వీటిని నివారింప చేయును. అది జలుబు,
రోమ్ముపడినములకు కూడ అయ్యుల్కును బోవధము. "ఇవాన్స్ పాస్టిల్స్" (కుళ్ళి పోకుండ చేసెడు పదార్థము
గనుక అది పుండులవల్ల గలుగు అంటువ్యాధులకు అపివేయును. అది ప్రపంచములో గల ఒక గొప్ప హానిపీటలలో
నుండి గొప్పనూత్నముచే తయారుచేయబడినది. దానిని ఆనేకలు పెక్కువార్లకు వాడి దానియొక్క పలికెను
అనుభవించిరి.

EVANS SONS LESCHER & WEBB,
LIVERPOOL, LONDON.
EVANS' ANTISEPTIC THROAT PASTILLES

రైల్వే రాకపోకల వేళలు

మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషనునందు	
బయలుదేరు వేళ	వచ్చువేళ
కలకత్తా మెయిలు	రాత్రి 8-30 గం ఉద 7-0 గం
వాల్తేరు ప్యాసింజరు	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
" ఫాల్గు ప్యాసింజరు	సాయం 5-55 గం
" "	రాత్రి 7-30 గం
గుమ్మడిపూడి ప్యాసింజరు	సా 5-0 గం ఉద 9-55 గం
బొంబాయి మెయిలు	రాత్రి 8-40 గం ఉద 8-55 గం
" ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 8-0 గం సా 8-45 గం
రాయచూరు ప్యాసింజరు	ఉద 9-20 గం సా 4-25 గం
రేణిగుంట	సా 6-30 గం మ 12-0 గం
" "	రాత్రి 9-10 గం
బెంగళూరు మెయిలు	రాత్రి 9-30 గం ఉద 6-20 గం
" ఎక్స్ ప్రెస్	మధ్యా 12-45 గం మ 2-25 గం
" ప్యాసింజరు	రాత్రి 9-40 గం ఉద 8-0 గం
" "	ఉద 8-45 గం రాత్రి 8-40 గం
కోల్కత్తా	మధ్యాహ్నం 1-0 గం
అక్కోణం	సాయం 5-45 గం ఉద 9-45 గం
పల్లిమకోస్తా మెయిలు	రాత్రి 9-45 గం ఉద 7-15 గం
నీలగిరి ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-15 గం ఉద 6-35 గం
గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 7-30 గం రాత్రి 8-15 గం
మద్రాసు ఎగ్జర్సు స్టేషనునందు	
నీలగిరి ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 8-40 గం ఉద 7-0 గం
తిరువేండ్రపురం ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-25 గం ఉద 6-15 గం
రామేశ్వరం	ఉద 7-15 గం రాత్రి 6-20 గం
మధుర ప్యాసింజరు	సాయం 6-30 గం ఉద 5-40 గం
పార్వతీ	రాత్రి 10-35 గం ఉద 4-25 గం
మద్రాసు బీచ్ స్టేషనునందు	
తిరుచిరాపల్లి ప్యాసింజరు	మధ్యా 2-5 గం మధ్యా 1-20 గం
కంచీవరం	సాయం 5-24 గం ఉద 9-35 గం

తే. 1-10-1930 ది నుండి విధించుటకు తమకు ఉద్దేశము కలదనే ఈ ప్రకటనను ప్రచుర
పరచుటకు ఈ భీమునిపట్నం మ్యునిసిపల్ కౌన్సిల్ వారు తీర్మానించిరి. ప్రైవేటరము పన్నులును ఫీజు
లును విధించుటకు ఉండే ఆదేశములను మ్యునిసిపల్ ఆఫీసులో తే. 15-12-1930 దిని గాని ఆలోచనగాని

ఉదయము 8 గం. మొదలు 11 గం. వరకును మధ్యాహ్నము 2 గం. మొదలు 5 గం. వరకునూ అందు కొనబడి నదరు ఆక్షేపణలు తే 22-12-1930 దిన సాయంత్రము 5 గంటలకు జరుగజూపు కౌంసిల్ మీటింగులో పరిష్కరింపబడును.

మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు
ఫీమునిపల్టం
11-1930

చైర్మను,
మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలు.

నోటు:—1930 సం. తాలూకు నెం X రు నవరణ ఆక్టప్రకారము 1920 సం. తాలూకు నెం V రు మద్రాసు ఆక్టలోని తే 154 క్షనును తీసివేయబడినది గనుక తే 1-10-1930 ది నుండి అనగా యే తేదీనుండి కుప్పవన్న విధింపబడునో ఆ తేదీనుండి ప్రయివేటు స్కా వెంజింగు ఫీజు విధింపబడదు.

"BREAK PILLS"

మునలివాండ్రను యావనవంతులుగా జేయును 1
పలచబడిన పిర్మమును గట్టిపరచును. ఎక్కువ నేపు బలమును కలుగజేసి సంతాన సౌఖ్యమును అవకాశ మిచ్చును. కీరమునకు తేజస్సు కలుగజేయును. ఎటువంటి సుఖసంబంధమైన జాడ్యములైనను జేరజాలవు. 1 గంటలో పిటి అద్భుత క్రిక్కి కనబరచి అనందమును కలుగజేసి స్త్రీపురుషులను తనివి నొందించు తై రాగి చిట్టుక. రసవిషగంధకాదులు కలియలేదు. గొడ్రాంగ్లకై నను సంతానము కలుగును. 20 మాత్రలు సీసా రు. 2-0-0; 60 మాత్రలు సీసా రు. 5-0-0. పెగలకు జర్మనీట్యూబులు 80 పెట్టె రు. 2-9-0. పొట్టెజీ పేరు. ఆర్యవైశ్య ఆశ్రమం, చిరాకోట్ పిటి, (గంజాం జిల్లా)

వ తా వ క స్తూ రి మా త్ర లు

విక్కిలి ఘాటుగలిగి నువాసనగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోశోజనం, మంతుమపువ్వు మొదలగు వస్తువులతో తయారుచేయబడినది. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన అనందముగా నుండుటయేగాక అజీర్ణము, వాపుయొ, జలుబు, కై త్యము, జ్వరము, సన్నిపాతము, జాలెంతగుణము, చిన్నవిడ్డ గుణముల అగ్ని మాంద్యము, అజీర్ణ భేదులు, దగ్ధి, ఉబ్బింపు, మొదలగు అనేక వ్యాధులను ఖండించుటతో రామ కామమందిరి. ఆరోగ్యమును బలమును కలిగించుటలో అత్యుత్తమమయినది. పరీక్షించ దగినది.

500 మాత్రలు గల సీసా 1 క రు. 0-4-0 52
12 సీసాలు రు. 2-8-0 పొట్టె భర్తలు ప్రత్యేకము.

పి. సి. వి. అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం, తెరేదేవి, నల్లూరు జిల్లా.

‘వై రె క్సు’

మలేరియా సంబంధమైన జ్వరములకు దివ్యమైన నివారిణి

అ శ్వాస్

అన్ని విధముల బలహీనములకు సర్వోత్కృష్టమైన ట్యాక్

ప్రొ క్టిస్టు లు:—

ఎన్. దేశాయి గాంధర్ అందుకో, 41. బండరు వీధి, మదరాసు.
నాదం అందు కో., కొచ్చిన్ డి. వి. నాయక్ బ్రదర్సు, కళికోట్.

BENGAL CHEMICAL &
Pharmaceutical Works, Ltd., Calcutta.

ప్రపంచమున వివిధదేశముల

ఆదాయము

ఒకదినమునకు దామాషా ఆదాయము

	రు.	అ.	పై.
అమెరికా	8	0	0
ఆస్ట్రేలియా	2	4	0
గ్రేటుబ్రిటను	2	9	4
కెనడా	1	10	8
ఇండియా	0	1	7

దీనినిబట్టి చూచిన ప్రపంచమునందు గల అన్ని దేశముల

లోను భారతదేశమే విక్కిలి బీదనీటిలో నున్నదని స్పష్టము కాగలదు. కాని యీ దేశములోనే నేనకొర కను వ్యయము విక్కిలి హెచ్చుగా నున్నది.

భారతదేశమున జనసంఖ్య

భారతదేశమున 83 కోట్లనుండి ప్రజలు కలరు. వీరిలో చతుర్వకొనినవారు 2 కోట్ల 60 లక్షలనుండి మాత్రమే కలరు. ఈ దేశమున పట్టణములును నగరములును 2800 కలవు. గ్రామములు యేడు లక్ష లున్నవి. పట్టణములలోను నగరములలోను 8 కోట్ల 25 లక్షల మంది నివసించుచున్నారు. గ్రామములలో 29 కోట్ల 75 లక్షలమంది నివసించుచున్నారు.

విదేశముల ఎగమతుల దిగుమతుల మొత్తము 590 కోట్ల రూపాయలు

భారతదేశమునుండి విదేశములకు వెళ్ళుచున్నట్టియు విదేశములనుండి భారతదేశమునకు వచ్చుచున్నట్టియు సరకుల ఖరీదు 590 కోట్లు. ఈ మొత్తములో నుమారు 890 కోట్లరూపాయల ఖరీదుగలవి బ్రిటనుదేశమువారి చేతిలోనే యున్నవి.

భారతీయుల కర్తవ్యము

విదేశవస్త్ర బహిష్కరణములు

విదేశములనుండి వచ్చేడు నూలు పట్టుబట్టుల వారములను బహిష్కరించినచో 70 కోట్ల రూపాయలు కూడివచ్చును. ఇందువలన ప్రభుత్వమునకు 12 కోట్లు లెక్కిపోవును. ఈబట్టలపైని 100 కి 15 మొదలు 80 వరకును దిగుమతిపన్ను కలదు. ఈబట్టలను త్యజించినచో ఖద్దరుబట్టలును స్వదేశబట్టలును అధికముగా విక్రయింపబడును. దారిద్ర్యము తగ్గిన. ప్రతినాలు నను 55 కోట్ల రూపాయల వెలగల నూలుబట్టలను 5 1/2 వెలగల పూలుబట్టలను 5 1/2 కోట్లు వెలగల పట్టుబట్టలను 5 1/2 కోట్లు వెలగల యిమిటేషను పట్టుబట్టలను మొత్తము 71 1/2 కోట్ల వెలగల బట్టలు విదేశములనుండి మనదేశమునకు వచ్చుచున్నవి.

(2) మద్యపాన బహిష్కరణము

లిక్కరు, వైస్కీ, వి దేశీ చుట్టలు మత్తుపదార్థములు మున్నగువాటిని బహిష్కరించినచో మనకు 100 కోట్లు కలసి వచ్చును. దొరతనమునకు 25 కోట్లు నష్టమువచ్చును. విదేశముల నుండి వచ్చు చుట్టలమీద 100కి 75 వంతున మనము పన్ను చెల్లించుచున్నాము. 100కి 45 వంతున చుట్టలు బ్రిటనుదేశము నుండియే వచ్చుచున్నవి.

(3) ఉప్పుపన్ను

ఉప్పుపన్నును రద్దుచేసినచో మనకు 20 కోట్లు దిగులును. దొరతనమునకు 8 కోట్లు నష్టమువచ్చును. చి రేణుబట్టు పన్నులు లేకుండనే చాలాప్రస్థ మనదేశమునకు వచ్చుచున్నది. పుష్పమీద 100 కి 1400 వంతున మనము పన్ను చెల్లించుచున్నాము. ఉప్పుపన్ను పోయినచో సోదాయనా సుఖమును చాలా చౌ క యగు ను. మన దేశము నుండి మనము మిగిలి న వాని ని లా భ క ర ము గా మెగుమతి చేయుటకుగూడ వీలగును. సబ్బులమీద 100కి 20 వంతున మనము పన్ను చెల్లించుచున్నాము. 100 కి 97 వంతున సబ్బులు బ్రిటనునుండియే వచ్చుచున్నవి.

విదేశపు చక్కెరను బహిష్కరించుట

విదేశపు చక్కెరను బహిష్కరించినచో మనకు 20 కోట్లు దిగులును. దొ ర త న ము న కు 10 కోట్లు నష్ట ము వచ్చును. వి దేశ ము ల ను ం డి చ క్కె ర మన దేశమునకు వచ్చుచుండుటచే మన చక్కెరపరిశ్రమ పాడై పోయినది. మనము చెల్లమును వాడవచ్చును. లేదా మనీషేయ వచ్చును. చక్కెరను చాలవరకు తగ్గించవలెను. టీ, కాఫీ, విందులు మున్నగువాటిని మానివేసినచో చక్కెరవ్యయము చాల తగ్గి పోవును. చక్కెరను శుద్ధిపరుచుటకు ఎముకలను రక్తమును ఉపయోగించెదరు. విదేశములలో చెక్కుతోటలలో పనిచేయుటకు చాలమంది గిరిమెంటు కూలీలు విదేశములకు పంపబడుచున్నారు.

ఇతర విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము

స్త్రీవనరీ, వాచెస్, గడియారములు, అలంకారపులు, అద్దములు, పింగాణీపాత్రలు బిస్కట్లు, గాజులు, మందులు మున్నగు విదేశవస్తువులను బహిష్కరించినచో మనకు 40 కోట్లు దిగులును. దొరతనమునకు 6 కోట్ల నష్టమువచ్చును. వీటిమీద 100 కి 15 మొదలు 80 వరకును పన్ను చెల్లించవలెను. మన దారిద్ర్యములనుబట్టి చూచినచో యివి యెంత మాత్రము ఆవసరమైనవికావు. ఇవియన్నియు భోగములకు సంబంధించినవే. ప్రస్తుతము వీటిని మానివేసినచో యెట్టి యిబ్బంది యును కలుగదు.

(6) రైల్వే ప్రైవేటులలోను మోటారులలోను

ప్రయాణము చేయకపోవుట

ప్రైవేటులకు మోటారులను బహిష్కరించినచో 100 కోట్లు మనకు దిగులును. రైల్వేలకు 80 కోట్లు నష్టము వచ్చును. 1,2,3,4,5 విదయములను బహిష్కరించినచో రైల్వేవారికి ఆదాయము 80 కోట్లు తగ్గిపోవును. మూడవ తర గతి ప్రయాణీకుల యిబ్బందులను రైల్వేవారు శ్రద్ధగా తొలగింపవలెను. వారు నిరంకుశాధికారముతో పనిచేయుటగూడదు.

మొత్తము 385 కోట్లు దిగులులు

ఈ ఆదాయములలోను భారతీయులందరూ తోడ్పడినచో మనకు 885 కోట్ల రూపాయలు దిగులును. దొరతనమువారి ఆదాయములో 91 కోట్లు తగ్గిపోవును. మనదేశమున బీదలనీటి చాల బాగుపడును. దేశీయులు గాంధీజీహోచ్చుని తగినరీతిని గౌరవించినవారగుదురు. ఈవిషయములను స్వగౌరవార్థము అనుపేరుతో బి. కే. పబ్లికేషన్ గారు జనమదాదాదాలో 1930 జూనునెల 15 వ తేదీని గుజరాతిభాషలో ప్రకటించిరి. ఈప్రకటన యంగ్లీషులో గూడ అనువదించబడినది.

రాండుటేబిలు సభాసమాచారములు

రాండుటేబిలుసభా ప్రారంభోత్సవము జరుగుట

శ్రీ బార్జి చక్రవర్తిగారు, ప్రధానమంత్రి మేడ్డానాల్లగారు, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు మున్నగు భారతీయప్రతినిధులును, కొందఱు సంస్థానాధిపతులును ఉపన్యసించుట

ప్రతినిధుల ఆశాభంగము

లండను బొంబాయి కలకత్తా కరాచీ నగరములలో ప్రతికూల ప్రదర్శనములు - ఊరేగింపులు జరుగుట

కలకత్తా కార్పొరేషను సభ రాండుటేబిలు సభపట్ల అసమ్మతిని తెలుపుటకు మూసివేయబడుట

బొంబాయి, కలకత్తా నగరములలో లాఠీచర్యములు—అరెస్టులు

రాండుటేబిలు సభా ప్రారంభ

విషయము

కార్యక్రమమునుగూర్చి సలహానిచ్చుటకు

సంఘ మేర్పడుట

లండను, నవంబరు 12:—ఆంగ్ల భారత సంబంధపరిశ్రమలో మొదటిసారి యాంగ్ల మహిళలకు భారత సామ్రాజ్యహోదా లో రాండుటేబిల్ సభాసభ్యత్వము వహించి యత్యంత ప్రాముఖ్యము నహించుగల విషయమును చర్చించు సమావేశమేయవచ్చు మహాసభవారికి తన యాసీనుల నందఱేరి. ఆంగ్ల భారతసంబంధముల సామరస్యమునకు ఇంతింతసరసి గౌరవము నొడగూర్చు నీసభయొక్క ప్రభుసమావేశము ప్రభువులభవనమునందలి రా యల్ గ్యాలరీలో రాజుగారి సమక్షమున మహావైభవముగా జరిగెను. చరిత్రాత్మకముగ నీభవనము జనబృందముచే కిటకిట లాడుచుండెను. సభాప్రతినిధులకు నిర్ణయింపబడిన సలహులకు అన్ని వైపులనుండి ఆంగ్లేయులయందును భారతీయులందును సేద ప్రఖ్యాతి గాంచిన మహా క యము పలువురు చిహ్న సేత మైయుండిరి. సభాప్రతినిధులై యున్న బడిన కలగూకారపును బల్లి మధ్య రాజుగారి సువర్ణసింహాసనము ఉన్నతముగా నమర్చబడి యున్నది. ఆంగ్ల ప్రధానామాత్యులను భారత సంస్థానాధిపతులను, వారి మంత్రులగువలయును సింహాసనమునకు కుడివైపున నాసీనులైయుండిరి. భారతకార్యదర్శి యగు లెఫ్టినెంట్ జనరల్ ఆంగ్ల ప్రతినిధులను సింహాసనమునకు నెడమవైపున నుపవిష్టులై యుండిరి. సింహాసనమునకు ముందుభాగమున భారతప్రతినిధులుండిరి. చిత్రచిత్రములగుచీరలను ధరించి యాసీనులైన భారత సారీ ప్రతినిధులచే సభాభవనము చూతనతో భావిష్ట మయ్యెను. బర్మాదేశపు దుస్తులను ధరించిన బర్మాప్రతినిధు లొకరింతరింతరి నొడగూర్చుండిరి. సంస్థానాధిపతులు సభాభవనం వస్త్రములను ధరించియుండిరి. వజ్ర, వైడూర్య, గోమేధికాదికములతో నీరలంకరించుకొని సభ కేతంతరును కొనినవారు నాతామైరి.

సభా ప్రారంభము

మధ్యాహ్నము పండ్రెండుగంటలయ్యెను. బిగ్ బెన్ గడియారము మృదుమధురస్వరమున గంటకొట్టుటకు ప్రారంభించెను. సార్వభౌముడు ఆంగ్ల ప్రధానామాత్యులసహితం సభా భవనమునకు వేంచేసిరి. ఇంతవరకు సంతోషముగా సరససల్లాపముల నాచింతింపచుండినవారు మాట యడిసిరి. సభాభవనము నిరామము మయ్యెను. సార్వభౌముని గౌరవార్థము సభాసదులందఱును లేచి నిలుచుండిరి. స్పష్టముగాను, సభాభవనమునందు సుస్వరమున ప్రతిధ్వనించు విషమమున సార్వభౌముడు కి నిమిషముల పట్టంతము ఉపన్యసించిరి. అనంతరము సభాప్రతినిధులకు, అధివిశేషామాత్యులకును ఆంగ్ల మంత్రి బృందమునకును తల యొగ్గి సార్వభౌమును సభాభవనమున వీడెను.

ఇతరుల యుపన్యాసములు

గంభీరములును, సద్భావ పూరితములును నగు వాక్య రచనలచే నలరారు ఉపన్యాసమును ప్రధానామాత్యు డొంగెను. నాటి కార్యక్రమము తయ 50 నిమిషములలో పూర్తియయ్యెను. ఇతర యుపన్యాసకుల మాటలలో గొప్పభావ మున్నప్పుడెల్ల సభాసదులు హర్ష మాచకములగు చప్పట్లు చరచుచు వచ్చిరి. ముఖ్యముగా, సామ్రాజ్యము లో గౌరవనీయులగు నట్టియు సమానములగు నట్టియు స్థానమునకు గాను యితర భారతదేశ ప్రతినిధు లెట్లువాంఛించుచున్నారో యట్లులే సంస్థానాధిపతులుగూడ వాంఛించుచున్నారను కాశ్మీరమహారాజుగారి భావమునకు సభ్యులు హర్ష పులకెను.

తె. రి. ఇట్లులే, రాండుటేబిల్ సమావేశము బుద్ధి నైభవముల యొక్కయు, ఉత్తమ రాజనీతులయొక్కయు సంయోగ స్థానముగాక యిది శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు పలికిన పలుకుగూడ సభాసదుల హర్ష మునకు కారణమయ్యెను.

కార్యక్రమమునుగూర్చి సలహా కై సంఘము

ఉపన్యాసములైన తరువాత సభాకార్యక్రమము కొలదికాలములోనే పూర్తియయ్యెను. ఆంగ్ల ప్రధానామాత్యుని ప్రతిపాదనమున సభాభవివ్యతాకార్యక్రమమునుగూర్చి సలహా నిచ్చుటకు గాను ఆగ్వాంశమునరాజా, వడ్డెపుడ్ బెన్, బికినీరు మహారాజా, కార్ హక్ సార్, హోర్, హెదర్, మిర్జా ఇస్మా డౌల్, జయకర్, జిన్నా, బి. యస్. మైత్రా, కిడింగ ప్రభువు, సత్రా, కాశ్మీ, షాఫీ, ఉజ్జర్ సింగగార్లతో గూడిన ఒక ఉపసంఘము నిర్ణయించుటకు ఆంగీకరింపబడెను. అంతట మహాసభ నవంబరు 17 తారీఖున వాయిదా వేయబడెను.

(రూటన్)

శ్రీ బార్జి చక్రవర్తిగారు

రాండుటేబిలు సభలో

శ్రీబార్జి చక్రవర్తిగారు

రుపన్యసించుట

సార్వభౌముని సంపూర్ణోపన్యాసము

“నా సామ్రాజ్యముయొక్క రాజధానినగరమునందు భారతదేశమునందలి సంస్థానాధిపతుల యొక్కయు ప్రజల యొక్కయు ప్రతినిధులకు స్వాగత విమర్శలుగుచున్నందులకు నేను చాల సంతసించుచున్నాను. భారతదేశ ప్రతినిధులు నా మంత్రులతోను పార్లమెంటులోని యితరపక్షముల ప్రతినిధులతోను కలిసి ఆలోచించుటకు పార్లమెంటు భవనమున జరుపబడ నున్న యాసభకు నేను ప్రారంభోత్సవ మొనరింపగలుగుటచే నా మనసునకు చాల సంతృప్తి కలిగినది.

ఇది కేవలము అపూర్వముగ సమావేశము

ఎందరో చక్రవర్తులు యండియోదేశములో చాల చారిత్రక విఖ్యాతిగల సభల నెన్నిటినో జరిపియుండిరిగాని భారతదేశముయొక్క భావి రాజ్యాంగ విధానమును గూర్చి ఆలోచించుటకు ఆ విధానమునకు తగిన నమూనాధారములను నిర్ణయించుటలోను పార్లమెంటువారిచే నడుపబడుటకు సమాధానమును కలిగించుటకును నేడు మీరు ఒకసలహునందు ఒక గుండబల్లుచుట్టును సమావేశమైయుండి వరకెన్నడును బ్రతుకు భారతదేశముల రాజకీయవైతలు కలిసి అట్టిసభను జరిపియుండలేదు.

పదేండ్లలో కలిగిన గొప్ప రాజకీయ

పరిణామము

భారతదేశమునందు రాజకీయ విధానమునందలి అభివృద్ధిని యేర్పాటు చేయుటయందుగల ముఖ్యాభిప్రాయమును గూర్చి పదియేండ్లక్రితము భారతసామ్రాజ్యము నేను పంపిన సందేశము లో వివరించియుండిని. ఒకజాతియొక్క అనంత జీవితములో పదియేండ్లు అత్యల్పకాలమేయగును. కాని యీ పదేండ్లలోను భారతదేశమునందు మాత్రమేగాక బ్రిటిషు కామనువెల్లుకు సంబంధించిన అన్ని దేశములలోను నివసించుచున్న అన్ని జాతుల వారిలోను గూడ జాతీయభావమునకు సంబంధించిన ఆశయములు అతిమృదువుగా వృద్ధి నొందసాగినవి. కావున మామూలు ప్రకారము వత్సరములనుబట్టి కాలనిర్ణయమును చేయుట కిప్పుడు వీలులేకుండ పోయినది.

నూతన రాజకీయాభివృద్ధినిగూర్చిన పరిశీలనము

కావున ఆపుడు ఆలోచింపబడి నిర్ణయింపబడినరీతిని పదేండ్లక్రితము ప్రారంభింపబడిన రాజకీయ సంస్కరణముల ఫలితమును పరిగణించి పునరాలోచనము గావించుటకును ఇటువైసి మరల నవసరములకు రాజ్యాంగ సంస్కరణములను చేయుటకు యిప్పు డావశ్యకత కలుగుటకుగూర్చి యీ తరచువారెవ్వరును అశ్చర్యపడ నవసరముండదు.

సమనుసంఘమువారి నివేదిక

ఈపనిని నెరవేర్చుటకు నేను నిశ్చయించిన స్టాట్యుటరీ కమిషను (సమనుసంఘము) వారు యిటీవలనేయిట్టి పునరావలోకనమును గావించి నివేదికను ప్రకటించి యున్నారు. వారు ప్రకటించిన నివేదిక యిప్పుడు మీయెదుట నున్నదిగాన ఖనతరమున నీ సమస్యను పరిష్కరించుటలో మీరు యీ నివేదికను యికివరకు చేయబడినట్టియు యిప్పుడు చేయబడగలట్టియు యితరనూచనలగుగూడ మీకు మంచి ఆధారములుగా నుండగలవు.

ఈ సమస్య ముఖ్యతము

ఇప్పుడు మీరు పరిష్కరింప బూనియున్న సమస్య ముఖ్యతమునని స్పష్టపరచుటకు నేను ప్రత్యేకముగా నిపుడేమి యింక తెలుప నవసరము లేదనియే కలచెనను. మీ ఆలోచనల వలన తేలికపరితమువైసి బ్రిటిషుకామనువెల్లు యొక్క హక్కు నాధారపడియున్నదియును నావలెనే మీరందఱుగూడ సరిగా గ్రహించియుండురనియే నేను నమ్మెదను. ఈకామనువెల్లులో చేరియున్న అన్ని సోదరదేశములలోనుగల సభ్యు లిందుయొక్క ప్రతినిధులందఱును నేడు సమావేశమైయుండుట యీవిషయముయొక్క ప్రామాణ్యతను సుభప్రారంభమనియే నేను తలచుచున్నాను.

నేను మిక్కిలి శ్రద్ధగా గమనించుచున్నాను

ఈసభలో జరుగగల చర్యలను నేను ఆసక్తికరముతో గాక అధికతరచున నన్యుకముతోను మిక్కిలి శ్రద్ధగాను అత్యధికముగ నానుభూతితోను నిరంతరమును గమనించుచునే యుండును.

భారతదేశీయుల ఆర్థికస్థితి నాకు ముఖ్యతము

భారతదేశమున నివసించుచున్న సామ్రజ్య జీవితమున నానరించియున్న ఆర్థికస్థితి నాకు ముఖ్యతము. ఈ సభలో మీరు చర్చించుచున్నంతికాలమును యీవిషయములకు మీరు నిరంతరమును స్మరించుచుండురనియే నేను నమ్మెదను. భారతదేశమునందు నివసించుచున్న అన్ని జాతుల మతముల సాంప్రదాయముల ప్రజలలోను అధిక సంఖ్యాకులు, అల్పసంఖ్యాకులు పురుషులు, స్త్రీలు పట్టావాసులు, కృషీవలులు భూస్వాములు రైతులు బలవంతులు దుగ్గులులు ధనికులు, పేదలు మున్నగు నందరియొక్క వ్యాధులు లగు హక్కులను గూర్చిగూడ నే నాలోచించుచునే యున్నాను. వీటి నన్నిటిని నేను ముఖ్యముగా గమనించుచున్నాను.

స్వపరిపాలనమునకు నిజమగు మూలాధారము

ఇట్టి చిన్న తెగలయొక్క హక్కుల పరస్పర బాధ్యతల మితిమీరుబడుచును వాటిని పరిగణించి నెరవేర్చుటయే స్వపరిపాలనకు నిజమగు మూలాధారమునకు నా కట్టి సంకల్పమును లేదు. ఇట్టి మూలాధారమువై నెలకొనిన భారత భావి పరిపాలనము గౌరవనీయులగువాటి ఆశయములకు స్పష్టపరచగలదని నే నాశించుచున్నాను. ఈ ఫలితము నిరారణగా చేకూరుటకు తగిన మార్గము మీచర్యలవలన గోచరింపజేయబడును గాక! “మీరు భారతదేశమునకు ఉత్తమమును నేపచేసిరి. మీ నేపలన నాకు మిక్కిలి ప్రేమాస్పదులగు ప్రజల అయిత్వర్యమును సౌఖ్యమును అభివృద్ధినిందినవి” అని మీ చేరుట చరిత్రకుదు ధిముగా లిఖింపబడునుగాక.

వివేకము, సద్భావము వోరిమి మున్నగు సుగుణములను సర్వేశ్వరుడు మీకు సమృద్ధిగా నొసగుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.”

అని శ్రీ బార్జిచక్రవర్తిగారు రుపన్యసించి రాండుటేబిలుసభను ప్రారంభించి సభలోనుండి వెడలిపోయిరి.

పాటియాలా మహారాజుగారి ప్రసంగము

మొక్కనాల్గుగారిని అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనుట

శ్రీ చక్రవర్తిగారు నెడలిపోయిన పిమ్మట పాటియాలా మహారాజుగారు అధ్యక్షుని యొజన తీర్మానము నుపపాదించుచు మాట్లాడిరి. "శ్రీ సార్యభౌములవాడు అనుగ్రహముతో నొసగిన యాచార్యము మనమృత్యుములతో విక్రీ-లి బాగుగా నాటుకొనెను. శ్రీ వారొసగిన ఆదర్శము ననుసరించుటలో మనము సాఫల్యమును బడయగలిగినచో యీ సభలను అనుమలములకు ఫలితములు కలుగగలవనియే నేను గట్టిగా నమ్ముచున్నాను. మేల్మోనాల్గు గారి సభకు అధ్యక్షతవహించుట నెన నీ సభలో నుపపాదించుచున్నాను. ప్రధానమంత్రిగారు! మనకుండరము నిపుడు పరిష్కరింపవలసిన సమస్యలను గూర్చి ఆలోచించుటలో యీ సభకు వత్తిన సంస్థానాధిపతులను సంస్థానముల మంత్రులను గూడ గ్రేటు బ్రిటన్ ప్రతినిధులతోను బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధులతోను గూడ కలసి సర్వవిధముల పనిచేయు గలుగుదురని నేను మీకు వాగ్దాన మొనరించుచున్నాను" అని పాటియాలా మహారాజుగారు నుడివరి.

తీర్మాన ము మోదించబడుట

ఈ తీర్మానమును అగాఖానుగారు నుడివరించిరి. సభ్యులు కరతాళధ్వనుల నొనరించిరి. "ఈ తీర్మానము యేకగ్రీవముగా నామోదించబడెను" అని అగాఖానుగారు నుడివరి.

ప్రధానమంత్రి మొక్కనాల్గుగారి రధ్యక్షత వహించుట

అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము

శ్రీ సార్యభౌమదండపతులకు కృతజ్ఞతను తెలుపుట శ్రీ బార్డికవర్తిగారు యీ సభకు విచ్చేసినందున మనము రాజభక్తితో కూడిన కృతజ్ఞతతో శ్రీవారికి మనఃపూర్వకముగా స్వాగత మొసగితిమి మనమును శ్రీవారి వాక్యములు మన కధికమును ప్రబోధమునుకలిగించెననియును శ్రీ వారికి విన్నవించుటకు అనుమతిని బడయుట యీ సభాధ్యక్షునిగా యెన్నుకొనబడిన నాకు ముఖ్యకర్తవ్యమై యున్నది. మీరు మనఃపూర్వకముగా అనుమతినిచ్చెదరని నే నెరుగుదును.

శ్రీ మేరీచక్రవర్తిగారు అనుగ్రహముతో చూపుచున్న ఆదర్శం నా భారతమిత్రుల కిదివరకే అనుభవములోనికి వచ్చియున్నదిగాన మన కృతజ్ఞతను శ్రీ చక్రవర్తిగారికి గూడ నెన్నవించుటకు విశు నమ్మతింతురనియే నేను నమ్ముచున్నాను.

నేడు యీ భవనమునందును యిటువైని నెంటుకేమ్బు పాలెనులోను యీ సభయొక్క సమావేశములను జరుపుటకు గూడ శ్రీ చక్రవర్తిగారు అనుగ్రహముతో ననుమతి నిచ్చియున్నారను విషయమును గూడ మనము మరచియుండలేదు.

శ్రీ సార్యభౌమదండపతులు మనపట్ల ఆత్మధికమును సానుభూతిని కలిగియున్నారని యీ ప్రజల నిదర్శనములను మనము స్పష్టముగా గ్రహించగలిగియున్నాము.

అధ్యక్షులకును సభ్యులకునుగల బాధ్యత మీరు నాపై నెలకొల్పిన బాధ్యతను నేను పూర్తిగా గ్రహించియున్నాను. ఇదియొక నూతన చరిత్రకు జనన సమయముగలదే మన అందరివైననుగూడ బాధ్యత అత్యధికముగ నే యున్నది. పెక్కుమంది చక్రవర్తులను రాజనీతిజ్ఞులను అత్రును భారతరాజ్యాంగ విధానముల గూర్చి చేసిన ప్రకటనలను భారతదేశమును స్వతరిపాలనమునకు సిద్ధపరచుటయే భారతదేశమునందు బ్రిటిషువారి ముఖ్యకర్తవ్య మను విషయము స్పష్టముగా తెలిసియున్నది.

నా వాగ్దానములను నేను నెరవేర్చుతేదా ?

ఇదివరకు చేయబడిన వాగ్దానములను నెరవేర్చుటలో మిక్కిలి సంతోషకరమును జాప్య మొనరింపబడినదిని కొందరను నెడల కాశ్యతమును నభివృద్ధి జరుపుచున్నపుడు దానిలో పాల్గొనుచుండు వారి కందరికిని అది చాల ముందముగా జరుగుచుండునట్లే కనబడక తప్పదని అట్టివారి కందరికిని నేను ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెదను. నేను నా వాగ్దానములను నెరవేర్చుచుండినయెడలనే ను వాటిని నెరవేర్చలేదని యెవరైన నినచో నాకట్టి మనస్తాపమును కలుగదు.

భారతరాజకీయాభివృద్ధినిగూర్చి యేకాభిప్రాయము

భారతరాజకీయాభివృద్ధిలో ఒకవిలక్షణమును కాంక్షితి యిపు డేర్పడెనని విషయమును మనమందరమును యేకభావించి కురిగించి ధీరపరుచుటకు ప్రయత్నించుటకే మనమిచ్చట నున్నదేమైతిమి మనము స్థిరపరచగలిగిన విషయమెటులుండి

నను అది అమితముగానున్నదని కొందరును అది చాలతక్కువగా నున్నదని కొందరును యెవరో కొందరాక్షేపించుచు నేయుండురువారటులనే ఆక్షేపింపనిందు మనము ధైర్యముగా ఫలితమును స్థిరపరచి వివేకధనులను అనుభూజ్ఞులనువారి ఆమోదము నర్జింపవలసియుండును ఇట్టి కార్యములందు తోడ్పడుటకు సమర్థులైచినవారే అభివృద్ధికి మూలకారకు లగుదురు.

ఆజ్ఞోల్లంఘనము హానికరము

ప్రజలు కాసనోల్లంఘనమునకు గడంగుట హానికరము. సాంఘికమనస్తత్వమే సక్రమాభివృద్ధికంఠటికిని మూలాధారమై యున్నది. స్థిరమగు దేశీయపరిపాలన మంతయును దానిపైననే ఆధారపడియున్నది. కాసనోల్లంఘనము యీ సాంఘిక మనస్తత్వమును నిర్మూలించును.

కార్యభారము కష్టతరము

మన కిప్పుడు నెరవేర్చవలసిన కార్యము చాల కష్టములతో కూడియున్నది. దీనిని పరిష్కరించుటకు వెనుక జరిగిన చర్యలలో మనకు తోడ్పడగల వేదియును కనబడుటలేదు.

అభిప్రాయములలో తీవ్రములగు విభేదము తీవ్రపడిన కనబడుచున్నది. పరస్పరలాభములకు తీవ్రతరమును సంఘర్షణ మేర్పడియున్నది. వీటికి సామరస్యమును కలుగజేయుట కిష్టపరచుకు యంతమాత్రమును సాధ్యపడియుండలేదు. దుర్గమ ప్రదేశములను మగములులకుగా నొసరించుటయే ప్రయత్నమును కర్తవ్యమని భావించువారికి యంతకంటెను ముఖ్యతమును యంతకంటెను అకర్తవ్యము నగు సమస్య మరేది యుండగలదు? పరస్పరవిశ్వాసము, కార్యాచరణమును వివేకము రాజనీతిజ్ఞత, మున్నగువాటి నన్నిటిని మనము భగవంతు డనుగ్రహించినంతవర కిప్పుడు పూర్తిగా వినియోగించి యీ సమస్యకు జయప్రదముగా పరిష్కరింపవలసియున్నది. మన సమస్యలకు హానికరములగు విషయములను గూర్చి మన మిపు డాలోచించునాడదు. క్రమముగా వాటిని మన మెదుర్కొనవలసియుండును. వాటిని అతిక్రమింపవలెనకు దృఢసంకల్పముతోనే మనము వాటి నెదుర్కొనవలెను. మనము చచ్చింపవలసిన విషయములలో స్వాతంత్ర్యునిర్మాణమునకును అభివృద్ధికిని సంబంధించిన సకాలాచరణములనుగూడ నిమిషియే యున్నవి. సహేతుకమును చర్యలను యితరులను సంతృప్తికొందించుటను విభేదములను తొలగించి సామరస్యమును కలిగించుటను అవసరమునై పూర్వమును మనము కలిగియుండుటచే మనలో విభేదములుండినను మనము కలసియే యుండుము.

అధినివేశనముల మంత్రుల ఆదర్శము

అధినివేశనముల మంత్రులలో నతిసమర్థులగు బారు మిక్కిలి హెచ్చుమంది అధినివేశనముల విషయములను గూర్చి ఆలోచించుటకు మన చెంతనుండుట కంటె ఉత్తమునునిదర్శనము మరేది లభింపగలదు?

శ్రీ సార్యభౌముడు ప్రారంభోత్సవమును నలుపుట

శ్రీ బార్డికవర్తిగారి సభకు ప్రారంభోత్సవమును పలుపుట వలన బ్రిటిషు కామనుజులకు చేసిన వివిధదేశముల శక్తి సామర్థ్యములను, వీటి కన్నిటికినిగల గాఢమును పరస్పరసంబంధమును, సార్యభౌమునిపట్ల అన్ని దేశములవారికిగల ప్రజల మను రాజభక్తిని మనము బాగుగా గ్రహింపగలిగితిమి.

అధినివేశన ప్రభుత్వముల సానుభూతి

అధినివేశన ప్రభుత్వముల ప్రతినిధులుగూడ నీ సభయందుండుటచే యీ సభలో జరుగునట్టి చర్యలను అధినివేశనముల వారందరును ఆసక్తితోను సద్భావముతోను సానుభూతితోను పరికించుచుండు రని నూచిత మగుచున్నది.

సంస్థానాధిపతుల సహకారము

ఇండియా దేశమునందలి సంస్థానాధిపతుల ప్రతినిధులు బహు బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధులు కంటె ఆలోచించుట కిదియే ప్రారంభముగలదే కాలక్రమమున యిండియా దేశమంతయును యేకరాజ్యము కాగలదనుట కిది నూచక మగుచున్నది.

బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధులు

బ్రిటిషు యిండియా ప్రతినిధులలో వేరు వేరు తెగలవారును భిన్న భావలను మాట్లాడు వారును భిన్నములగు లాభములను కోరువారును కూడ కలతనట నిజమేయినను భారతదేశమునకును బ్రిటన్ దేశమునకును చిరకాల సంబంధము కలిగియుండుటచే భారతదేశమున యేకభావమును కడుశీఘ్రముగ కలుగజేయవలెనను నాసక్తి అప్రతిసారముగా నేర్పడెనగుడ నేను స్పష్టముగా గ్రహింపగలిగి యున్నాను. బ్రిటిషుదేశీయులు వర్తకముకొరకు మొదటిసారి భారతదేశము నందగుగుడుటకు పూర్వమే ఆదేశమునందలి పాలకులను తత్వజ్ఞులనుగూడ భారతీయుల యేకభావమును గూర్చిన ఆశయముల నే కలిగియుండిరి.

బ్రిటిషు రాజకీయపక్షముల ప్రతినిధులు

ఈసభలో పాల్గొనుచున్న బ్రిటన్ దేశ ప్రతినిధుల మను మేము భారతీయులము కాకపోయినను భారతదేశగౌరవమునే కోరుచున్నాము. బ్రిటిషుపార్లమెంటులోని మూడు రాజకీయ

పక్షముల ప్రతినిధులును గూడ నీ సభలో పాల్గొనుచున్నాడు. ఈ మూడు పక్షములవారి ఆశయములను స్పష్టములకు కలిగి పరస్పరసంఘర్షణమునైననే ఆధారపడి బ్రిటిషు ప్రభుత్వవిధాన నిర్మాణము జరిగినది.

ఇన్ని పక్షములవారిచేట సమావేశముగలయే

సాఫల్యసూచకము

బ్రిటిషు కామనుజులందుండి భారతదేశము అభివృద్ధినిబడయునట్లు చేయునట్లును దృఢసంకల్పముతోనే అన్ని పక్షములవారును ఒక్కచోట ఒక జట్ట చేతికూర్చుండి ఆలోచించు బూనిరను విషయ మొక్కటియే అభివృద్ధిమనవలయుటకు తగిన అభివృద్ధికి నిత్యంకమును నిదర్శనమునుచున్నది. ఈ సభలో తప్పక యేకభావము కలుగదను నమ్మకమునుగూడ కలిగించుచున్నది.

గతమును మరచి మన మిక కార్యనిర్వహణమునకు

గడంగదగును

మన మిక కార్యనిర్వహణమునకు గడంగదగును. వెనుక కోపము వలనను ఆజ్ఞానము (ఆంధ్రత్వము) వలనను దుశ్చింతతోను పలుకబడిన వ్యాకము లన్నిటిని మనమిచ్చట మరచుటయే ముఖ్యకర్తవ్యము. "ఈ సభను గూర్చి వ్రాయబడునట్టి చరిత్ర యే రీతిగానుండినకు అవి యిటువైననే వ్రాయబడవలెను. మన ప్రజల రాజనీతిజ్ఞతా ప్రావీణ్యమున కది గౌరవప్రదముగా నుండదగును. ఇండియా బ్రిటన్ దేశములకు ప్రపంచమునందు గౌరవమతిశయించునట్టిదిగా గూడ నుండవలెను." అని మెక్లానల్లుగారు నుడివరి. (రాయిటరు)

బరోడా మహారాజువారు

విక్టోరియా మహారాజ్ఞి నుడుల జ్ఞప్తికిదెచ్చుచు

నువన్యసింఛుట

హైందవ సంస్థానముల ప్రతినిధి వర్తమవారి తరపున కొద్ది మాటలను నుడువ నవకాశము లభించినందులకు చాల గర్వపడుచుంటి మని బరోడా మహారాజువారు పిమ్మట నుపన్యసించు బల్గిరి. సార్యభౌమునికి కృతజ్ఞత తెలుపుచు, వారియెడల సంస్థానాధిపతులగుట భక్తిని వారికి దెలియజేయవలయునని ప్రధానమంత్రి గారిని నైకార్థుగా రరించిరి. పిమ్మట వారిటుల నుపన్యసింపసాగిరి:—

"ముఖ్యమైనటువంటి సమావేశము తెన్నియో చరిత్ర ప్రసిద్ధమగు నీ మందిరములో నిదివరలో జరిగియున్నది. అయినను, ఇండియా దేశముయొక్క జొట్లకొలది ప్రజయొక్క శ్రేయస్సు, సంతుష్టి, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముయొక్క యోన్నత్యము నిమగ్నమయియుండు సమస్యలను గాంచు నేటి యీ దృశ్యమును బోలిన తరుణ మెన్న డయిన నింతకుముందు గాంచి యుండినా యని నే సందేహించువాడను.

విక్టోరియా మహారాజ్ఞి నుడుల సార్థకపరచుట

కొకటేమార్గము

హైందవ సంస్థానాధిపతులయొక్కయు, హైందవ ప్రజాసామాన్యము యొక్కయు యాశయముల నెక్కుడుగ సఫలపరచుటచేతనే ప్రసిద్ధిగాంచిన విక్టోరియా మహారాజ్ఞియొక్క ప్రకటనయందలి విశాలభావములను సార్థకపరచుటకు వీలుండును. ఆ మహారాజ్ఞి యెటుల బల్గియొండిరి, "వారి (హైందవులయొక్క) శ్రేయస్సే మా బలము; వారు సంతుష్టిని బొందుటయే మా తేజము; వారి కృతజ్ఞతయే మాకు లభింపగలయుత్తమును ప్రతిఫలము". అట్టి యున్నత లక్ష్యమును బొందుటకు మన మెల్లరము పరస్పరవిశ్వాసము గల్గి, హృదయపూర్వకముగ ప్రయత్నముల గావించెముగాక!

హైదరాబాదు ప్రతినిధి

హైదరాబాదు ప్రతినిధియగు సర్ అక్బర్ హైదరీగారు పిమ్మట నుపన్యసింపుచు, సార్యభౌమునియుపవాదమును స్వీకరించు సానుభూతితో నిండియున్న దనియు, ఆ సానుభూతిని గాంచి ప్రతి హైందవుని హృదయమునందును తమనరూపును భావ మొదయుచు ననియు నుడివరి. ప్రతినిధు లెల్లరకును సార్యభౌముని యుపవాదము ముత్యహాసకముగను, మార్గసూచకముగను నుండును. నైజాముగారు తమకుగల విరుడములందు "బ్రిటిషు ప్రభుత్వముయొక్క విశ్వాసపాత్యుడగు మిత్రరాజు" యను బిరుదమును యత్యుత్తమ శ్రేణికి జెందినదిగ భావించుచుండిరి. నూటపది సంవత్సరముల నుండియు, సంధి యొడంబడి కలు సగర్వముగ కేర్కొను , కాశ్యతముమైత్రియను నాశయమును నైజామువంశీయులు ధృవముగ గల్గియుండిరి. హైదరాబాదువలెనే తదితర సంస్థానములను నాయాశయమును పాటించుచుండెను.

విశాల భారతము

పిమ్మట హైదరీగారిటులనుపన్యసింపిరి. "సంస్థానాధిపతులకు బ్రిటిషు సమ్రాట్టుతోగల అనుబంధము నేనుమా చెడగొట్టనేరని బ్రిటిషుసామ్రాజ్య ప్రజలకును, ప్రపంచ మంతటికిని

విమలమేట్టలు: తైమ్మనాథ్రికయొక్క విమలమేట్టలు
 ప్రాంత రాజ్యాంగ ప్రకాశికయొక్క పునరాలోచనము
 ఈ సంబంధించినట్టియు యందుగావింపబడవలసిన మార్పులను
 బంధించినట్టియు నగు సోపానము లై దింటిలోను యొకవిధముగా
 జూచిన రాండుచీటిలు పూజకేమీ మార్పులనుమైన దనవచ్చును
 నని తైమ్మనాథ్రిక సుధాపురుషుని, మొదటిసోపానము ప్రయోగము
 నివేదిక

దేశమును ప్రభుత్వము గాని ప్రజలు సామగ్రికాభి
మానమును ద్వితీయ స్థానమున ప్రతినిధు లాసంగియు,
సమాజము పరివర్తనమునందు వివాదాస్పదము
లగు నివేదనములను గూర్చి సమాధానము కుదురదను నిరాశకర
కాళ ముదబలముల యా ప్రతిక యభిప్రాయపడుచున్నది.
సమాధానము కుదిరినచో, స్థితిగతుల నయ్యది యంతరంగ చక్క
బరచ ననియు, బిట్టి పు నాయకులయొక్కయు, ప్రాంతీయ నా
యకులయొక్కయు సహకారమును గాంచి, కేవలము అతివాదు
లనే గల్గియుండినట్టి కాంగ్రెసు పక్షముకూడ తన దృక్పథ
మును మార్చుకొనననియు 'ప్రజా' పత్రిక నెదియు దెలుపు
చున్నది.

దేవులీ హెరాల్డు

(కార్యక పత్ర పత్రికయను, 'దేవులీ హెరాల్డు' కాం
గ్రెసు పక్షమువారు సమాజమునందు లేకుండుటకు విచార
మును నూచించుచు, అంతకు ప్రజాన ప్రాంతీయల యామోదమును
బడచుటలని నిర్ణయములను గావించుటకు వీలులేదను భావము
ప్రబలపడుచున్నది, ప్రజల నక్కరలేదనియు వక్కాణించు
చున్నది. (రాయటకు)

రాండుటేబిలు సభ కార్యక్రమ నిర్ణయసంఘ సభ

లండన్, నవంబరు 12:—రాండుటేబిలు సభలో జరుగ
దగిన కార్యక్రమమును నిర్ణయించుటకు యేర్పరచబడిన ఉప
సంఘమువారు శేడు మధ్యాహ్నము యిష్టాగోష్ఠిగా సమాజకే
మై. వీరు తమ నిర్ణయములను సభవారికి తెలిపెదరు.

(రాయటకు)

ప్రతినిధుల ఆకాభంగము

లండన్, నవం 12:—రాండుటేబిలు సమాజకేమైన
భారతీయులందరను గర్హించుచున్నారని తెలుపుటకు లండన్
భారతకాంగ్రెస్ కాఫీవారు శేడు రన్సెలు పిట్టోనున్న బిట్టి
పుచిచిత్తప్రదర్శనాలయమునండి ప్రాధుపార్కు వరకు
ఊరేగిరి. ఈ యిద్దరు మార్గముల న్నిటి నెం టు
పీరు ఊరేగిరి. వారి య పతాక ల ను
వెంట గొంపువును ఇండియా రిపబ్లిక్ ప్రభుత్వము చిరకాలము
మునగాక యనియు రాండుటేబిలుసభకు కూర్చుండియు కాంధీ
గారికి జయ్ అను ధ్యానములతో వెడలిరి. ప్రాధుపార్కులో
పీ రందరును నూడి చాలమంది బహిరంగసభలో నవస్థాపిం
చిరి. సకలత్వలాగారు గూడ మాట్లాడిరి.

లండన్, నవంబరు 12:—ఎంతయో కష్టపడి ఇన్ని వేల
మైళ్లు వచ్చిన భారతప్రతినిధులకు సార్వభౌముని యుపన్యాస
మును, ప్రధానావాత్యుని యుపన్యాసమును ఎట్లు వోచెనో?
ప్రతినిధు లందరను పరీక్షకున్నారు. కాని, వారు నిజమగు
ఆకాభంగమును గాంచినట్లులే చిహ్నములు కన్పించకపోలేదు.
కొందరు ప్రతినిధులు తమ ఆకాభంగమును ఒప్పుకొనిరి.

సర్ ఫిరోజ్ సెత్నాగారిని

శ్రీ 15 విలేజి యడుగ అతిథిలునడిచెను:—సార్వ
భౌముని యుపన్యాసము ఎక్కువ సానుభూతిని ఇండియాపట్ల
జాపుచున్న ప్రధానావాత్యును గూర్చి దొనియెను ప్రభు
త్వమునుగూర్చి అస్తవ్యముగనూడ కొంతయెనుగూడ నూచింప
లేదు.

మహమ్మదాలీగారు

ప్రారంభోత్సవముచే మంచి వాతావరణ మేర్పడినది.
రిప బ్లిక్ ప్రభుత్వమువారు రాజులు సంస్థానాధీశ్వరులను
నాకు కట్టరు. కాని శేను వారినుండి ప్రతినిధియమును ఆశించు
చున్నాడను. ఏన ఇండియా యొక్క భిన్నాక్షయములన్నిటిని
ఒకటిగజేయగలవారగుటచే వారిసాయము నాశించుచున్నా
డను.

డాక్టరు మూంజీగారు

ఇట్లు రాజుగారి యుపన్యాసము దయతో
గూడుకొన్న విషయ మటుండనిందు ఏన, రాజు
గా రెట్టి చర్యలతోను, తగవులతోను సంబంధము
ము బెట్టుకొనువారుగారు. వారి నెందులోను మన
దింపరాదు.

ఇంగ్లండుకును ఇండియాకును ఇప్పుడు సానుభు
తగాదా అనుకులముగా పరిష్కారముగలకు ప్రధానావాత్యుని
యుపన్యాసము పోషకులు కందు ఏమైన ఆశను గల్గించునది
గలదా యని శంకించుచున్నాడను.

శివరావుగారు

ఇట్లు దెలుపుచున్నార:—శేడొసగబడిన ఉపన్యాసము
లన్నియు అతను అంటుండ పోకును పొందకుండ ఉత్త అస్ప
ష్టముగ నన్నది. ఒక్క జన్నాగాడి మాత్రము మంచియుప
న్యాసము. ఇతరప్రతినిధులు దొనియెను ప్రభుత్వ మను నా
డముల నుపయోగించుటకుగూడ భయపడిరి.

శ్రీ. టి. వాలుగారు

ఇట్లు నడిచిరి:—బిట్టి పు ప్రజలు ఇండియాలో విషమ
పరిస్థితులను గ్రహించినట్లులే శేటియపన్యాసము మన లేలినది.
ప్రధాన రాజ్యాంగ సమస్యనుగూర్చి భారతప్రతినిధు లందరను
వికాభిప్రాయముతో నున్నారని స్పష్టముగనన్నది. అయితే
కష్టముగ పరిణమించుపరంభమున కిది ప్రారంభము.

(నీవ సర్వేసు)

సార్వభౌముని ప్రారంభోపన్యాసము

సామ్రాజ్యమునం దంతటను బ్రాధుకాస్తు
చేయబడెను

దర్శి, నవంబరు 12:—శేడు రాండుటేబిలు సమాజకే
మయొక్క ప్రారంభోత్సవమును జరుపుచు సార్వభౌముడు
మైక్రోఫోనులోనికి కబ్బుకుచెప్పుకొని ప్రసంగించిరి. వారి యుప
న్యాసము ఇండియా, ఆఫ్రికా, కెనడా, ఆమెరికా సం
యుక్తరాష్ట్రములు, జెర్మనీ, హంగరీ, డెన్మార్క్, హాలెం
డు మున్నగు దేశములలో బ్రాధుకాస్తు చేయబడెను.

(లి. ఆ. వై.)

లండనులో రాండుటేబిలు సభపట్ల అసమత్తి ప్రదర్శనము.

లండను కాంగ్రెసు సంఘమువారును
సామ్రాజ్య ప్రతికూల సంఘమువారును
ఊరేగింపును బహిరంగసభను జరుపుట

లండన్, నవం 12:—శేడిచు రాండుటేబిలు సభకు
ప్రారంభోత్సవము జరుగుచుండుటచే రాండుటేబిలుపట్లమతే
అసమత్తిని తెలుపుటకు లండనులో నన్న భారత కాంగ్రెసు
ఉపసంఘమువారును సామ్రాజ్య ప్రతికూల సంఘమువారును
ఊరేగింపును జరిపిరి. వీరు బ్లూమ్స్బరీకి బయలుదేరి
ప్రాధుపార్కుకు వెళ్లి అచట బహిరంగసభను జరిపిరి.

(రాయటకు)

బొంబాయిలో రాండుటేబిలు సభను నిరసించుటకు ఊరేగింపు జరుపదలచుట

పోలీసు కమిషనరు ఊరేగింపును నిషేధించుట

బొంబాయి, నవంబరు 12:—రాండుటేబిలు సభపట్ల
అసమత్తిని తెలుపుటకు బొంబాయి వాకాన్సియవాకు శేడు
సాయంకాలము ఊరేగింపును జరుపదలచగా పోలీసు కమిష
నరు ఊరేగింపును నిషేధించుచు ఆర్డరును పంపెను. (లి. ఆ. వై.)

బొంబాయిలో శేడు హరటాలు జరుగుట

పోలీసువారు ఊరేగింపును చెదరగొట్టుట

బొంబాయి, నవంబరు 12:—రాండుటేబిలుసభపట్ల
అసమత్తిని తెలుపుటకు శేడు బొంబాయిలో హరటాలు జరుప
బడెను. బ్రిటిష్ వర్గం సింహవాదముల నొసరించుచు వలం
టిరులు పీఠులవెంట తిరిగిరి.

సిక్కులు సెక్రటరేటు భవనమున

జాతీయపతాకమును నెలకొల్పుట

శేడు సాయంకాలము 6 గంటలపుడు అనగా లండను
లో రాండుటేబిలుసభ ప్రారంభింపబడునట్టి కాలమునకు సరి
యైన వేళకు కమిషనరు ఆర్డరు ధిక్కరించి బొంబాయిలో
వదగ్గొనియెను ఊరేగింపును ప్రారంభించిరి. ఊరేగింపు
అజరు మైదానమునండి బయలుదేరెను. వెంటనే శుభాక్షలను
సరించివచ్చిన పోలీసువారు ఊరేగింపును నిరోధించిరి. కాని
వివిధిగా ప్రతినిధులను ఊరేగింపులు జరుపదెను. సిక్కు
లు ప్రత్యేకముగా నొక ఊరేగింపును సాగించి సెక్రటరేటు
కార్యాలయము అవరణలో ప్రవేశించి అచట సింహవాదము
వైని వాతీయపతాకమును నెలకొల్పిరి. అంతట పోలీసు గారచ
టికి వెచ్చి లాఠీలవలన ప్రజలు తరియిరి. వేలకొలది ప్రజలు
చేరునందుట మంచి యీ ఘోరేగింపు అక్రమసంఘమని పోలీ
సుకమిషనరు ప్రకటించెను. (శ్రీ వై.)

25 మందికి గాయములుగలుగుట

ఊరేగింపును నిరోధించుటకు అజరుమైదానమున చాల
పోలీసు దళములు వెచ్చియుండెను. అజరుమైదానము :క్షు
సిక్కులు సెక్రటరేటు కార్యాలయమునందను కేలకొలది ప్రజలు
చేరునచే చెరి కంకునొట్టను పోలీసువారు లాఠీలను విసరిరి.
బొంబాయి జంభావానద్ద పోలీసువారు ఘోరేగింపును ఆపి
నేరిరి.

వాకాన్సియ ప్రెసిడెంటు యిష్టము నానిది
అరెస్టుచేయట

వాకాన్సియ ప్రెసిడెంటు వాక్కులను శాశ్వతముగా
జంభావానద్ద ఊరేగింపును నిషేధించిరి. శేడు శే. పోలీసు
వారు కేంద్రమున బ్రవేశించుకొని మరొకరు వాకాన్సియ
సభ్యులను యిద్దరు నిలబడినట్లు అచట అరెస్టుచేరి. కేంద్రము
లాఠీలను విసరి ప్రజలను తరిమివేసిరి. వెంట్రము కిరి మంచి
అరెస్టుచేసిరి.

సెక్రటరేటు :క్షు పోలీసువారు కంకు మైదానమున
లాఠీలను విసరిరి. అచటనుండ వెళ్లుచు న్ని ప్రజలు పోలీసు
సాయంకాలము 6 గంటలకు సెక్రటరేటునందనున యి
సమస్యనుండియు ప్రజల బాధను నెదిరిన యి. (లి. ఆ. వై.)

కలకత్తాలో ఊరేగింపుహరటాలము

లాఠీఘయోగము 45 గురి అరెస్టు

కలకత్తా, నవంబరు 12:—రాండుటేబిలు సభాప్ర
రంభసమయన శేడు కలకత్తా పురమున హరటా జరిగెను.
పోలీసుకమిషనరుగారు నిషేధపుట్లు ప్రదర్శించిరి. గాం
కాసరేల్లంపున సంఘమువారు యేర్పాటుచేసి ఊరేగింపు
మధ్యాహ్నము ఉత్తరభాగమున ఒక మైలువరకు నాగెను. పో
వాత జరిగినసభలో సంఘాధ్యక్షుడు ఉపన్యాసించెను. సగటునో
యితరవొట్టలకూడ చాల ఉత్సాహము బయలుదేరినది. కాని
పోలీసువారు చెరగొట్టిరి. సుమారు 45 మందిని అరెస్టు చేసిరి.
లాఠీఘయోగమువలన చాలమంది గాయపడిరి. (లి. ఆ. వై.)

20 ఊరేగింపులు 75 అరెస్టులు

కలకత్తాగరము రాండుటేబిలు సభపట్ల అసమత్తి తెలు
పుటకు శేడు హరటాలు ఊరేగింపును జరిపి, సాయంకాలము
వివిధ పార్కులలో సభలు చేసికొని లాఠీలను వాడెను.
కాంగ్రెసు స్వతంత్ర శిక్కులను వదులబడెను.
ఇరువదివొట్టలనండి నల్లజండాలు ఊరేగింపులు బయలుదేరెను.
విద్యార్థులుగూడ యందు పాల్గొనుటచే 6 కాశీలకు, కెంటు
లో సెఫ్టును కాలేజిసహాయముబడెను. రాండుటేబిలు సభకు
నిరసించుచు ఉత్సాహముతో కేలు నేసిరి. పోలీసువారు ప్ర
వహించి ప్రతివొట్టకు కొంతమంది చొప్పున నెలకై 75
మందిని అరెస్టుచేసిరి. లాఠీలతో కొట్టుటచే 25 మంది న లం
టికులకు వెల్లులు తగిలెను. (శ్రీ వై.)

కార్యాచేమనలో నిరసన తీవ్రమయి

కలకత్తా, నవంబరు 12:—రాండుటేబిలుసభకు నిరసం
చు తీవ్రమయి కార్యాచేమన సభలో అత్యధికసంఖ్య టిట్లు
తిక్కిలో ఆం గీ క రిం చ వ నా ను
యూరోపియనులను, కొందరు మహమ్మదీయులు కల్పన ఆ
త్మంతరములు నూచించిరి. అత్యధులకు సుభానుచంద్రాకు
గారు వాటిని త్రోసివేసిరి. అంతవాకు లేవోయిరి. అధిక
వైగా మహమ్మదీయులు వారిని చేరలేదు. (శ్రీ వై.)

కరాచిలో హరటా

కరాచి, నవంబరు 12:—రాండుటేబిలుసభకు నిరసం
చు కరాచిలో శేడు హరటా జరిగెను. హిందూమతా
ములు మూడబడెను. వీధులు కూళ్ళుకుగ నుండెను.

ధిల్లీలో రాజుగారి ఊరేగింపుము నిషేధించుట

ధిల్లీ, నవం 12:—

రాండుటేబిలుసభ ప్రారంభోపన్యాసములు గొడవనూచిరి.
యిటల దూరక్రమ యంత్రము ద్వారా విసరబడెను. ఉత్సాహ
లలో చాలమంది యితర ప్రజలు అర్చి తిగతలవారు వాస్త
వైతిగ పుల వైకత్తుకు జవరలుగారి కార్యాలయమునందను
ర్పాటుచేయబడిన యంత్రమునందను సమాజకేమైరి. రాజుగారి ఉ
పన్యాసము కొద్దిగ నన్నది. స్పష్టముగ వివరించలేదు. చివర భా
గము స్పష్టముగ వివరించెది. పిదప ప్రధాని మాగ్గ వాల్టా, కాన్రెస్
తో ప్రాధుపార్కు ఉపన్యాసములు కొంత భాగము వివరిం
చిరి. ఒక గంట విన్నవినడ అందరు తరివాయిరి. ఒకప్పుడు
లండనులో పార్లమెంటు స్పష్టముగ వివరించుటచే యిటలకూడ
కొందరు హర్షధ్వని గావించిరి. (శ్రీ వై.)

ప్రెసిడెన్సీ కాలేజి తల్లిదండ్రుల ముచివర్గము
సమాజము, మదరాసు

వై సమాజపు యాజమాన్యమున 14-వ శేడొసగబడిన
మువారు కాలేజి భవనమున శ్రీమతి అదిత్యాదేవి కంకునాదెని
గారు ఎమ్. ఏ. టి. ఎస్. సి. (లండను).
వాక్పాత్యకేమలలో జీవనమును గురించి యుపన్యాసించెది.
డా|| శేషిరెని నాయకుగారు ఎమ్. ఏ. టి. ఎస్. సి. య
ధ్యక్షుల సహాయము. ఎల్లరు విచ్చేరు ప్రార్థనలు.
కార్యదర్శి

ఉపన్యాసము వేరొకరు ప్రార్థనలు
ఆర్. వి. ఆర్. సీతారామస్వామి

మదరాసు, 12-11-1918

విదేశవార్తలు

పాలెస్టైను వ్యవహారము

పార్లమెంటులో ప్రధానిమంత్రి సమాధానము
 డిసెంబరు 12:—కామన్స్ లో నోక ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఈ సమయ సర్ హోప్ సింప్సన్ గారి సేదీకకు తరువాత పాలెస్టైను గూర్చి ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటన అప్రాముఖ్యత తొలగించిన ప్రధానమంత్రి గారిని, పాలెస్టైనులోని రెండు తెగల 3 విషయమునను ప్రభుత్వమువారు తమవిధులను నిర్వహించు సందర్భములను పూర్తిచేసిరి. పైన వివరించెట్లు దుర్భిప్రాయము కొంత కలుగుట వల్ల ముందుగా ప్రభుత్వమువారి ప్రకటననుగూర్చి కామన్స్ సభలో చర్చ జరిపించెద మనిరి.

విమాన ప్రయాణముల సౌకర్యములు
 విమానాశ్రయ ఆండర్ సెక్రటరీ మాంటాగ్యుగారు విమాన ప్రయాణములలో అవసరముచేసిన కొంత ప్రాంతములను గావించుటకు యంత్రాధానములను దగ్గరీతిగా ఉపయోగపడు చిన్న చిన్న నావలను ఉపయోగించుటకు పీ యండు నని కనిపెట్టబడిన దనియు, ఇట్లు పై విమాన ప్రయాణములలో సాధ్యమైనంత వర కీ సౌకర్య మేర్పాటు చేయబడుననియు నుడిచిరి. సముద్రముపై నండి ప్రయాణ మొనర్చు విమానముల ప్రయాణ సౌలభ్యముల విషయమునగూడ ఏర్పాట్లు జరుచుచున్నవనిరి.

అర్జెంటైనులో సంబంధము
 అర్జెంటైను విషయమున సమాధానము చెప్పుచు హెండర్సన్ గారు డాబర్నీక్ జడబడికను గూర్చి అర్జెంటైన్ సిస్టమ్ వారాలలో చించుచున్నట్లు ఆఫ్ఫిటి విదేశాంగ మంత్రి బ్రిక్షింగు రాయబారికి తెలియబరచె ననిరి. సిస్టమ్ వారు దాని నామోదించిన వెంటనే అది అమలుపరచబడుననిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా
 డోమినియన్ ఆండర్ సెక్రటరీ లక్ గారు ఒక ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చుచు తూర్పు ఆఫ్రికా ప్రజలలో ఐక్యమును నెలకొల్పు ఏర్పాట్లు విషయమున ఏర్పరుపబడిన ఉపసంఘము వారికి ఉత్తర రోడ్డియా విషయమున జోక్య ముండదనిరి.

నౌకానిర్మాణము
 నౌకానిర్మాణ మంత్రి అల్బాన్ డెయిగారు ఈ సమయ క్రొత్తగా నౌకా నిర్మాణ కార్యక్రమములో చేర్చబడి యుండు నౌకలను 7000 టన్నుల బకపు మోయగలిగినవిగా సండుచున్నది. (బి.ఎ.నె.)

బ్రిటిష్ లీజియన్ వారి సామ్రాజ్యోత్సవము

విరోపా యధమునుగూర్చి యువరాజుగారి ఉపన్యాసము

లండన్, నవంబరు 12:—భారతదేశపు సామ్రాజ్య పతాకం బ్రిటిష్ లీజియన్ వారి సామ్రాజ్యోత్సవములో పాల్గొనిరి. సభలో వారికి గొప్ప సన్మానము జరిగినది. యువరాజుగారి సమావేశమున కధ్యక్షత వహించిరి. విరోపా మహాయధము సంగతి మరచిపోయినా మన్నచో మరల క్రొత్త యధములకు దారితీయుచున్నామన్న మాటయేయని వారనిరి. “ఈ భరమువారు మహాయధమునుగూర్చి యేమియు తెలిసికొనకపోయినచో అది మిక్కిలి యపాయకరముగా పరిణమింపగలదు. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యపు ప్రజల కీ విషయమున ప్రజోధము గలిగించుటయు, మహాయధము సంగతి మరచిపోకు రాకుండజేయుటయు బ్రిటిష్ లీజియన్ వారి విధి” అని వారు నుడిచిరి.

సామ్రాజ్యమహాసభ

అధిక సంఖ్య నివేదికపై చర్చ
 లండన్, నవంబరు 12:—సామ్రాజ్య మహాసభా ప్రతినిధుల అధిక సంఖ్యుడవారి నివేదికనుగూర్చి చర్చ సాగించుచున్నది. ఈ చర్చ రేపటితో ముగియగల దనుకొనుచున్నది. దీనిని సూచించ సంగతులన్నియు చాల రహస్యముగా నుంచబడుచున్నవి. విషయ తెన్నెతో గారి నూచనను ప్రతినిధు లంగీకరింపరనియు, ఈ విషయమున ముగిసి యుపాయము జేసెన గలకమోయని వారు పరిశీలించుచున్నారనియు తెలియుచున్నది. ఈ దేశమున కింత యని యేర్పాటు చేయవలయునను మొదటి సూచనకు చాల సరళముల వచ్చినవినియు, వీనికి ఫలితముగా గోరుములు మున్నగు తొన్ని పంటల విషయమున ప్రత్యేక

మార్గము గావించబడినవినియు తెలియుచున్నది. ఇందుమాటమున మామూలు సిద్ధాంతమును (సామ్రాజ్య వాణిజ్యమునకు సంబంధించినది) మరల ప్రతిపాదించవలసినవిని ఈ సిద్ధాంతము నేయధిపతీ ప్రభుత్వమును అంగీకరింపజాలదు.

భారతరాజ్యాంగవిధానము

న్యూస్ క్రానికల్ లో
సర్ ధామన్ కాటోగారి వ్యాసము

లండన్, నవం 12:—న్యూస్ క్రానికల్ పత్రిక కొక వ్యాసము ప్రాచురు : ర్ ధామన్ కాటోగారు హిందూదేశములో బ్రిక్షింగు వారికి వాణిజ్య పయోజనము తెక్కువగా నున్నవనిరి. పైగా వీరికి నీర గీకరించుచున్నార. కాని యీ క్రింది మంత్రములను గూర్చి మాత్రము కొంత మాత్రు జరుగవలయునని వీరి యభిప్రాయము. మొదటి మాత్రు ఇండియా సెక్రటరీ పద వి వి వి యమున ఈ పద వి వి వి మిని యన్ కార్యదర్శి పరము గావించవలె నని వీరి నూచన. రెండవది నైన్స్ విషయము. నైన్స్ యను ఇంకను ఎక్కువగా ప్రస్తుత పద్ధతుల సనుసరించుచుండినట్లు నిర్దేశపవలెనని దీనినిగూర్చి వీరినూచన. మూడవది కేంద్రప్రభుత్వ నిర్మాణము కేంద్ర ప్రభుత్వపు కార్యనిర్వాహకవర్గములలో మరికొందరు ముఖ్యులైనవారు సీయర్ ఛే బర్ కు (ప్రీట్ కాన్సిల్ కు) వాగ్యతవహించినవారై యుండవలెనని వీరి రండురు. పద్ధతినిబట్టి నై స్రాయి గారి చేతిక్రింద బలియమైన ఒక కార్యనిర్వాహకవర్గ మేర్పడవలసినది, ఈ ప్రధానకార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులవదలి ఆమెరికా ప్రభుత్వములోని సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్ వదలిని బోలి యుండవలసినది వీరి యభిప్రాయము.

బ్రిటిష్ వ్యాపారము

వె కటి సంవత్సరమునకు తగ్గినది

డిసెంబరు 12:—బోర్డు ఆఫ్ ట్రేడ్ వారి లెక్కలను బట్టి నైన్స్ బిజ్ నెస్ లో ఆక్టోబర్ నెలలో వ్యాపారాభివృద్ధి కొంతకలిగినట్లు తెలియుచున్నది. గతవత్సరములో పొట్టి చూచిప్పుడు మాత్రము అభివృద్ధి చాల కలిగినదని చెప్పవలెను. ఆక్టోబరులో ఎగుమతుల విలువ మొత్తము 46, 500, 000 పౌనులు నెట్టెబరులో 42, 700, 000 పౌనులు, కాని గతవత్సరం ఆక్టోబరులో 44, 500, 000 పౌనులుండెను. ఇక దిగుమతుల విషయమున, ఆక్టోబరు 91, 800, 000 పౌనులు నెట్టెంబరు 78, 600, 000 పౌనులు గతవత్సరం ఆక్టోబరు 110, 200, 000 పౌనులు.

నల్లమందుసభ

కోరెయ్ తయారుచేయు విషయమున ఏర్పాట్లు

లండన్, నవం 12:—నల్లమందు సభవారి ప్రీమియరీ సమావేశము ముగిసింది కోరెయ్ తయారుచేయు విషయమున ఏయేదేశములవారి రెండు మొత్తము తయారు చేయవలసినదియు ఈ సమావేశమువారు నిర్ణయించిరి. మార్గము విషయమున గూడ ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి. నానాజాతిసమితివారి సలహాసంఘము జనవరినెలలో సమావేశమున లోపల ఏదో యొక పరిష్కారమునకు రావలయునని సభ వారి యభిప్రాయము. ఈ సభ వారు తయారు చేసిన ప్రకటనకు టర్కీ, జపాన్ దేశములు మాత్రము వాధ్యుని పోషించాలవు. ఈ రెండు ప్రభుత్వములును ముందుముందు తమ యభిప్రాయముల తెలిపెద మనిరి.

అస్సాం రైల్వే ఋణావ్రతములు
 అస్సాం రైల్వే సంఘమువారి ఋణావ్రతముల అమృతము నిలిపివేయబడినది.

మోతీలాలు నెహ్రూగారి ఆరోగ్యస్థితి

తిన్నగలేదు
త్వరలో సింగపూరునకు వెళ్లెదరు

బొంబాయి, నవంబరు 12:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ గారికి కం క ను నోటి వెం కట ఫములో రక్తము పడుచు నేయున్నది. వీరు త్వరలోనే కలకత్తా వెళ్లెదరని తెలియుచున్నది. అచట వీరిని 8 మంది డాక్టర్లు కలిసి పరిశీలించెదరు. డాక్టర్లు సలహాయచ్చిన యెడల దేహ స్వాస్థ్యమునకై సింగపూరునకు సముద్రయానము చేయగలరు. నవంబరు 15 వ తేదీకి కలకత్తా వెళ్లెదరు. (ఆ. వె.)

వార్తలు విశేషములు

ఆంధ్రకోశములో గలిగిన వ్యాధివల్ల కల్పల్ క్రాఫర్డ్ గారు మరణించిరి. చాలకాలమునుండియు ఆయన యీ వ్యాధిచే బాధపడుచుండెను. ఇండియా నండి బయలుదేరునప్పు డాయన వ్యాధివోనే బయలుదేరెను. ఇంగ్లాండుకు వచ్చినతరువాత కొంచెము తేరుకొని మామూలు కార్యక్రమము జూచుకొనుచుండెను. కాని మరల రోగములో బడిపోయి, కొన్ని నెలల లట్లే బాధపడి తుదకు తనతమ్మునియింట మరణించెను.

* * * * *
మేజర్ గ్రాహం పాల్ దంపతులు రౌండ్ టేబిల్ సభ
 ప్రతినిధులకు సన్మాన మొసంగిరి. ఈ సన్మాన సమావేశమునకు మంత్రులును, తక్కిన అన్ని పక్షములకు జేరిన సభ్యులును వచ్చిరి. ఈ సమయము నెమ్మదిగా పార్లమెంటు భవనములలో ఇంత గొప్ప సమావేశము జరిగియుండలేదు.

* * * * *
 1981 సం॥ జనవరినెలలో లాహోరులో జరుగనున్న అసియా స్ట్రీట్ మహాసభకు ప్రతినిధులను బంపుటనుగూర్చి యులో చించుటకై బలేనియాలోని దేశీయ స్ట్రీట్ సంఘముల వారందరను గలసి యొక ఉపసంఘము నెన్నుకొనిరి.

* * * * *
 [సభలు చట్టముపై వోట్లు గైకొనబడినపుడు తిరగులు పక్షమువారు 80 గ్రూపు ప్రభుత్వపక్షమున వోటు జేసియుండిరి. వారిలో సర్ జాన్ మెయిన్ గారి రాకయు]

* * * * *
 కిల్లింగ్ గారి చేపాలయలో గూడుకొన్న ఆరెవనలో గ్రంథపురాతనతన సాత్వీలో నొక ఆమెరికా దేశీయుడు 680 పౌనుల వెల యిచ్చి కొనెను.

* * * * *
 రౌండుటేబిలు సభా ప్రతినిధుల సభలకు ఆర్యులు హెండర్సన్ గారు విం దొసగిరి. ప్రభుత్వమువారు లంకాప్రభు భవనమున విం దొసగిరి.

* * * * *
 యువరాజుగారు డి. ఓ. యక్స్ జర్మన్ విమానమును చూచుటకై ఒక విమానముపై సాధాప్రకృతు వెళ్లి వచ్చిరి.

బొంబాయిలో పిక్నెటింగు స్ట్రీట్ అరెస్టులు

బొంబాయి, నవంబరు 12:—విదేశపత్రికల దుకాణములవద్ద పిక్నెటింగు చేయుచుండిన స్ట్రీటు ఇద్దరు అరెస్టు చేయబడిరి.

మురాద్ గోకల్ దాను మార్చిటువద్ద నిన్న 8 మంది పిక్నెటు చేయుచుండినందున అరెస్టుచేయబడిరి. వారికి నేడు 6 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడెను. రు 50 లు జరిమానా కూడ విధింపబడెను. జరిమానా చెల్లించనిచో 6 వారముల శిక్ష ననుభవించవలెను.

స్పిన్నరు కంపెనీ గిడ్డంగివద్ద పిక్నెటు చేయుచుండిన వాలంటీరుగూడ నేడు అరెస్టుచేయబడెను.

కాంగ్రెసు భవన ఖాముందు అరెస్టు
 మండ్రీలో కాంగ్రెసు కార్యాలయము నెలకొల్పబడినయింటి ఖాముందు జోషీగారు నేటిక్రిందము అరెస్టు చేయబడిరి. బొంబాయి పౌరుల మహాజరు - మెరిఫ్ ప్రత్యుత్తరము

బొంబాయి నగరములో స్ట్రీటుయెడ పోలీసువారు ఆగారముగా ప్రవర్తించినందులకై అధిక్షేపించుటకు పోయి సభ యొకటి జరుపవలయునని బొంబాయి నగరపు మేఫ్ ను కోరుచు బొంబాయి పౌరులు మహాజరు సంపుకొని యుండిరి. ఇందులకు మెరిఫ్ గారకు బందియల్లి హాజీభాయి లాల్లిగారు ఇట్లు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి:—

రూలుకోరినసభ జరుపవలెననిన చాల కుమారులవడితిని, కాని నేను గవర్న మెంటువారిచే నియమింపబడిన యన్వోగిని. కనుక మికోరికను గవర్న మెంటువారికి నేవేదించితిని. గవర్న మెంటువారు యీసభ జరుపవలెనని ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి కనుక యీసభను నేను సమావేశ పరచబాలక పోయినందులకు చింతిల్లుచున్నాను.

పోలీసు సార్లంటుపై కేసు

నవంబరు 5-వ తేదీని నూనాను అను పోలీసు సార్లంటు చౌపతి సమద్రతీరమున డాక్టరు ముక్రే అనువానిపై దౌర్జన్యము చేసియుండెనని డాక్టరు ముక్రే ప్రెస్ డెస్క్ మీజన్సీలు ఎదుట కంపెయింటు దాఖలు చేసెను. ఆదాడు సభకు పోలీసు సార్లంటు ఆప్రదేశమున అధికార రీత్యా నిలిచియుండెనా లేదాయను విషయమెదోయూ ప్రచేయుటకై ప్రెసిడెన్సీ మీజన్సీలు ఉత్తర్వుచేసెను. అందువల్ల యీ నెల 10 తేదీని కంపెయింటు దాఖలుచేయబడినప్పటికిని ముద్దాయికి నోటీసు జారీచేయబడక ఇంతవరకు నిలిపియుంచడమైనది. (ప్రీ. వె.)

సామాన్య నామ కార్మిక మూల బిల్ గుర్తువారిము

చెన్న పురియందు దీపములు వెలిగించువేళ

శత్రు శుక్రవారము 14 వ తేదీని సాయం. 6-10 గం.

శనివారము 16 వ తేదీని సాయం. 6-9 గం.

మద్రాసు కార్మిక రేషను రేడియో సంగీత

కార్యక్రమము

(ప్రతిరోజునను సాయం. 5.30 గంటలకుండి 7 గం. వరకు)

(తిరువల్లి క్లబ్బి సముద్రతీరమున)

శత్రు శుక్రవారము డి. ఎల్. జి. ఆంధ్రాద్రి: ఆంగ్ల సంగీతము.

చెన్న పురి సంగీత పరివత్సభ:—ఈ సంవత్సరమున సంగీతముచేసిన మద్రాసు నగరములో డిసెంబరు 25 వ తేదీనుండి 31 వ తేదీవరకు జరుపబడును. ఈ సభలో చెన్నపట్టణ చరిత్రపటములకు వ్యాసములను పంపగోరు గానప్రవీణులు, పండితులు, తమవ్యాసములకు డిసెంబరు 10 వ తేదీలోగా యాక్రింది విరునామాకు పంప బ్రావింతులు. చెన్న పురి సంగీత పరివత్సభాకార్యాలయము, నెల్ల 828 తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు.

మద్రాసునందలి మరణసంఖ్య:—గత 8 వ తేదీకి అంతమున వారములో చెన్న పురియందు పంపత్సర సగటున వెయ్యింటికి 46.7 మరణములు సంభవించెను. ఇందుకు సెనకటి వారమున వెయ్యింటికి 44.6 మరణములు సంభవించియుండెను. పోస్టుకు ఇద్దరికి తగిలెను. వా రిరువురు చాపాయిరి. అటలమ్మ వలన 1, యెం. పెరికి జ్వరమువలన 1, మలేరియావలన 4, ఇతర జ్వరమువలన 49 మరణములు సంభవించును. గతవత్సరము ప్రెవారమునకు పరియగు వారములో వెయ్యింటికి 48.9 మరణములు సంభవించి యుండెను.

రాకపోకలు:—సర్ యం. విశ్వేశ్వరయ్య గారు నిన్న ఉదయమున చివరిచరమముండి చెన్న పురికి వచ్చి మరల నిన్నరాత్రి, బెంగళూరుకు వెళ్లిరి.

రా. బి. కే. గోవిందాచారిగారు నిన్నరాత్రి యెర్నాకుళమునకు వెళ్లిరి.

డి. డి. వారన్ ఐ. సి. యస్. గారు నిన్నరాత్రి బాపట్లకు వెళ్లిరి.

కలనలు స్టాలన్డగారు, యం. యస్. యం. రైల్వే డిప్యూటీ ఏజెంటు నిన్నరాత్రి గుంతకల్లునకు వెళ్లిరి.

సామన్య నామ కార్మిక మూల బిల్ గుర్తువారిము

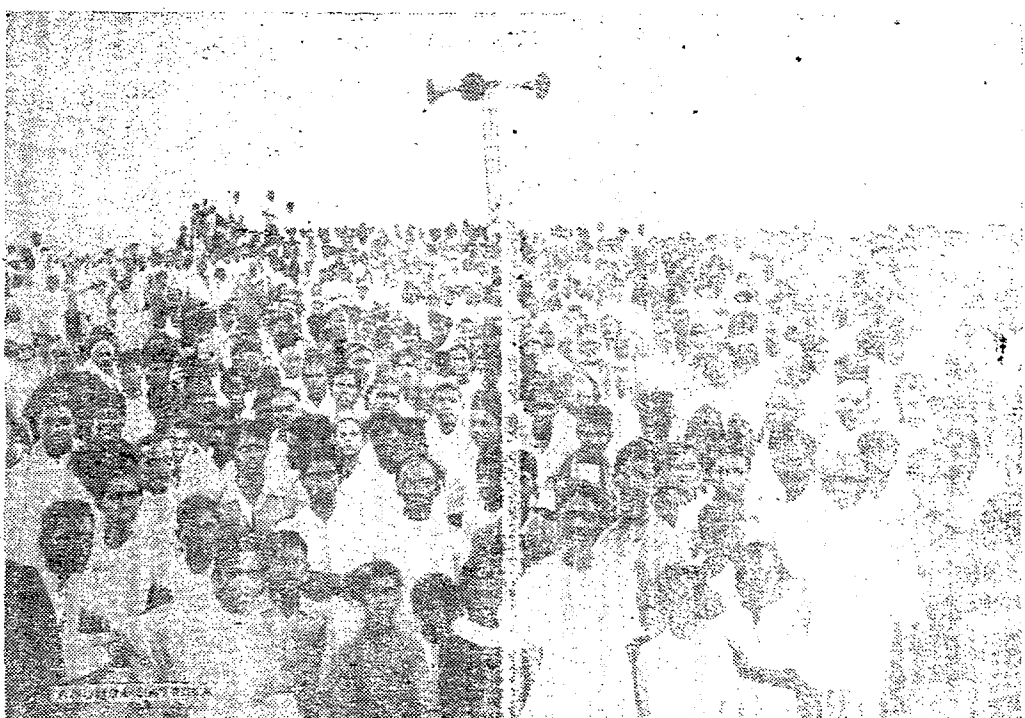
తిరువల్లి క్లబ్బి సముద్రతీరమున బ్రాడ్ కాస్టు చేయుటకు కార్మిక రేషనువారి ప్రయత్నములు విఫలమగుట

చెన్న పురి కార్మిక రేషను ఎలెక్ట్రీక్ లు యింజనీరుగా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు:

సామన్య నామ కార్మిక మూల బిల్ గుర్తువారిము ద్వారా వినుటకు నిన్నటి సాయంకాలమున తిరువల్లి క్లబ్బి సముద్రతీరమున వేలకొలది ప్రజలు చాలనేపు కనిపింపకొని యుండెరి. కాని అచ్చట వారి కేమియును విజయము లేదు.

ఉపన్యాసమును బొంబాయి నుండి బ్రాడ్ కాస్టు చేయు ప్రయత్నములన్నియు విఫలమయ్యెను. ఇతర లాంగ్ వేల్ ప్రయత్నములనుండి బ్రాడ్ కాస్టు చేయు ప్రయత్నము లన్నియు కూడ విఫలమయ్యెను.

కాని, చెట్టుట్టులో నా గృహముందొక మెట్టకేర నెట్టుములమున నా కొమారుడు కొందరు మిత్రులను గూడ సామన్య నామ కార్మిక మూల బిల్ గుర్తువారిము విజ్ఞాపింపగోరు ప్రకటన గూర్చి సుమారు 30 నిమిషముల కాల ముపన్యసించిరి. పిదప మరెవ్వరైనను, అటుపిమ్మట బిక్ సిరు మహారాజుగారును, కొద్దినిమిషములకాల ముపన్యసించిరి. ఎవ్వరునుకూడ 30 నిమిషములకంటె నెక్కువకాల ముపన్యసించ లేదు. సామన్య నామ కార్మిక మూల బిల్ గుర్తువారిము వినిపించెను. ఉపన్యాసము లేమియునుకూడ స్పష్టముగా విని పడలేదు. తిరువల్లి క్లబ్బి సముద్రతీరమున అత్యంత కని కెట్టుకొనియుండిన ప్రజలకు నిరాశ గలిగెనందు కెంతయు విచారపడుచున్నాను. బ్రాడ్ కాస్టు చేయుట కింతకంటె మేలయిన మెట్టకేర నెట్టు త్వరలోనే నెలకొల్పబడునని తలచు చున్నాను.

మద్రాసు పౌరుల ఆశాభంగము:—తిరువల్లి క్లబ్బి సముద్రతీరమున సామన్య నామ కార్మిక మూల బిల్ గుర్తువారిము వినుటకు వచ్చిన ప్రజాసమూహము. రేడియో యేర్పాట్లు విఫలమయ్యెను. ఎల్లరు ఆశాభంగు లైరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

చెన్న పురి శాసనసభ

ప్రథమ సమావేశ కార్యక్రమము

కార్యక్రమ మంగళవారమున జరుగజోవు శాసనసభా సమావేశముయొక్క కార్యక్రమము యీ క్రిందివిధమున తయారు చేయబడియున్నది:

(ప్రారంభమున యీ క్రిందివారు రాజ్యక్షేత్రములములను గావించెదరు:—డి. బి. ఆర్. ఎస్. ఆర్. గృహశాస్త్రము మదలియారు, రా. సా. ఏ. ఎస్. అంగనమశెట్టి, డి. బి. అల్లాడి కృష్ణశాస్త్రియ్యారు, ఆర్. పూర్ణి, జయపురంరాజు, వెంకటగిరి మహారాజు, కె. ఎస్. శివసుబ్రహ్మణ్య ముదలియారు, విజ్ఞాపురం జమీందారు గారు.

పిదప గవర్నరుగారు శాసనసభయందు పర్యవేక్షణ గావించురు.

(ప్రశ్నోత్తరములు జరిగిన తరువాత గౌ. అధ్యక్షులు శాసనసభ చే ఆమోదించబడిన యీ క్రింది చట్టములు ఆయా తేదీలందు గవర్నరు జనరలుగారి యామోదము బడసె నని ప్రకటించెదరు:—

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ (మొదటి సవరణ) చట్టము 1929 తేది 5-4-1929.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ (యూడవసవరణ) చట్టము 1929 తేది 5-4-1929.

మద్రాసు నగరనిర్మాణ సవరణచట్టము 1930. తేది 20-3-1930.

మద్రాసు జూదముల చట్టము 1930 తేది 21-8-1930

మద్రాసు హిందూ మతాదాయముల చట్టము 1930. తేది 25-3-1930. వ్యభిచారవృత్తి నిరోధచట్టము. 1930 తేది 28-8-1930.

మద్రాసు పరిశ్రమల సహాయసవరణచట్టము 1930. తేది 17-4-1930.

మద్రాసు గ్రామోన్యోగముల సవరణచట్టము 1930. తేది 10-5-1930.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సవరణచట్టము 1930. తేది 10-5-1930.

తెలంగాణ ఇంపార్టిబిల్ ఎస్టేట్లు చట్టము 1930. తేది 1-5-1930.

ఈ క్రిందిచట్టములు ఆయా తేదీలందు గవర్నరుగారి యామోదము బడసెనని గూడ గౌ. అధ్యక్షులు ప్రకటించెదరు:—

మలబారు రయతుల చట్టము 1930. తేది 28-8-1930

మద్రాసు గ్రామోన్యోగములచట్టము 1930. తేది 31-8-1930

తెలంగాణ ఇంపార్టిబిల్ ఎస్టేట్లుచట్టము 1930. తేది 28-4-1930

మద్రాసు జిల్లా మునిసిపాలిటీల సవరణచట్టము 1930. తేది 2-5-1930

మద్రాసు లోకల్ బోర్డుల సవరణచట్టము 1930. తేది 2-5-1930.

పిదప శాసనసభవారు ఇండియన్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్సుయొక్క శాస్త్రవేత్తల కొక పథ్య నెమ్మకొనెదరు. మరియు అట్లుములై విశ్వవిద్యాలయ నెమ్మకొనెదరు మరియు పథ్యల నెమ్మకొనెదరు.

గౌ. సర్ మహమ్మదు ఉస్మాన్ గారు యీ క్రిందివిధమున ప్రతిపాదన గావించురు:—

స్టాండింగ్ ఆర్డరు 84 ప్రకారము హౌస్ కమిటీని నియమించుటకు గాను యీసభవారు పదరు కమిటీకి ఆరుగురు సభ్యులను సింగిలు ట్రాన్సుఫర్ విజిల్ వోటుపద్ధతి ప్రకారము ఎన్నుకొనెదరు.

గౌ. జి. హెచ్. స్టాన్లీగారు యీ క్రిందివిధమున ప్రతిపాదన గావించురు.

1930-31 సం. పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీ రిపోర్టు చేయుటకుగాను యీసభవారు గౌ. అధ్యక్షులచే నిర్ణయించబడు తేదిన పదరు కమిటీకి ఏడుగురు సభ్యుల నెమ్మకొనెదరు.

మరియు యీ క్రిందివిధమున గూడ ప్రతిపాదన గావించురు.

“ప్రెవారన్ కమిటీ రిపోర్టు చేయుటగూర్చి 9-8-1929 తేదిన శాసనసభ చే ఆమోదించబడిన తీర్మానము ప్రకారము యీ సభ వారు గౌ. అధ్యక్షులచే నిర్ణయించబడు తేదిన పదియ కమిటీకి ఎనిమిదిగురు సభ్యుల నెమ్మకొనెదరు.”

పిదప సర్ మెంటరీ గ్రాంటులకొరకు డిమాండులు గావించబడును.

గౌ. సామన్య నామ కార్మిక మూల బిల్ గుర్తువారిము యీ క్రింది విధమున ప్రతిపాదన గావించురు:—

“శోడు ఎంటెనల, నిమిత్తము సామన్య నామ కార్మిక మూల బిల్ గుర్తువారిము ఆడిషనలు నాన్ రికరెండ్ గ్రాంటులక్రింద మరి 13 లక్షల రూపాయల కధికము గాకుండు మొత్తము ప్రభుత్వమునకు గ్రాంటు చేయబడవలెను.”

గౌ. పబ్లిక్ వర్క్స్ శాఖ మంత్రిగారు ఈ క్రింది విధమున ప్రతిపాదన గావించురు:—

ముగములు, అడ్వాన్సులక్రింద రూ 100 ల కధికము గాకుండు మొత్తము ప్రభుత్వమునకు గ్రాంటు చేయబడవలెను

ప్రైవేట్ భూమి తనఖాద్యంతలకు ప్రభుత్వసహాయము నిమిత్తము కేంద్ర భూమి తనఖాద్యంతలకు ముగము గ్రాంటు చేయబడుటకుగాను ప్రైవేట్ డిమాండు గావించబడును.

గౌ. సామన్య నామ కార్మిక మూల బిల్ గుర్తువారిము యీ క్రింది విధమున ప్రతిపాదన గావించురు. ముగములు, అడ్వాన్సుల, క్రింద రూ 100 ల కధికము గానట్టి మొత్తము ప్రభుత్వమునకు గ్రాంటు చేయబడవలెను. హిందూ మతాదాయముల కమిషనరీ బోర్డులకు వ్యాజ్యముల డిఫెన్సరీ మొత్తము ముగము గ్రాంటు చేయబడుటకు ప్రైవేట్ డిమాండు గావించబడును.

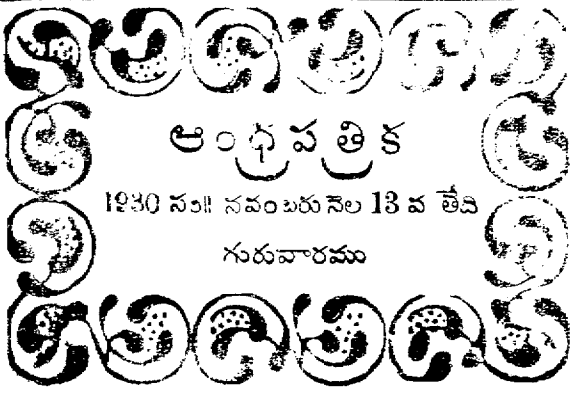
గౌ. పి. డి. రాజుగారు గవర్నరు మెంటుకోర్డ్ బ్రాఫీక్ కంట్రోలర్ లిట్టుకు ప్రశ్నకెట్టెదరు.

గౌ. డి. బి. ఎస్. మహారాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయ ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము నకు సంబంధించిన కొన్ని చట్టములను సవరించుట కొక బిల్లును ప్రశ్నకెట్టెదరు.

గౌ. సర్ ఎం. కృష్ణశాస్త్రిగారు మద్రాసు సివిల్ కోర్టుల చట్టమును సవరించుట కొక బిల్లును ప్రశ్నకెట్టెదరు.

గౌ. పి. జి. కాంచెలగారు మద్రాసు సెర్వీస్ నిమిషము చట్టము (1929) సవరించుట కొక బిల్లును ప్రశ్నకెట్టెదరు.

గౌ. పి. జి. కాంచెలగారు మద్రాసు సెర్వీస్ నిమిషము చట్టము (1929) సవరించుట కొక బిల్లును ప్రశ్నకెట్టెదరు.

రాండుటేబిలు సమావేశ ప్రారంభోపన్యాసములు

రాండుటేబిలు సభ నిన్న మధ్యాహ్నము ప్రారంభమయ్యెనని తెలిసినవిషయమే. జాన్తి సార్యభౌము డి సమావేశమును ప్రారంభించుటచే, నీవిషయమై ఆత లధికముగ వ్యాపించెను భారతీయుల నుత్సాహంతుల గావించు కటనలు గావింప బడు విషయము, రాజకీయనిర్బంధితుల విడుదలయు, నిర్బంధప్రయోగవిరామమును ప్రచురింపబడు నని యు, పలువురు గంపెడకతో నెదురుచూచుచుండిరి. తుది రంగమునందమునను లేబరు ప్రభుత్వమువారు దూరదృష్టి జూపి, నూతనాధ్యాయమును ప్రారంభించుటకు సమ్మతించెద రని, ఊహించియుండిరి. సార్యభౌమునిద్వారా హిందూదేశప్రజల భావాతిశయమును తృప్తిపరచెదరని తలచుచుండిరి. మాక్స్ నాల్డు గారు మేయరువిందులో ప్రసంగించుచు, భారతీయులు ఆధ్యాత్మికనాగరికత గలవారనియు, వారి హృదయమును గ్రహించుటకు ఆధ్యాత్మిక ప్రణాళి మనసరిమనియు, నుడివియుండిరి. కాని నమను మేతెంచినపుడు, వీ రెట్టిచర్య గైకొనక, సమాజానావకాశమును కోల్పోయియుండుట శోచనీయము. నిన్నటిదినము సార్యభౌముని ప్రసంగమును వినుటకు ట్రిప్లికేను బీదిలో చేరిన వేల కొలదిప్రజల గుంపుల జూదినవారికి, భారతీయులెట్టి ఆతురముతో ఈ ప్రసంగమునకై ఎదురు చూచుచుండిరో గ్రహింపవలయును. నిన్నటిదినము యంత్రంలోపముచే, సార్యభౌముని ప్రసంగమును విను భాగ్యము చెన్ననగరప్రజలకు అబ్బడయ్యెను.

అందుచే వారు ఆశాభంగమై ఇండ్లకు వెడలిపోయినను, ప్రసంగమును వినియున్నచో మరింత ఆశాభంగము కలిగెడిదని, స్థలాంతరమున ప్రచురింపబడిన సార్యభౌముని ప్రసంగము బట్టియు మాక్స్ నాల్డుగారి ప్రసంగము బట్టియు గ్రహింపవచ్చును. రాండుటేబిలు సమావేశమున కేతెంచిన భారతదేశ ప్రతినిధులకును, సంస్థాన ప్రతినిధులకును, సార్యభౌముని స్వాగత మొసగెను. ఇంతకు పూర్వము బ్రిటీషు సార్యభౌములు రెండు పర్యాయములు హిందూదేశమునకు వచ్చిరి గాని, బ్రిటీషు హిందూదేశ ప్రతినిధులు గలసి ఇంగ్లండులో నొక్క ప్రదేశమున రాజ్యాంగవిధానమును చర్చించుటకు నూపియుండలేదు. ఇట్టి అసాధారణావకాశమును గైకొని, ఇంగ్లండు హిందూదేశమునకు న్యాయము నలుపుచో, బోధార్యముతో ప్రవర్తించిన దగును. కాని ప్రారంభోత్సవసందర్భముల గాంచిన, అట్టియాశ కడము గనుపించుటలేదు. మాంటుఫర్డు సంస్కరణ

ములు ప్రారంభమై పది సంవత్సరములు మాత్రమయినమాట నిజమే. హిందూదేశ చరిత్రలో పది సంవత్సరములొక లెక్కలోనిది గానిమాటయునిజమే. కాని, ప్రపంచ మంతయు స్వాతంత్ర్యనిదానముతో మాగు మోగుచున్న యీ సమయమున, హిందూదేశ మొక్క నిమిషమయినను పరాధీనతను సహింప జాలదని ఇంగ్లండు గుర్తించుట యత్యవసరము.

హిందూదేశమునం దన్ని పక్షములవారును అన్నిసంఘములవారును స్వరాజ్యమును దూరాదర్శముగ గాక, తత్త్వజ్ఞానముగ గోరుచున్నారు. ఇట్టివారికి ఓరిమిని బోధించి, కాలక్రమమున స్వరాజ్యము లభించు నని చెప్పిన నేమిప్రయోజన ముండును? సార్యభౌములు, రాండుటేబిలు సమావేశ కార్యక్రమమును జాగ్రూకతతో వీక్షించుచుండు మని, సెల విచ్చిరి. కాని ఈసమావేశముద్వారా హిందూదేశమునకు స్వేచ్ఛ యలవడి, శాంతి గలుగనిచో, సార్యభౌములకు తీరి యాశాభంగము కలుగకమానదు. ఇట్టి పర్యవసానమునకు ముక్తులే బాధ్యత వహింపవలసియుండును. రాండుటేబిలు సమావేశప్రతినిధుల నామములు భావించి త్రలో ప్రఖ్యాతి పడయుగాక యని, సార్యభౌము లాసిందిరి. కాని, రాండుటేబిలు సమావేశము భారతదేశపు టాళయములను సఫలపరుపనిచో, ఇందు గూడిన ప్రతినిధులనామములు దేశమునకు ద్రోహ మొనర్చినవారి క్రింద బరిగణింపబడుట సహజము. సార్యభౌములు ప్రారంభోపన్యాసము గావింపగనే, వెడలిపోయిరి. పిమ్మట జరిగినప్రసంగములు, మర్యాదసూచకములుగ నున్నను, సారహీనములుగ నున్నవని చెప్పవలసినందులకు చింతించుచున్నాము. అధినివేశ రాజ్యస్వాతంత్ర్య మను పదమునయినను నెవ్వరుపయోగింపరయిరి.

పాటియాలా మహారాజుగారు, స్వీతక్రంద గావించుకొనిరి. కాని వీ రవలంబించుచున్న పరిపాలనపద్ధతుల బట్టిజూచిన దేశ స్వాతంత్ర్య సిద్ధికి వీరు తోడ్పడెద రను నాశ కెడమియ జాలవు. రాండుటేబిలు సభాధ్యక్షు లయిన మాక్స్ నాల్డు గారు, వాగ్దాలముతో తమ ప్రసంగమును నింపిరి గాని, భావిపరిణామము గూర్చి ఎట్టియాశను పురికొల్పరయిరి. మాక్స్ నాల్డుగారు తమ వాగ్దానములను చెల్లింపలేదని, వీరియం దభిమానము గలవారే విమర్శించుచున్నారు. కాని, తాము అట్టి విమర్శనములను లెక్కనేయ మని, మాక్స్ నాల్డుగారు పలికిరి. విమర్శనములను లెక్కింపక బోవుటయే, మంత్రుల ధర్మమగుచో, అట్టి ధర్మమును మాక్స్ నాల్డుగారు నిర్వహించిరియే చెప్పవచ్చును. కాని, వీరి దృక్పథము, లేబరుపక్షము నం దభిమానము వహించిన వారెల్లరకును, నిరాశను గలుగజేయుచున్నది. మాక్స్ నాల్డుగారి కార్యక్రమమేమి? వారు ప్రతిపాదింపదలచిన విషయ మేమి? ఆసంగతి సమాత్రము వీరు బయల్పరుపరయిరి. సత్యాగ్రహవలంబులను నిరసించుటలో మాత్రము వీరు ముందంజ పె చెబుచున్నారు. కాని, మహాత్ముని యుద్యమము బయలుదేరుటకు, మాక్స్ నాల్డు ప్రభుత్వమే కారణభూతమని, వీరు గ్రహించుచో యిటుల బలికియుండరు. గాంధీ మహాత్ముడు సమాధానావకాశముల నన్నిటిని చేపట్టిన పిమ్మటనే, స్వరాజ్యమును బడయుటకు స్వతక్రియ పడెను సాధన మని బోధించెను. దీనిని ఊహింపచుటకు సత్య అహింసలను మాత్రమే సాధనములుగ గైకొనవలయునని తెలిపెను.

హిందూదేశము అహింసను విమర్శగ నవలంబించుచున్నటుల విదేశీయులు గూడ క్లాఘించుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో మహాత్ముడు ఇంగ్లండుకును హిందూదేశమునకును గూడ జేసిన నేవను మాక్స్ నాల్డుగారు గుర్తించుకుండుట శోచనీయము. రాండు సమావేశములో వచ్చెడి ప్రశ్నను ఆయాసయయములందు విచారింపెద మని, మాక్స్ నాల్డుగారు పలికిరి. మాక్స్ నాల్డుగారు రూపొందినటుల ప్రశ్న లనేకములు లేవు. ప్రశ్న ఒక్కటేగలదు. ఇతరదేశములకు వలె హిందూదేశము గూడ స్వేచ్ఛ ననుభవించుట కవకాశ మియబడునా లేదా? ఈప్రశ్నకు సరియగు జవాబును బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారొసగుచో, మిగిలిన స్వేచ్ఛప్రశ్నల విషయమై కనుపించెడి కష్టము లన్నియు, సూర్యునిముందట మంచువలె కరగిపోవును. దేశస్వేచ్ఛనొసగుటకు సమ్మతించుండ, ఇతరకష్టముల గూర్చి తలపోయకొలదియు, అవి చాటరాని కొండలవలె గనుపించుచునే యుండును. స్వరాజ్యము లభించినది, సాంఘికవిభేదప్రశ్నలు పరిష్కారము గాంచజాలవు. ముందుగ వీనిని పరిష్కరింపవలెనుట, సేల విడిచి సాముజేయుటయే యగును.

రాండుటేబిలు సమావేశమును వీక్షించుటకు అధినివేశ రాజ్యమంత్రు లేతెంచిన సంగతి చాలముఖ్యవిషయ మని, సార్యభౌముని ప్రసంగమును మాక్స్ నాల్డుగారి ప్రసంగముచుగూడ దెలిపెను. కాని, హిందూదేశమునకుగూడ వెంటనే అధినివేశ స్వాతంత్ర్య మొసగబడినగాని, వీరిరాకవలన ప్రయోజన ముండదు. ఇంపీరియల్ సమావేశములలో నేమి, అంతర్జాతీయ సమావేశములలో నేమి, అధినివేశ రాజ్యప్రతినిధులతో సమానులుగ, హిందూదేశప్రతినిధులు పాల్గొనుటకు స్వేచ్ఛావకాశ ముండదు. అధినివేశ రాజ్యమంత్రు లయినను పరాధీన మగు హిందూదేశమును గౌరవింపరని, లేటల్లె మగుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో నేమి, తదితర కాలనీలలో నేమి భారతీయులు పడుచున్న కడగండ్ల కిది నిదర్శనము. అందుచే భారతీయులు ఇంటను వెలుపలను గూడ గౌరవింపబడవలె ననిన, హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనస్వాతంత్ర్య మొసగుట కనీసధర్మము. ఈ ధర్మమును నిర్వహింపక, మాక్స్ నాల్డు ప్రభుత్వం లెంత వాగ్దానము నుపయోగించినను అర్థరహితమే యగును. 17 వ తేదిని రాండుటేబిలు సమావేశము మరల జరుగును. ఈలోపల, భారతీయులను తృప్తిపరచెడి సంఘటనలు జరుగునని తలంప నవకాశము లేదు.

సార్యభౌముని ప్రసంగము, సైమను కమిషను రిపోర్టును పేర్కొనెను. మాక్స్ నాల్డుగారు బ్రిటీషుపక్షముల మూడింటి సద్భావమును చాటిరి. కాని, ఇటీవల కొందరు లిబరలుపక్ష నాయకులును, కన్సర్వేటివు పక్షనాయకులును గావించుచున్న ప్రసంగముల గాంచిన, మాక్స్ నాల్డుగారు దెలిపిన సద్భావ మేమూలను గనుపింపదు. బరోడామహారాజుగారు విక్టోరియా రాణిగారు వాగ్దానకటనలో దెలిపిన ఉదారములగు వాక్యములను స్మరణకు దెచ్చిరి. ఆ వాక్యములు వెలువడి చాలకాల మయినను ఇంతవర కవి ఆచరణలోనికి రావయ్యెను. అందుచే, సందేశములపట్లను ప్రకటనలపట్లను ప్రజలకు

విశ్వాసమును గలుపుచున్నది. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము నందున్న ఏభాగమునం దయిననా, అత్యయము, అసమానత్వము, అక్రమ నిరోధములు ప్రబలు నపుడు వానిని సహించునంతవరకు, సార్వభౌముని పట్ల నిర్వహించవలసినవిధిని పాలకులు నిర్వహించ జాలరని, గా॥ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు మడివిన వాక్యములు, సత్యమునే చాటుచున్నవి. రాండుటేబిలు సమావేశము అవజయము గాంచుచో, హిందూ దేశముతో బాటు ఇంగ్లండుకుగూడ నష్టము గలుగు నని, కాశ్మీర మహారాజుగారు స్పష్టపరచిరి. ఈనంగ తిని బ్రిటీషు ప్రముఖులు ముఖ్యముగ గ్రహించుట మేలు. స్వేచ్ఛ ను గాఢముగ నాశించెడి హిందూ దేశమునకు నేడుగాకున్న రేపయినను స్వేచ్ఛ లభించకమానదు. ఈ సమయమున ఇంగ్లండు తనధర్మమును నిర్వహించుచో, కాశ్మీరతాప సూనమునకు లోనగును. ఇంగ్లండు ఎటుల మెల గునోయని నాగరికప్రపంచ మంతయు ఎదురుజూచు చున్నది. అందుచే, ఇంగ్లండు ఈసమయమున అవజయము గాంచుచో, ప్రపంచగౌరవమును కోల్పోవుట నిశ్చయము. హిందూదేశము గాంధీ మహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద, ప్రపంచమున కంత కును జీవితాదర్శమార్గమును జూపుచు, తనప్రభావ తిని ఇనుమడింప జేసికొనుచున్నది. హిందూదేశపు కోర్కెలను సఫలపరుపక, ఇంగ్లండు తనకీర్తిని పరు సగ కోల్పోవుచున్నది. రాండుటేబిలు సమావేశము అవజయము గాంచుచో, ఇంగ్లండు కింతవరకు గల కీర్తి గూడ పూర్తిగ నడుగంటును.

బ్రిటీషువైఖరి హిందూదేశమునం దేమాత్రము విశ్వాసము గలిగింపకున్నది. రాండుటేబిలు సమావేశముపట్ల ప్రజలలో నెవరికిని ఆశ గలుగ కున్నది. ప్రారంభోపన్యాసములు ఆశను పూర్తిగ దొలగింపగలవు. లండనులో గూడ రాండుటేబిలు సమావేశముపట్ల అసమ్మతి దెలుపుటకై ఊరేగింపు జరిగినటుల వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ప్రెస్ పార్కులో అసమ్మతిసభ జరిగెను. కలకత్తా, కరాచీ, బొంబాయి మున్నగు ముఖ్యపట్టణములలో హర్తా శము జరిగినటుల వార్తలు దెలుపుచున్నవి. వీనికి ఫలముగ బొంబాయి, కలకత్తాలలో లాక్రప్రయోగ మును, అరెస్టులును జరిగెను. కలకత్తా కార్పరేషను హు రాండుటేబిలు సమావేశమును నిరసించుచు తీర్మానము గావించిరి. నిర్బంధప్రయోగము రాను రాను ప్రతికయము జూపుచున్నది. రాండుటేబిలు సమావేశావజయముగూర్చి ఇదివరకేమయిన ఆశలు గలవారికిగూడ, నేటిదినము ఆశలంతరించుచున్నవి. రాండుటేబిలు సమావేశప్రతినిధులగు సెర్త్, డాక్టరు మూంజీ గార్లు తమ ఆశాభంగమును శ్రీ ప్రెస్సు లండను ప్రతినిధికి దెలిపిరి. అయినను, రాండుటేబిలు సమావేశము విజయము బడసి, హిందూదేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడునేని, కాంగ్రెసుపక్షముతో గూడిన ఎల్లపక్షములవారును స్తంభింపదరు. అందుచే, రాండుటేబిలు సమావేశమునకు జయముగలుగు గాక యని కోరెదము.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల దుస్థితి

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల దుస్థితి నానాటికి ప్రబలమగుచున్నది. భారతీయ కాంగ్రెసు రాయ బారులు డాక్టరు మల్ మంత్రిగారిని దర్శించి, బ్రాన్సు వాల్ ఆసియాచట్టము పట్ల తాము గావించిన అసమ్మతి తీర్మానము నంద జేసిరి. వీరికి జవాబిచ్చుచు, ఎట్టి మార్పు లేక ఆసియాచట్టము రాబోవు పార్లమెంటు సభలో ప్రవేశపెట్టబడునని, డాక్టరు మల్ మంత్రి గారు సూచించిరి. హార్టిగాజ్ నేనానిగా రిటీవల దెలుపుచున్న శ్వేతప్రాబల్యమును పూర్తిగ నిలిపి యుండుటకు, మల్ మంత్రిగారు యావచ్చక్తిని వినియోగించెదరని నమ్మవచ్చును. దక్షిణాఫ్రికా పరి స్థితులు విషమముగ నున్నవనియు, మంత్రిగారి దృక్పథము హానికరముగ నున్నదనియు, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు తంతివార్త నిచ్చు చున్నారు. హార్టిగాజ్ గారి బదులు మల్ మంత్రిగారి ప్రధానమంత్రిగ నుండుటచే, వీరి వైఖరియే ఖాయ మగు నని తలంపవచ్చును. ఇంపీరియల్ సమావేశ మును, రాండుటేబిలు సమావేశమును ఇంగ్లండులో జరుగుచున్న సమయమున, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయు లను హింసించుటకు క్రూరచట్టములగావించదలచుట జూడ, వైనమావేశముల కెట్టి విలువ లేదని యా హింస నవకాశ మేర్పడుచున్నది. ఇదివరకు జరిగిన బడంబడిక నిర్మూలమగుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాభారతీయులతరపున వైయిజగారు ఇండియా ప్రభుత్వ సభ్యులగు సర్ ఫజుల్ హుస్సేనుగారిని కలసి కొని, వారితో ముచ్చటించిరి. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయ కాంగ్రెసు తీర్మానమును వీరు విశదముగ తేట పరచిరి. తూర్పుఆఫ్రికాలో భారతీయులకు కలుగ జోయెడి కష్టములను వివరించిరి. సర్ ఫజుల్ హుస్సేనుగారు, పత్రికలలో ప్రచురింపబడిన దక్షిణాఫ్రికా ముత్రుల ప్రసంగముల పట్ల ఆశ్చర్యము దెలిపిరి. ఇట్టి భావములను వీరు నిజముగ దెలిపితా యని ఆశ్చర్యపడిరి. అయినను ఇండియా ప్రభుత్వము వారు భారతీయాభిప్రాయమును స్పష్టముగ దెలిపెద రని వాగ్దానముజేసిరి. వీరు తమ వాగ్దానము నెంత వరకు చల్లించుకొందురో తెలియదు. కాని, హిందూదేశపు మొరలను దక్షిణాఫ్రికాప్రభుత్వము వారు పాటించెదరని తోషదు.

మైసూరు : కన్నడభాషద్వారా విద్య గలపుట కన్నడభాషద్వారా విద్య గలపు విషయ మును విచారించుటకు, మైసూరు ప్రభుత్వమువారిదివర కొక విచారణసంఘమును నియమించిరి. దీనిలో మువ్వరు హిందువులును, మువ్వరు మహమ్మదీయులును గలరు. వీరిపును తమరిపోర్టును ప్రచురించిరి. మాతృభాషద్వారా విద్య గలపుట మిగుల లాభకరమని వీరంగీకరించిరి. ఆంగ్లభాషద్వారా విద్య గలపుట వలన అధికక్రమ గలుగుచున్నదని, వీరు అంగీకరించిరి. దేశభాషామూలకవిద్యపట్ల సామాన్యముగ తెలుపబడెడి ఆక్షేపణలకు గూడ వీరు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. మహమ్మదీయులకు మాత్రము ఉర్దూ భాషద్వారా విద్యగలపుటకు వీలొనగవలయునని.

ముందు దేశభాషామూలకవిద్యను ప్రామాణ్యంలో ప్రవేశపెట్టవలయు నని, వీరి యుద్దేశ్యము. మొదట హిందూ, భూగోళములకు కన్నడ భాషద్వారా నేర్పుచో, ఆసియీట, ఇతిరివిషయములను నేర్పవచ్చు నని, వీరియుద్దేశ్యము. నాల్గు సంవత్సరములలో అన్ని విషయములను కన్నడ భాషద్వారా నేర్పవచ్చునని, వీరనిరి. ఇతియిగాక, కన్నడభాషద్వారా పరిపాలనవ్యవహారములన్నియు జగవలె ననియు, ప్రభుత్వకార్యాలయములలోను న్యాయస్థానములలోను దేశభాషద్వారా వ్యవహారమునంతను జరుపవలెననియు, లేనియెడల దేశభాషద్వారా విద్యనేర్చిన ప్రయోజనముండదనియు, కమిటీవారు స్పష్టపరచిరి. వీరు సూచించిన ఉన్నతాశయమును, మైసూరు ఎమ్మకేసను బోర్డువారు రంగీకరించి, బెంగళూరు మైసూరు పట్టణములలో ముందుగ నీప్రయత్నము జరుగవలయుననిరి. మైసూరు రాష్ట్రము అభివృద్ధిసూచక మగు సంస్కరణములందెప్పుడును ముందంజ వైచుచునే యున్నది. దేశభాషద్వారా విద్య నేర్పువిషయమున గూడ, మైసూరు ముందడుగు వైచుచో, ఎల్లరకు మార్గదర్శకముగ నుండగలదు. మైసూరునందీప్రయత్నము జయము గాంచుటకు అనుకూలపరిస్థితులు చాల గలవు. మైసూరుప్రభుత్వమువారు ఏమాత్రము వెతికదగ్గక, ఈసంస్కరణమును సాధ్యమగునంత త్వరలో ప్రవేశపెట్టి, విద్యను మాతృభాషద్వారా పడయుటకును, పరిపాలనవ్యవహారములు మాతృభాషద్వారా జరుగుటకును అవకాశ మిచ్చెదరు గాక యని కోరెదము.

కీ॥ శే॥ కంభంపాటి కుమారస్వామిగారు
గుంటూరుమండల వాస్తవ్యులును, రాజకీయ నిర్బంధితులును, ప్రసిద్ధనాయకు లగు గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారి బావమఱియు నగు కంభంపాటి కుమారస్వామిగారు రాజమండ్రి పెట్రులు జయిలులో రక్తవిరేచనములమూలమున అసువుల బాసిరని వినుట కెంతయు చింతించెదము. సీతారామ శాస్త్రిగారనుభవించుచున్న కష్టములు, దీనివలన మరెంతయధికమగుచున్నది. కుమారస్వామిగారి కశేబరమును ఊరిలోనికి గొంపోవుటకు అధికారులు అంగీకరింపనందున, దహనసంస్కారము జయిలులోనే గావించబడె నని తెలియుచున్నది. కారాగృహములలో రక్తవిరేచనముల బాధ సామాన్యమగుచున్నది. ఇదివరకుగూడ జయిల్లో నిట్టి బాధవలన కొందరు చనిపోయినవార్త లరుదెంచెను. రాజకీయ నిర్బంధితులు మాతృదేశముకొరకు తమ శరీరస్వాతంత్ర్యముకే గాక, తమ ప్రాణములను గూడ నిర్బంధపరిచి వచ్చుచున్నది. జయిలు అధికారులు నిర్బంధితులకిచ్చు ఆహారము విషయమై తగిన శ్రద్ధవహించి, అనుకూలమగు మార్పు గావించిన గాని ప్రయోజన ముండదు. ఈవిషయమై కారాగృహముల ఇన్స్పెక్టరు-జనరలుగారు శ్రద్ధవహించి, విచారణ సలిపి, కారాగృహపరిస్థితులను చక్కబఱచుట అవసరమగుచున్నది. గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారికిని, కుమారస్వామికుటుంబమువారికిని, ఇతర బంధుగులకును మాసానుభూతిని దెలుపుచున్నారము. కుమారస్వామిగారికి పరమేశ్వరుడు ఆత్మకాంతి నొసగి, స్వర్గపదవి నిచ్చుచుగాక!

మెరీఫోగారి నిస్సహాయత

బాంబాయిలో నిటీవల శ్రీలయోజ పోలీసు వారు ప్రవర్తించిన అక్రమ విధమునకు, నగరవాసు లలో తీవ్రాగ్రహము ప్రబలిన సంగతి తెలిసిన విష యము. ఈ విషయమై అసమ్మతి దౌత్యపుకు మెరీఫో సభ జరగవలయునని, వే. కొలది పోరులు మెరీఫో గారి కొకవిన్నపము నందిరి. నగరమునకును దేశము నకును ముఖ్యమయిన విషయములను చర్చించుటకై మెరీఫో సభలను జరుపుట యాచారమైయున్నది. పెద్ద నగరములలో మెరీఫో ను నియ మించిన యుద్దేశ్యము గూడ నుందియే. కాని బాం బాయి మెరీఫోగారు సభ జరుపుటకు వీలులేదని బహుళా చెప్పిరి. మెరీఫో ప్రభుత్వవియమితోద్వోగి యగుటచే, ఇట్టిసభను సమావేశపఱచుటకు వారి కధికారము లేదని ప్రభుత్వమువారు చెలిపిరట. “మీ కోర్కెలను నెరవేర్చుటకు నా కెంత ఇష్ట మున్నను నా కది సాధ్యముగాలేదని తెలుపుట కెంతయు చింతించుచున్నా” నని మెరీఫోగారు తమ ప్రత్యుత్తరమునందు వ్రాసి తమ నిస్సహాయ తను వెల్లడిచేసిరి. మెరీఫోగారు జరుపవల సినసభలు ప్రభుత్వసంబంధమయిన సభలే కావాలి. అటు లగుచో, మెరీఫో ఉద్యోగము ప్రజల కుపయోగకారి గాదని, స్పష్టమయినది. ఇకమీద వివిధనగరములలో మెరీఫోలవై ప్రజలెట్టియాశ బెట్టుకొనజాలరు.

జెయిలు వార్తలు

శ్రీ మల్లాది యజ్ఞశారాయణగారి అన్వేషణ

మదరాసు, నవం 18:—వి. గణేశమయ్యగారు నిన్ను కడలూరు జెయిలునుండి విడుదల చేయబడిరి. వీరిని సంద షించగ, బాపట్ల పక్షిల మల్లాది యజ్ఞశారాయణగారు, వి తరగతి రాజకీయ నిర్బంధితులు అన్వేషణకు నున్నారనియు 22 పాపాలు బరువు తగ్గి చాల నీరసముగ నున్నారనియు, త్వ రలో మదరాసు జనరలు ఆఫీసుకును చికిత్స బొందుటకు రప్పించబడుదురనియు తెలియుచున్నది.

సి. కామేశ్వరరావుగారికి వేరొక శిక్ష

గుంటూరువారకు సి. కామేశ్వరరావుగారు కడలూరు జెయిలులోనే శిక్ష ననుభవించుచున్నారు. శ్రీతి ముద్ర నిన్నుటకు నిరాకరించినందున యింకొక మూడునెలలు వైదుశిక్ష విధించబడిరి.

చాగల్లు ఆశ్రమపక్షలకు తల్లాప్రగడ ప్రకాశరావు గారు కన్నునూరు జెయిలునుండి వేలూరు జెయిలునకు ఆట్రోబరు 22 వ తేదీన మార్చబడిరి. విశాఖపట్నంలో ఆరెప్టయిన మల్లా ప్రగడ కృష్ణరావుగారు వేలూరుజెయిలులో కలాపాగా ను న్నారనియు, ఎం. వి ఆఖరుపరీక్షకు చదువుచున్నారనియు, జెయిలులో పరీక్షలకు చదువలదనివారికి అన్ని సదుపాయ ములు గలవనియు తెలియుచున్నది. వేలూరుజెయిలులోనున్న కంభంపాటి వెంకటాచలయ్యగారు (పునకొలు) ఆరోగ్యముగ నున్నారు.

శ్రీలజెయిలులు

వేలూరు శ్రీలజెయిలులో మొత్తము 48 మంది రాజకీ యభిదీలు అన్ని తరగతులవారున్నారు. వారిలో శ్రీమతి దాసరి కృష్ణశామ్మగారు (వీలూరు) గర్భిణిలోనున్నవారుగనుక వారముకోజాలుముందు 7 వ తేదీన విడుదలచేయబడిరి. ఆరో జనే విడుదలైన శ్రీమతి తల్లాప్రగడ విశ్వసుందరమ్మగారు (చాగల్లు ఆశ్రమం) ప్రస్తుతము మదరాసు విచ్చియున్నారు. ఈమె ఆరోగ్యముకొరకు కొంతకాలము క్వగ్రాసుకు ఉండి లో (భీమవరం) విశ్రాంతి గైకొననున్నారు. జెయిలులో నుండియే ఎన్. కుశద్రమ్మగారు ఇంటకురాడియుటు పరీక్ష యందు శ్రీధర్ లయ్యెను.

బెయిలుస్థగారు

కలకత్తా, నవంబరు 12:—బెయిలుస్థగారు బెం లులో రాజకీయపరిస్థితులు తెలుసుకొనుటకుగాను మీరటు నుండి రేపు వెచ్చియిన్నారు. (శ్రీ వె.)

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

డాక్టరు గురుమూర్తిగారి అప్పీలు

రాజమండ్రి 12:—డాక్టరు గురుమూర్తిగారి కేసు లో రాజమండ్రి సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారిద్విన తీర్పుమీదను శిక్ష మీదను పెద్దాపురం జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో వాఖలుచేసిన అప్పీలు ఈనెల 11, 12 తేదీలలో పెద్దాపురం లోను నల్ల చెర్వులోను విచారించబడినది. 11 వ తేదీన గురు మూర్తిగారి తప్పున వోదగంటి కుక్కాపు, బి. ఏ. బి. యశ్. ఉద్యోగిలుగారు మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పును ఖండించుచు మేజిస్ట్రేటుగారు ఈ కేసులో యివ్వబడిన సాక్ష్యమును సరిగా విమర్శించలేదనిని లాపాయిట్లు గ్రహించలేదనిని ఎల్లయినను ముద్దాయి నేరక్షడనియించి శిక్షించుటకు కష్టపడి రనిని గురుమూర్తిగారు చేసిన కేరము ఏమియు లేదనిని సోదా జరుపయింకగా ప్రజలెవ్వర లో విశిష్టానుభవని యెచ్చుటకు కాసముగాని, రూలుగాని లేదనిని గురుమూర్తిగారిమీద ద్వేషములూని పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటుగారు ఆయనను నిమగ్నరముగా కోట్టి అవమానపరచి అరెస్టుచేసి జైలులోనుంచి బాధించి పైగా మీదు మిక్కిలి ఈ తప్పును కేసు తన తాతదారుచేత వాఖలు చేయించివారనిని ముద్దాయి సాక్ష్యము న మృదగి నది గాను, సహ జముగా నున్నదని నిన్ను, యింట్లో ఆనుస్థిగా నున్నవారికి వైద్య ప్రహాయము చేయుటకు ఆహ్వానముమీద గురుమూర్తిగారు పందిరి సత్యానందంగారి యింటికి బోయి రనిని వాదించి హైకోర్టు తీర్పులు కనుపరచిరి.

పోలీసువారి పక్షమున రాజమండ్రి సర్జిలు యిన్స్పె క్టరుగారు నిన్నటిదినము సాయంత్రము నాలుగు గంటలకు వారివాదము ప్రారంభించి 6 గంటలవరకు సాగించిరి. వీరి వాదము నిన్నటి దినము పూర్తిగానందున ఈ కేసు ఈరోజున నల్ల చెరువు ముకాంకు వాయిదా వేయబడినది. ఈ దినము పోలీసు సర్జిలు యిన్స్పెక్టరుగారు తమ వాదన పూర్తి చేసిరి. మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పును సమర్థించి, పోలీసువారు ముద్దాయి కేరము స్థిరపరచి రని వాదించిరి.

ఈదినము గురుమూర్తిగారి తరపున పలికేటి వెంకట జగన్నాధాచార్యులుగారున్నూ (బి. ఏ.) మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్యగారున్నూ హాజరై సర్జిలు యిన్స్పెక్టరు వాదనకు జవాబిచ్చిరి. ఈ అప్పీలులో తీర్పు చెప్పటకు 17 వ తేదీకి పెద్దాపురం ముకాంకు వాయిదా వేయబడినది.

రాజమండ్రి సెంట్రలు జయిలులో సత్యాగ్రహ మరణము

బాపట్ల తాలూకా అప్పీకల్లు కాపురములు కంభం పాటి వెంకటప్పయ్యగారి కొమారు కుమారస్వామిగారు-రాజ మండ్రి సెంట్రలు జైలులో వైదీగానుండి-నిన్నటి రాత్రి 11 గంటలకు చనిపోయిరి. వీరికి 14-8-1931 సం॥ తేదీన ఒక సం వత్సరము శిక్షశిక్ష వేయబడినది. వీరు కొంతకాలమునుండి గ్రహాణివ్యాధిచే బాధపడుచున్నట్లున్నూ వీరు ప్రాణాపాయ నితిలో నున్నట్లు నిన్నటి దినము వీరి బంధువులకు తెలి నిచ్చి నట్లున్నూ తెలియుచున్నది. ఈ యదముము కుమారస్వామి గారు చనిపోయిన వార్త జైలు సూపరింటెండెంటుగారు డాక్టరు గురుమూర్తిగారికి తెలియ చేయ గాగురు మూర్తిగారు కుమారస్వామిగారి దహనముకై తీవ్ర ప్రయత్న ములన్నియు చేసిరి. ఈ దినము 12 గంటలకు వీరి కేసును జైలు అవరణలో దహనము చేయబడినది. సోదర భైదీలలో కొం దరు స్వకానకున కరిగి దహనసంస్కారము జరిపిరి. గురుమూర్తిగారు జైలుకు వెళ్లి దహన సమయమువరకు అచ్చటనుండి అచ్చటినుండి వారి అప్పీలుకై నల్ల చెరువుకు బోయిరి.

బర్దాలో గొప్పతుపాను

కయుకప్పు పట్టణము పూర్తిగా అంతరించుట

రంగూన, నవంబరు 12:—ఈనెల 10 వ తేదీన బర్దా లో గొప్ప తుపాను పట్టుటచే కయుకప్పు పట్టణము దానికి చేరిన పేటలు దొరతనమువారి భవనములు బహుళ మున్నగున పన్నియునుగూడ పూర్తిగా నంతరించిపోయినవియు మనుష్యు లెవరును చనిపోలేదనియు తెలిసినది. తెలిగ్రాపు తీగెం తెగిపోవుటచే వార్తలు వెచ్చుట లేదుగాన వివరములు తెలియ లేకు.

(అ. వె.)

మైలాపూరు రసికరంజని సభవారి చొచ్చా

ప్రదర్శనము:—నవంబరు 15 వ తేదీ శనివారంసాయంత్రం 5-30 గంటలకు మైలాపూరు సుందరేశ్వరహాలునందు జరుప బడును.

రాజమండ్రి సెంట్రలు జైలులో

కంభంపాటి కుమారస్వామిగారి మరణము

బాపట్ల తాలూకా అప్పీకల్లు సమీపములోనున్న మల్లె పూడి వాస్తవ్యులు కంభంపాటి వెంకయ్యగారి కుమారులును, శ్రీయంత గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారికి బాంసరములను నని శ్రీయంత కంభంపాటి కుమారస్వామిగారు రక్తచికిత్సను లచే కొంతకాలమునుండి బాధపడుచు గతరాత్రి పండెందు గంటలకు రాజమండ్రి సెంట్రలు జైలులో దివిగతులై రని తెలియజేయుట వెంకయ్య విచారించుచున్నాడు. వారిట్టి విషమానసయందున్నట్లు యంతకుడుం జేయును తెలియలేదు. ఈ రోజు ఉదయము 8 గంటలకు డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారి యింటికి కుమారస్వామిగారు మృతినొందెదన ను వార్తజేరినది. వెంటనే గురుమూర్తిగారును మరి యిరువదిమంది పురవాసులను జైలున కేగిరి. పదకొండు గంటలకునప్పటికి జైలుద్వారము తీసి, పుష్పయంతో నలంకరింపబడిన కుమార స్వామిగారి కేసును పదిమంది సత్యాగ్రహులు బయటకు గొని వచ్చిరి. దగ్గరనున్న వేపచెట్టుక్రింద కేసును దింపినవెనుక పుర వాసులను, సత్యాగ్రహ భైదీలను కేసునునకు వరుసగొరించిరి. డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు దైవప్రార్థనను సలిపిరి. వీమట్లు వా త్యాగ్రహిణి మృతకేదెవరమునకు పుష్పముల నర్పించిరి. కేసును ఉరిలోనికి గొనిపోవుట కధికారు లంగీక రింపక పోవుటచే, జైలు అవరణముందే దహన సంస్కారము చేయబడినది.

అంతరాజు శంకరరావు,

యిన్ని నుపేట, రాజమండ్రి, 12-11-30.

* * * * *

కంభంపాటి కుమారస్వామిగారు రాజమండ్రి ప్రవరము జైలులో చాలరోజుల నుంచి బంకచికిత్సనులతో బాధపడు చు, మరణించినట్లు తెలియుచున్నది. ఈ వార్త వినుటకు ఎంతయు విచారకరము.

కుమారస్వామిగారు గుంటూరుకల్లా, బాపట్లతాలూకా మర్రిపూడి గ్రామ కాపురములు వీరు. ఆంధ్రదేశమునకు వాయు కలకు గొల్లపూడి శితారామకృష్ణగారి భావముది. వీరు 1921 సంవత్సరము నుండియు కేక్రివంచనలేక దేశసేవ చేయుచు న్నారు. వీరు కాకినాడ కాంగ్రెసు సభ వాలంటీరుగా చేరి చేసిన సేవ అతీతము. తరువాత వీరు కొన్ని గృహవికల్పలల్లు మోటారు డ్రైవింగు నేర్వకొని నుఖవీరము చేయ నెంచిరి. కాని గాంధీమహాత్ముడు మరల ఉద్యమమును ప్రారంభించ గానే మరల నడుముకట్టుకొని, వాలంటీరుగా చేరి చుట్టుప్రక్క గ్రామాదులలో పనిచేసిరి. కొన్ని దినములకు పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. 6 నెలల శిక్ష వేసి రాజమండ్రి ప్రవరపు జైలుకు తీసికొనిపోయిరి. నేటిదినము వార్తలను బట్టి చూడ వారు మరణించినట్లు తెలియుచున్నది. దేశ స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రాణ మును కోల్పోయి న వీరునకు సర్వేశ్వరుడు పరలోకమునందు కాంతి నొసంగు గాక!

(ఒక విలేఖరి)

మద్రాసు కార్పొరేషను సంఘసభ

చెన్నపురియందలి మున్సిము హాల్లల్లు యిక్కర భోజన వికయశాలలు, నీటి పందిళ్లు, మొదలగు వాటిపై, లెనెన్సు పన్ను విధించెడు ఆదారము యంతవరకు లేనందున, ప్రస్తుత మున 1930-31 సంవత్సరమునకువైవాటిపై విధించబడిన లెనెన్సు పన్ను రూ 15 ను, రద్దు చేయవలెననియు, మరియు, చెన్నపురియందున్న అన్ని కాఫీహాల్లల్లకును, విశాయిఅంకల్ల కును, తారతమ్యమును జూపక అన్నిటికిని 10 రూపా మించ కుండా లెనెన్సు పన్ను విధించవలె నను యీపై రెండు తీర్మా నములు చర్చింప, మద్రాసు కార్పొరేషను సంఘముయొక్క ప్రత్యేకసభ సమావేశపరచవలెనని 22 మంది సభ్యులు విన్నప పరిపరిచియున్నందున, రాజోపు 17 వ తేదీన సాయం 5-15, రిప్పను భవనమున ప్రత్యేకసభ జరుపునట్లు, సభాధ్యక్షులు చెబుచున్నారు.

సాధాణసభ

మద్రాసు కార్పొరేషను సాధారణ సభ, రాజోపు 18-వ తేదీన సాయంకాలము 5-15 గంటలకు రిప్పను భవనమున జరుగును.

చెన్నపురియందు కద్దరు అమ్మకము:—అఖిల భారత చరభాసంఘమునకు సంబంధించిన ఎన్వేషేడు ఖాది వస్త్రాలయమున, అక్టోబరుమాసములో రూ 24518-10-9 విలువ గల కద్దరు అమ్మకము జరిగెను. గత వత్సరమున అక్టోబరు మాసములో రూ 16914-0-6, కద్దరు అమ్మకము జరిగెను. గత వత్సరముకంటె, ఈ వత్సరము అక్టోబరు మాసమున కద్దర అమ్మకము 45% అధిక మాయెను.

విల్లకాల్వలు-నీటిబోదులు

కృష్ణా గోదావరి డెల్టాలో ముఖ్యముగ పల్లెటూరు సాగు పనులకు గవర్నమెంటువారు త్రవ్వించిన పెద్ద కాల్వలు, పంట కాల్వల గాక వానినుండి త్రవ్విన కాళోవకాలు, పాల ములలోనికి నీరు పోతున్న దీర్ఘమైన బోదులను పన్నుని మార్గములు కలవు. ఇవి రైతుల ప్రక్కన, గ్రామ పరిసరములలో ను, పుంతల పరిసరమునను, ఇండ్లవెనుక కేర్పడియున్నవి. వీని గుండ నెట్లులో పాలములలోనికి నీరు ప్రవహించునోనుట తప్ప వీనిలో పెరుగుచున్న కుప్పలను కంపలను తొలగించుట సామాన్యముగ నెవ్వరు తలపెట్టరు. ఈ మండలములందు ప్రజలు చున్న వివక్షలములకు దోమలు చాలవరకు ప్రధానకారణమని చెప్పుట అసాధ్యముగాదు. నిరూపించి యున్నారు. అట్టి దోమలకు లక్షణముతో నిండియున్న చిన్నపంటకాల్వలు, బోదులు జన్మస్థానములై వానివృద్ధికి దోడ్పడుచున్నవి. వ్యవసాయాభివృద్ధికిరకు నీజలమార్గములకు నెలవిచ్చిన యధికారులు వీనినికూడ అనుకూలసిద్ధియం దుంచి యని దోమలకు నాకరములు గా మండ కాచుట వారికి గర్హము. ఈ చిన్న జలమార్గములు వ్యవసాయమునకే కాక గ్రామములలోని మంచినీటి చెరువులకును మార్గములైయున్నవి. స్వతస్సిద్ధముగ పల్లెటిగ్రామములలోని మంచినీటి చెరువులు కల్పనభూమియందు ప్రకారోగ్యభంగములకు గురైనవి. వీనిని నిర్మింపదాడెను. ఈవిల్లకాల్వలను బోదులను పూడ్చించియుండల రహితముల పాలములకు నీరువచ్చు మార్గములు లేవు. రహితముల జీవనోపాధికాము వీనిని త్రవ్వకొనుటకు నెలవిచ్చుచున్న రెవిన్యూవల్లవరకు దీపార్థమెంటువారు వీని మరమ్మత్తును గురించి శ్రద్ధవహించక తుదకు వీనిని గ్రామప్రజలపాలిటి యలకలబోనులకు మార్గములగుచున్నారై వైనితెల్పిన రీతి నీ జల మార్గములలో సంవత్సరము పొడువున పెరుగుచున్న దోమలు జ్వరాది వ్యాధులకు గారణములై ప్రజల బీడించి పిప్పిచేయుచున్నవి.

ఈ జలమార్గముల నెవ్వరనుకూలసిద్ధియించుచి ప్రమాద కరములు గాకుండ చేయవలె నను విషయము నిర్ధారణము కాలేదు. రెవిన్యూ, ఇంజనీరు లోకల్ ఫండు డిపార్టుమెంటులవారు మధ్య రిచిన్న జలమార్గము లనుకూలసిద్ధియం దుండవలెనని సమానముగ వాదించుచు వీరిలో నెవ్వరును తమ బాధ్యత వోడ్చుకొనరు. కామ నీరు వడలెడు పెద్దకాల్వల పెద్దపంట కాల్వల గర్భము లనుకూలసిద్ధియందే యున్నవని యు తమ కాల్వల తూములనుండి నీటిని వదలుటతోడనే తమ బాధ్యత తప్పిపోయినదనియు తమ కాల్వల ప్రవాహములలో దోమలు పుట్టి పెరుగుట కవకాశము లేదు గాన తమకేవిధమున ప్రసక్తియు లేదని డి.పి. డివిజన్ వారందరూ ప్రకారోగ్యరక్షణము లోకల్ బోర్డులవారి బాధ్యతయైయున్నది గనుక మంచి నీటి చెరువులకు మంచి నీటియందుంచుట కయ్యెడు వ్యయము తోపాటు వానికి నీరు వచ్చు మార్గములను గ్రామముల చుట్టు నీరు పోతున్న మార్గములను భద్రపరచుట లోకల్ ఫండువారి బాధ్యతయే యని రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటువారు తప్పుకొనుచున్నారు. భూమి శివును నీటి తీరును శివార్థపుష్కలను విధించి యనేక విధముల తమ రాబడిని పుచ్చిచేసికొనుచున్న రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు వారి బాధ్యత విహించవలెను. గాని రెవిన్యూరాబడిలో 16వ వంతుతో సంతుష్టులగు ననేక బాధ్యతలు మోపబడియున్న తామెట్లు దీనిని కూడ నిర్వహించ గలమని లోకల్ ఫండువారు చెప్పుదురు. ఈమధ్యరకు చెప్పెడు కారణములు సహేతుకములైనను ప్రకారోగ్యము ప్రధానము గనుక దానిని కాపాడుటకు వలయు మార్గము లేవనెత్తును యాచించుపన్నారని యారోగ్య కాళోద్యోగములు దీర్ఘములగు రిపోర్టులు వ్రాయుటతో సంతుష్టులై రంగులగుచున్నారు. పరి సితు లిట్లుండ నీమనస్సు పరిష్కారమును గలించి దొరతనము వారు బాధ్యత వీరిలో నెవరిదో నిరూపించుచేసి విన్న పంట కాల్వలను, పల్లెటూరు బోదులను మంచినీటి చెరువుల మార్గము లు దోమలనానా క్షేత్రముల గాండు సాధనము నాలో చికిత్సచేసిన హేతువును తొలగించ యిచ్చింతురు గాక.

దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు

నాగపూరులో అరెస్టులు

అనసూయారాణి కేసు గురిస్తానే అధ్యక్షుడు నాగపూరు, నవంబరు 12:— మరాటి మధ్యపరగజాల కాంగ్రెసు కా. తిలకపరభాగ్యములకు శ్రీమతి అనసూయారాణి కేసు గురిస్తానే సాహిత్య (ప్రీడర్) గాక నియమించబడింది. కాంతిపరభాగ్య కార్యదర్శియగు యన్. జి. ఘోషగారును నేలు వై తిలకపర (వాలంటరీ దళివాయి) డి. జి. వై ద్యాగారును, మంగళచందుగారును కాంగ్రెసు కార్యకర్తల మధ్య నేటియందయు అరెస్టుచేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

డక్కాలో ప్రైవేటులములు

మతకలహానివారణమునకై నియమించబడుచున్నవి డక్కా, నవంబరు 12:— హిందూమహమ్మదీయ మత కలహములు పొసగిన సందర్భములలో అక్కరకువచ్చుటకై 150 మంది సాయుధులై పోలీసులగుల పటాలము డక్కాలో నిలకడగా మండుటకై అదాము కమిటీవారు నూచించియుండిరి. కనుక ఏర్పాటుచేయడమైనది. (ప్రీ. ప్రె.)

రామదేవికి 4 నెలలు శిక్ష

ఉత్పల్ల రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీ అధ్యక్షునిభార్య కలకత్తా, నవంబరు 12:— ఓరిస్సా రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షులగు గోబింద్ చంద్ గోస్వామి జయిలు లో నున్నారు. అయినభార్య రామదేవిగారు పిక్కాటింగు చేసి నందులకై 4 నెలలశిక్ష విధింపబడినది.

విచారణముచుండు ఆమె కమాండలను ఆమెబంధువు లను కొందరు పీడర్లను కొద్ది మందిరములలోనికి రావీయక పేజిస్ట్రీలు విచారణచేసినందున మేజిస్ట్రీలుయొక్క చర్యకు ఖండించుచు కలకత్తా పీడర్లసభము వారు తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తాలో స్త్రీల అరెస్టులు

ప్రభాతభేరి మేళకర్తలగు స్త్రీలకు శిక్షలు కలకత్తా, నవం 12:— ప్రభాత భేరిగాయకురాండ్రులలో అరెస్టు చేయబడిన 20వజట్టువారికేను విచారణ నేటి మధ్యాహ్నము జరిగినది. శ్రీమతి పరస్వతీబాయికిని ఆమె యనవకురాండ్రులకు మిగిలిన స్త్రీలకు శిక్ష విధింపబడినది. పోలీసు కమిషనరు కోరినప్పుడు వారు తమ పేర్లను చెప్పనందులకును, నిషిద్ధ కీర్తనలనుపాడుచు ఊరేగింపు జరిపినందులకును యీ శిక్ష విధింపబడినది.

పురమ వాలంటరీ 6 గురు యీ జట్టులో కలరు. వారికి 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

ప్రభాతభేరి మోడల జట్టులో 18 గురు శిక్ష ఉదయము అరెస్టుచేయబడిన వీరిలో మధ్య గుజరాతీ స్త్రీల కలరు. వీరిందరు పోలీసు కావలలో నున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

అధ్యాపకత్రికా కార్యాలయపు సోదా

కలకత్తా, నవంబరు 12:— జి. య. నేనుప్రాగరిచే ప్రతిష్టించబడిన అధ్యాపకత్రికా కార్యాలయము నేటిసాయంత్రము సోదా చేయబడినది. వంగరాష్ట్ర బాతీయవ్యవస్థాపకు యొక్క నివేదిక ఆవశ్యకతయందు ప్రకటించబడినందున-పదక నివేదికయొక్క వాతప్రతికారక సోదా చేయబడినది. ఆ వ్రాతప్రతి దొరికినందున పోలీసువారు తీసికొనిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

పురుషోత్తమరేగారు తిరిగి అరెస్టుచేయబడిరి

పూర్వము సుభానుశోనుగారిలో అరెస్టుచేయబడిరి కలకత్తా, నవంబరు 12:— శ్రీయత పురుషోత్తమ రే గారు చాలా సంవత్సరములు బుర్రాబజారు కాంగ్రెసు కమిటీ కాశ్యద్దగా నుండిరి. వీరు గతసంవత్సరము సుభానుగారిలో అరెస్టుచేయబడి శిక్షింపబడియుండిరి. ఇటీవల వీరికడల చేయబడిరి. వీరు తిరిగి నేటికడయము అరెస్టుచేయబడిరి. నేర్పాకో పణ ఏదియో తెలియదు. వీరి యిల్లు సోదా చేయబడినది. (ప్రీ. ప్రె.)

రాజ్యపు విచారణ సంఘము

విచారణ ఆరంభమైనది

అహమ్మదాబాదు, నవంబరు 12:— రాజ్యపులో పోలీసు వారు డెబ్బలు కొట్టిన విషయమై విచారణ చేయగలందులకై అహమ్మదాబాదు పీడర్ల సంఘము ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసిరి. కాని జిల్లా మేజిస్ట్రీలు అట్టి విచారణను నిరోధించుచు 144 సెక్షన్ ప్రకారము ఉత్తర్వు కాలపరిమితి అయి పోవుటచే రాగల ఆదివారము నుండియు కమిటీ విచారణ ఆరంభింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

క్యామకుమార్ నెహ్రూగారి విడుదల

జరిమానా నెహ్రూగారి చెల్లించిరి

అహమ్మదాబాదు, నవంబరు 12:— అహమ్మదాబాదు అధ్యక్షులైన క్యామకుమార్ నెహ్రూ కశ్యగాడికి నిన్ను 50/- లు జరిమానా విధింపబడినది. జరిమానా చెల్లించుచో 1 నెల సాధారణ ఖైదును అనభివంపలయినని విధింపబడినది. ఎవరో జరిమానా చెల్లించినందున ఆమె విడుదల చేయబడినది. (ప్రీ. ప్రె.)

గుజరాతు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ

భవనము గవర్నమెంటు పత్రములో నున్నది అహమ్మదాబాదు, నవంబరు 12:— గుజరాతు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీయొక్క కార్యాలయము సానాతు మధ్య హాలు వైశాల్యముతో నెలకొల్పబడినది. కాని యీ కాంగ్రెసు కమిటీ అక్రమసంఘమని గవర్నమెంటు నిషేధించి యీ కార్యాలయము గల భవనభాగమును పశ్చిమమునకు తరలించి కాంగ్రెసు కార్యాలయము అచటనుండి ఎత్తివేయబడినది గనుక ఆభవనభాగమును తిరిగి ఆనుంజిర ధర్మకర్తలకు ఒప్పించవలయు ననియు గవర్నమెంటువారు ప్రస్తుతము ఆది అక్రమమునకుని యుండినందున వెంటనే భాగీచేయవలసినదనియు కోరుచు అభవనభాగ కర్తలలో నొకరుగ విద్యాగోత్ర సలిగారు కశ్యగకు తిఖా పూర్వకముగా నోటీసు నిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

ధార్వారులో అరెస్టులు

తాలూకా కాంగ్రెసుకమిటీ అక్రమసంఘముగనుక నభ్యులు అరెస్టుచేయబడిరి

ధర్వారు, నవం 12:— మధ్యప్రదేశ్, బొడ్డెహాలు ముగిలి, పట్టి వీరు వీజపూరు జిల్లాలోని మధ్యప్రదేశ్ పీడర్ల మొదలకేర్పొనబడినయంతయు గవర్నమెంటు పీడర్లు, వీరు మధ్య విహారతాలూకా కాంగ్రెసుకమిటీ కార్యరీత్యావకసభ్యులు. సదరు కాంగ్రెసుకమిటీ అక్రమసంఘమని నిషేధించబడినది. అందువల్ల వైశిష్ట్యవారందరూ అరెస్టుచేయబడిరి. 6 గురు వాలంటరీలకు అరెస్టుచేయబడిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

పెషావరులో పిక్కెటింగు

ముగ్గురు అరెస్టుచేయబడిరి

పెషావరు, నవంబరు 12:— చక్రవర్తానుంజీవప్పిన ముగ్గురు గ్రామవాసులు సారాదుకాణముల పిక్కెటింగు చేయుచు న్నందులకై నేటిసాయంత్రము కిన్నాకానీ బజారులో పెషావరులో అరెస్టుచేయబడిరి. కాబూలీగేటు మాయపడినది. సాయుధ పోలీసుభటులు ప్రాంతమున కాపున్నారు. పెషావరు, కిలాఫతు కమిటీ సహాయ కార్యదర్శిగారగు అల్లా బక్షి యూసఫ్ గారు నవీద్ద గ్రంథమును ప్రకటించియుండినందులకై పెషావరులో నీటి మేజిస్ట్రీయొక్కోర్డులో యీ నెల 21 తేదీని విచారించబడుదురు. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీమతి వేదాంతం కమలమ్మగారి విడుదల

మదరాసు నవం 18:— శ్రీమతి వేదాంతం కమలాదేవి గారు, ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘ సభ్యురాలు, కేలూరు జైలు నుండి నిన్న ఉదయం 9 గంటలకు విడుదల చేయబడిరి. వీరు ఆరోగ్యముగ నేయున్నారు. భర్త యగు శ్రీ చా|| వేదాంతం వెంకటప్పయ్యగారు కేలూరుకు బోయి ఆమెను తోడ్కొని, కేడు కాకినాడకు బోవనున్నారు.

కూము నదియందు పడి చనిపోవుట :— 85 యేడ్ల వయస్సుగల కమల వేదాంతం కమలాదేవి నిన్న ఉదయమున కేలూరుకు పోలీసువారు చూచి, యాకామును బయటికి వేసిరి. ఇన్ స్పెక్టరు ప్రిటిలియం గారు విచారణ సలిపి యీ వ్యక్తి నీటియందు పడి చనిపోయినని విచారణయందు నిరూపించిరి. ఇతడు చనిపోవుటకు కారణముగాని యీ వ్యక్తి ఎవరనవదిగాని తెలియజున్నది. (ఆ. ప్రె.)

రాయపేట నమోపమున మోటునరచ్చేరి కాలిపోవుట:— నేటికడయమున రాయపేట సమాపమునగుల మోటునరచ్చేరిలో ఒకగుడినె నిప్పులుకొనెను. గుడినెలో ఆపయమున ఎవరునులేకుండిరి. చుట్టుపట్టువారు, నిప్పువచ్చుట ప్రయత్నించుటకు పూర్వమే గుడినెపూర్తి గాకాలిపోయెను. వీడవ నిప్పు ఆకు ఇంజను వచ్చి, ఉన్న అన్నిని పూర్తిగ చల్లార్చినది.

A Postmaster, A Telegraphmaster, A Stationmaster without the knowledge of
TELEGRAPHY
IS A SOLDIER WITHOUT WEAPON.
Admissions Open Till 20th Nov: 1930, for March, 1931.
MADRAS GOVT. TECHNICAL EXAM.
Apply for the sword to:—
SALDANHA'S COLLEGE OF COMMERCE & TECHNOLOGY,
Ramcoti Building, Rattan Bazaar, Park Town, MADRAS.

వ్యాయామ క్రీడలు - క్రీకెట్టు

దక్షిణకాళి కాయందు
యం. సి. సి. జట్టు

పశ్చిమ గావ్రిపు జట్టుపై ఇన్నింగు విజయము
కేవలపున, నవంబరు 11:-యం. సి. సి. జట్టుకును
పశ్చిమ గావ్రిపు జట్టుకును జరిగిన క్రికెట్ పోటీయందు, యం.
సి. సి. జట్టు ఇన్నింగు విజయము బడసిరి.

పరువుల వివరము

యం. సి. సి. జట్టు 7 నుండి 412 పరువులు పశ్చిమ
గావ్రిపు జట్టు, మొదటి ఇన్నింగునందు 118 పరువులను
రెండవ ఇన్నింగునందు 122 పరువులను జేసిరి.

* * * *

అఖిలభారత క్రికెట్ పంచెములు

సెంట్రలు ఇండియా సంస్థానముల జట్టుకును
సింధు జట్టుకును పోటీ

నూతన ఢిల్లీ, నవంబరు 11:-అఖిలభారత క్రికెట్
పంచెముల పర్యాయమున సెంట్రలు ఇండియా సంస్థాన
ముల జట్టుకును, సింధు జట్టుకును
ప్రారంభించబడిన పోటీ మరల సాగింపబడెను. వారిగారు
18 పరువులలోనే ఆవుటుగావించబడిరి. బోటాలాగారు
మూడు మార్లు అర్ధముగా పరువులుజేసిరి. వీరు స్వయము
గా 42 పరువులు జేసిరి. తర్వాత సి. కే. నాథుడుగారు
19 పరువులలోనే ఆవుటుగా వించబడిరి. మహాబాబుగారు
గాముడైన చాలా పరువులు చేయవలసివచ్చెను. ఈ జట్టువారం
దక్షిణకాళి, ఆల్ఫునుకు 27 పరువులు మూలము చేయవలసివచ్చెను.

సింధు జట్టు వారు మిగుల ఆత్మవ్రతముగ అది 146 పరువు
లు చేయవలసివచ్చెను. మొదటి గారు, చాలా బాగుగ ఆడి స్వయముగా
105 పరువులుచేసిరి. ఆల్ఫునుగారు 82 పరువులు, ఆల్ఫున్ కలిక్
గారు 44 పరువులను జేసిరి

* * * *

విజయనగరంజట్టు

మద్రాసులో మరియొకపోటీ

విజయనగరంజట్టు, చెన్నైలో యందు రాజ్ పు డిసెం
బరు 2, 8 తేదీలందు, మరియొకపోటీ పూర్తిగా భారతీయులే
గల జట్టుతో ఆడుటకు మహారాజాసుగారు గారు తమ సమ్మత
మును మద్రాసు యొక్క పెరుక్కుబ్బువారికి తెలిపియున్నది. తేలి
యున్నది. ఈవార వ్యాయామ క్రీడా ప్రకటన కెల్లరకు ఆ
సందర్భమున కలగించును. మద్రాసు యొక్క పెరుక్కుబ్బువారు
యాపోటీ జరుపుటకు ఏర్పాటులు గావించెదరని నమ్మెను.

శ్రీయుత తల్లాప్రగడ సరసింహ శర్మగారు

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా చాగల్లు ఆనందనికేతనాశ్రమపు
వాగు లకు శ్రీయుత తల్లాప్రగడ సరసింహశర్మగారు 22 ఆక్టో
బరు 1930-వ తేదీన కన్ననూరునుండి గోల్కూరు జయిలునకు
బదిలీచేయబడిరి. వారు ఆరోగ్యముగను ఉత్సాహముగ నున్నా
రని వారిమిత్రులకు తెలియజేయవలసినదిగా నీను 1-11-30 వ
తేదీన విడుదల యగుచున్నప్పుడు జెప్పిరి. వారు జయిలులో
మాసమునకు రెండేయి తరములను వ్రాయుట కధికారముగలదు.
కావున మిత్రులజయిలుల జవాబు నీయలేకు డుటకు తమింపు
మని కోరిరి. శర్మగారు (లి) క్లానులో నున్నారు.

రావు వేంకటరావు,

గోర స.

అంగలూరు

గోట్టిపాటి వేంకటరత్నంగారు మొదలైనవారు కొట్ట
వచ్చిరి పోలీసువారు దెచ్చిన కేసు ఆక్టోబరు 28 వ తారీఖున
విచారించబడ లేదు. నవంబరు 9 వ తారీఖునకు వాయిదా
జేయబడినది. నవంబరు 9 తారీఖున గూడ విచారించబడలేదు
నవంబరు 16 తారీఖునకు వాయిదా జేయబడినది.

వారముకో జలముండి నానలు లేవు. చలిగాలి వీచుటచే
చాన ఇంజనీర్ పోనమ్మనని తెలుసుచున్నారు. కాలుషాని
శీత గల్లుచైన దొర్లుచున్నది. నాలుగరోజు నుండి యొడలు
తాగుగా గాయించుచున్నది.

కోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావు.

వాతావరణస్థితి

1930 సం॥ నవంబరునెల 12-వ తేదీ బుధవారము

మట్టుజల్లులు	అక్టోబరులో గరిష్ఠ 24 గంటలలో	అక్టోబరులో గరిష్ఠ 24 గంటలలో	గరిష్ఠ 24 గంటలలో వర్షము	అక్టోబరులో గరిష్ఠ 24 గంటలలో వర్షము	అక్టోబరులో గరిష్ఠ 24 గంటలలో వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షము
గోపాలపూర్	85	60	...	3.9	—	6.8
విశాఖపట్టణము	84	63	...	9.8	—	0.8
కాకినాడ	88	68	...	26.6	+	14.7
మచిలీపట్టణము	82	65	...	26.1	+	13.8
కర్నూలు	86	57	...	4.8	+	0.5
బళ్లారి	85	60	...	12.4	+	7.1
అనంతపురము	12.0	+	7.4
కడప	83	64	...	13.0	+	6.1
నెల్లూరు	84	68	...	26.1	+	12.3
మద్రాసు	83	65	...	28.6	+	15.0
కడలూరు	83	69	...	28.7	+	5.0
నెల్లూరు	83	65	...	21.2	+	10.8
నెల్లూరు	85	65	...	15.7	+	6.6
కోయంబుత్తూరు	83	67	...	24.2	+	15.7
తిరుచనాపల్లి	85	69	...	29.4	+	19.9
నాగపట్టణము	84	72	...	27.8	+	19.1
మధుర	83	69	...	16.0	+	5.1
పాంబన్	84	78	...	14.6	—	0.1
పొంగోలు	8.7	—	1.1
తిరువేండ్రము	83	75	+	20.1	+	5.9
కొచ్చిన్	86	77	...	24.1	+	6.7
కాలికట్టు	90	74	...	28.5	+	9.9
మంగళూరు	90	70	...	14.0	+	4.3
తెలంగాణ	81	18	...	10.3	+	2.2
మెరకూరు	76	58	...	10.8	—	0.1
కొడైకనాల్	67	52	...	20.6	÷	17.4
కూమా ర్	69	46	...	85.0

సర్కారులు:-అన్ని నోట్లను మేమును లభింపజేయు
నన్నవి. గోపాలపూర్ కాకినాడలోను గారి పొడిగ నన్నది.
రాత్రిలో ఆకికము.

డక్కన:-బళ్లారిలో ఆర్థిక ఆధిక్యముగ నన్నది. పగలు
రాత్రిగూడ వేడిమి మామూలుకన్న తక్కువగ నన్నది. మదరా
సులోను కడలూరులో వేడిమి మామూలుకన్న తక్కువగానున్నది.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యగారు,
అసిస్టెంటు వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

వర్ష పాతము

పూనా, నవంబరు 12:-కోలకాటానాయి 1½ మెర్లు వి
క్టోరియాపాయింటు 3½ ఆంగుళములు.

(ఆ. పే.)

పాన్మురులో అరెస్టు: శిక్ష

పాన్మురు, నవంబరు 10:-యీ గ్రామ కావరములు
తెలుగులు శ్రీమత గుడివాడ రామమందరావుగారికి యీవూరి
సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు క్రిమినల్ లా అమెండ్ మెంటు ఆక్టు
17 (1) సెక్షన్ క్రింద 6 మాసములు కఠిన శిక్ష (సి క్లాసు)
విధించి 11-11-30 తేదీ వుదయపు రైలుకు రాజమండ్రి
సెంట్రల్ జైలుకు తీసుకొని వెళ్లినారు.

వీరి తరపున నల్ల పాటి కేమగిరిరావుగారు (ఎకలు)
వాదించినారు. (విలేఖరి.)

గాంధీమహాత్ముని నవజీవన ముద్రాలయము

సర్కారు ఏలము

ఏలములో ఎవరును పాట పెట్టలేదు

అహమ్మదాబాదు, నవంబరు 12:-గాంధీమహాత్ముని
నవజీవన ముద్రాలయము సర్కారు విశేషముగొని కేటి వర్గా
పాట ఏలముజేసిరి. కాని ఒక్కడైన ఏలములో పాట
పాడలేదు. (ఆ. పే.)

న్యాయస్థానములు

రైల్వే అండరుగార్డుపై కేసు

హైకోర్టులో శిక్ష రద్దుచేయబడుట
(న్యాయాధ్యక్షుగారి సమావేశమున)

హైకోర్టులో డి. జె. రెడ్డిచేయబడుట
యందు పనిచేయు అండరుగార్డు ఎక్స్ ప్రెసు బండిలో పని
చేయుచు 18-4-30 న ప్రైయము కొండారపరం చేరువవడికి,
అచట స్టేషను ప్లాటుఫారంమీద నిలచియున్న ఫిర్యాదినర్త
నుండి గడియారము నోకదానిని వదిలి లాగికోసయెను. ఇంత
లోపల బండి కదలిపోయెను. అంతట ఫిర్యాది ఈవిషయమును
పోలీసువారి కెరింగింపగా రేజీసుంట పోలీసువారు మద్రాసుపై
సేరాకోపణ గావించిరి. తా లూ కా నె కం డు కా సు
మేజిస్ట్రేటుగారు మద్రాసు వి. సి. సి. 379 వ సెక్షన్ క్రింద
అపరాధిగ తీర్మానించి ఒక సంవత్సరమువరకు సత్వరరత
గతినియందునట్లు నియమించి కడలిచేసిరి.

ఇందుపై మద్రాసు కడప సబ్ డివిజన్ మేజిస్ట్రేటు
సెంట్రు అపీలు గావించిరి. సబ్ డివిజన్ మేజిస్ట్రేటు 379 వ
సెక్షనును మార్చివేసి వి. సి. సి. 408 సెక్షనుక్రింద క్రిమినల్
విన్ అప్రొప్రియేట్ సేరముగ నెంచి మద్రాసు లంచముక్రింద
పూచిగా దీనిని గొనియుండునని యూహించిరి. కాని శిక్ష
మాత్రము క్రిమినల్ కోర్టు శిక్షనే ఖాయపరచిరి.

ఈ తీర్పుపైని నేడు హైకోర్టులో న్యాయమూర్తి
బాక్సుగారి సమక్షమున కేసు అపీలు విచారణకు వచ్చెను.
యం. ఏ. టి. కోయిలోగారు మద్రాసుపక్షమున వాదించుచు
సబ్ డివిజన్ మేజిస్ట్రేటు 379 వ సెక్షనునుండి 408 వ సెక్షన్
వరకు సేరమును మార్చివేయునని మద్రాసు ప్రతివాదమును పెట్టు
కొనుట కవకాశ మొసంగబడి యుండవలసినదనియూ, ఈ సంద
ర్భములో ఆట్లు జరిగియుండ లేదనియూ, వాదించిరి.

న్యాయమూర్తులు తీర్పు జెప్పుచు సాక్షుముపై సాధా
రపడకుండగ శిక్ష నను సబ్ డివిజన్ మేజిస్ట్రేటు మార్చి
యొండమాడదని బట్టించు మద్రాసుని విడుదల చేసిరి.

రాజేంద్రప్రసాదుగారి అన్వేషణ

జెయిలులో అన్వేషణలై యున్నారు

పాట్నా, నవంబరు 12:-వీరభద్ర కాంగ్రెసునాయకు
లగు రాజేంద్రప్రసాదుగారికి 6 నెలలు శిక్షవిధించబడి యుండు
నందున హాజరీబాదు జెయిలులో నున్నారు. ఉబ్బసమునల్ల
బాధపడుచు అన్వేషణలై యున్నారు. (ఆ. పే.)

వెద్రాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

డి. ఎస్. 198/1937

వాది:-గ్రంథి సత్యనారాయణమూర్తి సా॥ పూరికల
తాటిపర్తి.

ప్రతివాది:-అడవాల వెంకన్న వగయిరాలు సా॥
పూరికలతాటిపర్తి.

1. ఈసంబంధంలో వాది ప్రతివాదుల పయన పొందిన
తనఖా దీక్షిదాఖలా హామీగా ఉన్నట్టిన్ని వేలం కాబోయే
ప్రతివాదులతాలాకు ఫిర్యాది విచారం.

మెద్యూలు

కూర్మగోదావరి డిస్ట్రిక్టు ప్రతిపాదు సబ్ డిస్ట్రిక్టు
చెందుర్తి గ్రామంలోని నె 31 వ జిరావాలి పట్టా తహశీలు
మొరక దూడేకలవాని కేవల య 29.80 ట్టులో తుమ్మపా
వీరన్నకు ప్రతివాదులు విక్రయించిన పడమరవైపు య 6-80
ట్టుగాక తరిమ్మపా య 23-50 ట్టుకు పాడ్డులు.

1 తూర్పు పుంత-2 దక్షిణం తాటిపర్తి గ్రామం
తాలాకు రాయవరపు కేవల్యగారి తాలాకు య 50.

3 పడమర పట్టా బుచ్చెన్నగారి ఇనాం కొంతమేర
తుమ్మపా వీరన్న తాలాకు జింఝాతి కొంతమేర తోట
స్వామి తాలాకు ఇనాం కొంత మేర

4 ఉత్తరం తోట స్వామి తాలాకు ఇనాం.

ఈపాడ్డులు మధ్యభూమిని యిందులోని ఫలవృక్ష
ములు వగయిరాలు సహ

సదరుభూమి వెద్రాపురం డిస్ట్రిక్టు మాజిసబ్ డిస్ట్రిక్టు
డి 21-11-30 తేదీన వేలం చేయబడును.

N. B. సదరాస్తి విషయమై కావలసిన సంతాయిషీలు
మా ఆఫీసులో గాని కోర్టులో గాని తెలసకోవలెను.

వెద్రాపురం } చావలి లెక్కనారాయణరావు,
డి 11-11-30 } డి. ఎ., జిల్లాకోర్టు పక్షం.

లా కాలేజి ఆంధ్రనాటకసంఘము

సారంగధరనాటక పదోర్కనము

ఈ కార్యక్రమ వివరాలు కౌన్సిల్లో సభ్యులకు
సై. నాటక్ సంఘమువారు 14 వ తేదీ శుక్రవారం సాయం
కాలం 6 గంటల వ్యతిరేక సమీక్షకును "సా.రం.గ.ధర"
నాటకమును తెలుగుభాషలో ప్రదర్శించెదరు.

ప్రభువల సభ

పాసుఫీల్డు ప్రభుని తూర్పు ఆఫ్రికా తీర్మానము
నామోదించుట

లండన్, నవంబరు 12:—మౌర్య ఆశ్రీకాయందలి కలు
భాగముల నడుమ నింకనూ నెక్కుడుగ కూడిక యుండవలయు
నను సమర్థముగూర్చి యాలోచించుటకై కామన్సు, ప్రభువుల
సభలు రెండింటి యొక్కయు ప్రతినిధులను గల సమిష్టి
సంఘము నొందుకు నిమిషించవలయునని పామఫీల్డు ప్రభువుచే
గావింపబడిన ప్రతిపాదనను ప్రభువుల సభిగారు యామోదించిరి.

తీర్మానమునై ముచ్చటించుచు, నై సంఘమువారు పరిశీలించవలసిన నివేదికలను పేర్కొనిరి. ఆమ్యుని, హిల్టన్ యంగ్ సర్ సామ్యుయేల్, విల్సన్ గార్డవి, మరీయ, శ్రభుత్వ ప్రకటనమునందు మాదిరిపడిన శ్రభుత్వ నిర్ణయములు కూడ పరిశీలించబడవలయును. రాజ్యాంగ ప్రకాశికను కాపసదూపణ గొనితెచ్చుటకు పూర్వము హండ్లెటు కమిషన్ వారి సూచనలను గూర్చి యాలోచన ఫలపరుచునని వాడుచుదివిరి. ఈవిషయమున ననుసరించుటకు రెండు మార్గము లుండెను. మొదటిది, ఆర్యి విషయములో నెక్కుడు కూడికను తాత్కాలికముగ విధిపాడుట; రెండవది, యెట్టి చర్యయులేక శ్రభుత్వమువారు తమ నిర్ణయముల నా చరణలోనికి గొనితెచ్చుట. కాన, ఎల్లరి యభిప్రాయ ప్రకటనమునకు తా వొసంగుటకు సమిప్తి సంఘ నియామక మే మగ యవలె లోచుచుండెను. (రూబర్గు)

గంధర్వశత

రక్తపుష్టి, వీర్యవృద్ధి, నరములకు బిగి.

కలిగించు గొప్ప లేహ్యము. అనేకులకు మతల మగతనము
కలిగించి 20 వంశముండి మెప్పుపొందుదున్నది.

పాను నీనా (1 నెలకు) 3-0-0 పోన్సుఖమ్మలు 1-0-0

గంధర్వశార్వసీ, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

లీవరుకాదని రుజువుచేయువారలకు సొమ్ము వాపసు

 “రేడిప్రెస్ తీవ్ర” రిస్క్ గడియారము 5 వ-వ
 త్వరములు గాత్రంబి. హోల్స్ లోల్ల చెయ్యి
 తో ధర రూ. 48-0. ఒకేదేవు 5 గడియార
 ములు కొనువారికి రూ. 12-0-0.

ప్రకాశం వాచ్ కంపెనీ, 18 బీటూ సామ్రాజ్ పేట,
చ.రా.న.

FOR SALE.

Insolvency of J. G. Peters.

"THE PEOPLES CINEMA"

A Touring Cinema comprising one new tent 80' x 120' one H. P. 'Peter' oil engine, one Pathe's Mirror, one Projector, one Crompton Parkinson's Dynamo 110 Volts, galleries for 500 chairs, Ticket Office, Cabin, etc., complete. Reasonable offers invited.

High Court Buildings, }
Madras. } F. H. WILSON,
7th November 1930. } Official Assignee.

సామర్థ్యకోట చందాదారులకు

විද්‍යා

తాము యివ్వవలసిన చందాధనము నరి
కైన వాయిదాలో వసూలు యివ్వనట్లు మాకు
యేజంటు పంపిన స్టేటుమెంటువల్ల తెలియుచున్నది.
తాన దయచేసి ప్రతినెలయు చందావైకము ముందు
గానే చెల్లించి పత్రిక స్వీకరింప బాధితులు.—

பு. ப. ப. ப. ப. ப.

మంత్రి మలనాగ్గారి వివరీతపు వర్ణనలు

రబహీక నత్తి కమించు చర్వలు

డిల్లీ, నవం 12:—దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకు గెను

డిల్లీ, నవం 12:—పక్షిణాధికా భారతీయకాంగ్రెసు
 వారు ఆసోసియేటెడ్లు ప్రెసువారికి ఈదినవ తరివివాద
 సంపిరి:— కాంగ్రెసు రాయకారవర్గమువారు గవ తేదీ
 దాని మలకు (యూనియను ప్రభుత్వపు మంత్రి) గారిని సం
 ద్ధించి బ్రాహ్మణులు యేషియాటికు బిల్లునకు ప్రతిహతి తీర్మా
 నమును అందజేసిరి. ఈబిల్లు యథాయాపమున పార్లమెంటు
 సభలో తిరిగి ప్రవేశపెట్టబడునని మంత్రిగారు జవాబుచెప్పిరి.
 స్థిరతవాద మేర్పరచుకొనని భారతీయులు తమ భాక్యలను
 కుటుంబమును తెచ్చుకొనటను అనుమతింపక, భారతీయులు
 యూనియను దాటిపోవుటకు స్పర్ధితులను యశ్వక, 1927
 సం॥ ఒడంబడికను ఏర్పరచుగ యూనియను ప్రభుత్వమువారు
 ప్రకర్తించుచున్నారని రాయబారివర్గమువారు నిరసనము
 దెలిపిరి. ఇదివర కెన్నడు నిట్టి ఆటంకములు లేవండె ననిరి.
 ఇప్పుడు భారతీయుల హక్కు లన్నియు అంతరించినపు
 యన్నవి. చాల కష్టదశ వచ్చినది. మంత్రిగారివైఖరి వివాళకర
 ముగ నున్నది."

ఇంపీరలు ఇండియను సిటిజనుషులు అసోషియేషను,
జొంబాయితరపున, విదేశములందరి భారతీయులగుర్చి విచార
రింపవచ్చి ఎస్ ఎ. వాంజుగారిని గొ|| పర్ ఫజులు మా
స్నేహగాఢము, రామచంద్రగారు, కలుగుకొనిరి. ఈ విషయ
మునగల చరిత్రయంతయు తెలిపినపిదప పర్ ఫజులు మాస్నే
హగారు యిట్లు తెలిపిరి:—“రామరామ మారిపోవుచున్న పరిస్థి
తులగుర్చి తన అభిప్రాయముల నేకరించి, నిజస్థితి వైదికతే
యంటు మా ఏజంటు అచ్చట కన్వపడుచున్నాడు. లండను
లోను ఇండియను ప్రతినిధులు జనరలు పెర్సానాగారితో
గూడ ఈవిషయము చర్చించియుండిరి. దక్షిణాఫ్రికాలోని
భారతీయులు ఎంత మునస్తాపము పడుచున్నారో అచటి
భారతీయ కాంగ్రెసు తీర్మానములన తెలియగలదు. వారికి
చాలయిబ్బందులు కలసింపుచున్నవి. పూర్వపువిషయ మాలో
చించి యిరుపక్షములవారు సహేతుకముగనుండిననో సమన్వయ
పరిష్కారము కాగలదు. తూర్పు ఆఫ్రికానుగుర్చిన ప్రభుత్వ
ప్రకటన పూర్వపుస్థితికన్న ఇంతుకమేలే చూపుచున్నది.
భారతీయుల అభిప్రాయమున, ఇండియా ప్రభుత్వమువారే అభి
ప్రాయమున ప్రభుత్వమువారే జాయింటు సెలెక్షన్మిటీకి తెలి
య జేయుదురు. ఈమధ్యదక్షిణ ఆఫ్రికాలోను, లండనులోను,
వెలుపడిన ఉపస్థాపనములు ఆత్మరక్షయను విస్మయమును కలిగిం
చుచున్నవి. పత్రికలలో ప్రకటింపబడిన ఆ ఉపస్థాపనములు
సమృద్ధినవేనా యనిపించుచున్నది. ప్రపంచసఖ్యమునకుయత్న
ములు జరుగనున్న యీ రోజులలో బ్రిటిషు వ్యాయ సంప్ర
దాయమునకు విరుద్ధముగ యిట్టి భావములను ఏదోమియును
ప్రభుత్వమువారయిన ఆమెడించెదరాయని సంభావన కలుగ
చున్నది. విదేశములందరి భారతీయుల విషయమున ఇండియా
లోని భారతీయులందరి అభిప్రాయము ఏకీభవించు
టయేగాక, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తెలుపు ప్రజా
భిక్షయందు ప్రతినిధించుచుండును. మాయందు ధర్మ మన్నన
నియు, భాగ్యతగల రాజనీతిజ్ఞులయొడుట ఈవిషయము చర్చిం
ప బడునపుడు వ్యాయము చేయూరనియు సమ్మతమైనను.
(అ. వె.)

(ప్రతి పాదము)

నా మైనరు కుమారుడు మకాయల మక్కారావు అనే
కర్రవాడు, యిట్లానుంది లేచిపోయి, కొందరు దుర్మార్గులతో
సహవాసముచేసి నీతికి విరుద్ధమైనపనులు చేస్తూ తన మానాప
క్షల ప్రోత్సాహమున దుర్మార్గువారములనిపిస్తూ అక్ర
మకర్ర వాడుకలు చేయుటకు ప్రయత్నములు చేస్తుంటు
తెలియపర్చినది గనక, ఇందువలన తావస్యంని ప్రజలకు తెలి
యజేయునని యేనునగా, నందు సుబ్బారావుకు ఎవ్వరు బుజ్జ
ములు యివ్వకూడదు అనిని నీ నాటస్తులు యాజత్తూ స్వార్థిక
మేగాని, విత్తాధిపతులు కావు. గనక ఎవరయినా బుజ్జ
ములు యిచ్చినట్లులయితే నన్నుగాని నాయితరకుమారులన
గాని, నాఆక్షలనుగాని బాధించనేరవు- అని తెలియపరచడ
మనది.

2. నీతి విరధ్యత పనులకు ఇచ్చిన ఋణమునకు సదుపాయములు కల్పించుటకు బాధించు అనినవి, అట్టి ఋణములను యిచ్చినవారు తప్పక చెడిపోవుదురు అనినవి ఇందులముఖముగా ప్రచురపరచడమైనది.

రాజమండ్రి
9-11-80, } వర్తికాయల నెంబరర్నం.

విద్యుత్తును వినియోగం				
మొదట తెనాలిది ,, వ 45 కంటి ద	12	8	0	18 4 0
సెల్లారిది ,, డిబ్బా 42	,,	12	14	0 13 0 0
ఫైర్ ,, డిబ్బా 46	,,	14	0	0 15 8 0
రాసులు రా. 164 బస్తా 1-8	,,	8	12	0 9 0 0
మవ్వలు ,,	,,	14	0	0 15 0 0

2. భాగ్యము పన్నులు	
కందులు జనా 1-కి ర 205	,, 11 0 0 12 0 0
తెనగలు ,, డిటో	,, 10 0 0 11 8 0
తెనలు ,, డిటో	,, 11 0 0 12 0 0
నినుములు ,, డిటో	,, 18 0 0 15 0 0
తొలపలు ,, ర 195	,, 6 12 0 7 0 0

సూచనములు			
మత్స్యసూచన చా 1-1	105 00	110 00	5
సూచన చా 1-1	14 00	19 00	5
మత్స్యసూచన చా 1-1	29 00	31 00	0
మత్స్యసూచన చా 1-1	88 00	90 00	0

4. చిల్లరపన్నులు			
చాయకసుత్తు కా 1-1	70 0 0	78 0 0	
కూరపసుత్తు ,,	40 0 0	42 0 0	
పొరకచాయలు (నంటూరు) కా 1-1	67 0 0	84 0 0	
ధనియాలు ,, కా 1-1	80 0 0	85 0 0	
నంటూరుపాయచిల్ల నీలమల మలు 1-1	40	45	
కొండు కా 1-1	21 0 0	35 0 0	
అక్కచక్కర కాస్తా 1-1	22 12 0	22 14 0	
పొరకచాయ కా 1-1	24 0 0	35 0 0	

కట్టారం కా. 1-3	,,	37 8 0	29 0 0
చివరం	,,	24 0 0	28 8 0
రవ్వండు	,,	28 0 0	28 8 0

6. నూలు		
నెం 20 కెన్సి సింహ యాకె		ర 5 4 0
నెం 6 ,, కటార్		8 4 0
నెం 8 $\frac{1}{2}$,,		8 12 0
నెం 10 $\frac{1}{2}$,,		4 4 0
నెం 14 $\frac{1}{2}$,,		4 8 0
నెం 40 రాజ్		7 0 0
నెం 4 కెన్సి మసీదా		2 10 0
44 సాంజ్		4 0 0
నెం 20 $\frac{1}{2}$ జమ్మర		4 18 0
నెం 20 $\frac{1}{2}$ చరిబ్జ్		5 0 0
నెం 20 $\frac{1}{2}$ తిరుమర		4 9 0
నెం 24		5 8 0
నెం 28		6 0 0
నెం 80) చిన్న కెట్స్ (తిమర		3 0 0
కొల్కత్తా నెం 24		5 8 0
,, నెం 12 $\frac{1}{2}$		8 12 0
,, నెం 6 $\frac{1}{2}$		2 11 0
,, నెం 22		5 6 0
కందుకూరు నెం 20 $\frac{1}{2}$		5 0 0
,, నెం 22 $\frac{1}{2}$		5 4 0

7. రోహనులు	
కంది 100 కులం 1-4	మైద 48 10 0 51 9 0
పొగడ కులం 1-4	,, 21 8 0 21 18 8
మనసు 1-4	18 8 9
చిత్తడి బా 1-4	,, 188 0 0 180 0 0
రాగి బా 1-4	,, 287 0 0 289 0 0

8. రంగులు		
అతి మేలు స్వేచ్ఛరులందు అతివరంగా	సింహాచార్యు	
,, నీలిరంగు 1 రతి		0 10 0
,, 14 రతులు		1 10 6
,, 28 రతులు		1 10 9
,, 55 రతులు		1 8 0
,, 1 అందరి		1 8 0
కన్యాయాశ్రమసాక్షి లో అనా (బుచ్చి-రత్న)		8 4 0
కూర్గో కి		1 8 0

Post Box No. 43, Cocanada.

సరిహద్దు రాష్ట్రములు ఆఫ్రిడీల సంధివ్యవహారములు

ఫేలు తెగవారికి ఆంధ్ర-ఆఫ్రిడీల నభ 17 తేదీని జరుగును

పెహావరు, నవంబరు 10:— పెహావరు డిప్యూటీ కమిషనరుగారు యాక్రీడికటనను చేడు గావించిరి:—

(1) కంబరు ఫేలులు (2) మాల్కీసు ఫేలులు (3) తీరా వాల్వాకే ఫేలులు (4) బాకీ ఫేలులు (5) కమరాయి ఫేలులు (6) సిపా ఫేలులు (7) అక్కా ఫేలులు (8) టైరా ఆనాను ఫేలులు (9) బిటిష్ గవర్నమెంటువారికి కేతుభావము వహించి ప్రవర్తించిరి. అందువల్ల సరిహద్దు రాష్ట్రాధికారుల చట్టము నుసరించి చిఫ్ కమిషనరుగారు ఉత్తరువు చేయునది యేమనగా:—

- (1) వైతెగలవారు బిటిషు యిండియాలో ప్రవేశపెట్టరాదు. (2) అట్టివారు ఎదట కన్వించినను ఆరెస్టుచేయబడి జైలులో భద్రముగా నిర్బంధింపబడుదురు. (3) వారి తాలూకా చరాస్తులన్నియు జప్తుచేయబడి సర్కారులో బాటలు చేయబడును. (4) అట్టి తెగల వారిపై బిటిషు యిండియాలోని ప్రజలు వివిధమైన లావాదేవీలను జరుపకూడదు. లావాదేవీ అనగా వారికి బహుళాపంగులు భోజనమిడుట, వస్త్రములు, ఆయుధములు మందుగుండు సామాను ఇచ్చుట, వాహనములను ఇవ్వించేయుట, ఏదైన సంభాయిషీ యిచ్చుట కూడదు. అట్టి వరులు డిప్యూటీ కమిషనరు అనుమతి లేకుండా, చేయరాదు.

ఆఫ్రిడీలసంధిసభ

ఆఫ్రిడీల జనరాలులో యీ నెం 17 తేదీన సమావేశమై సంధివ్యవహారములగుట్టి ఆలోచించెవరట. జమ్మి ఫేలులు ఇటీవల ఇచ్చు తగులబెట్టినందులకై ఆఫ్రిడీల 10 కల రూపాయల జరిమానా విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

పెహావరులో పిక్కెటింగు

పెహావరు, నవంబరు 11:—నర్సేదా గ్రామమునుండి బిచ్చున 4 గురు పాదారుకాణములు పిక్కెటింగు చేసినందున ఆరెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

నాగపూరులో ఎన్నికల నిక్కెటింగు

37 మంది ఎన్నికల అరెస్టుచేయబడిరి 27 మంది విడుదల చేయబడిరి

నాగపూరు, నవంబరు 11:—నాగపూరులోని స్టేషను ప్రక్క నిర్మిత గురు పిక్కెటింగు చేసినందులకై అరెస్టు చేయబడిరి. కాని 4 గురు విడుదల చేయబడిరి. మధ్యపరగ తాలూకాలోని గాంతిపేరుగూడూరు లోని అనుచూయా బాయికేలుగారు మాత్రము జైలులో నుంచబడిరి.

నిన్న అరెస్టు చేయబడిన 37 మంది విడుదల చేయబడిరి. 30 మందిపై సెరొరోపణ చేయబడెను. విచారణ జరుగును. ఎన్నికలలో నూటికి 5 మంది మూత్రము వోట్లు వేయబడిరి.

మహమ్మదీయ అభ్యర్థుల పోలింగుస్టేషనుపై పిక్కెటింగు జరుగలేదు.

దాశీన్యాలు పోలింగు స్టేషనుపై నుండి తిరిగివచ్చుచుండిన ఒక పోలీసుగారుపై జరిపిన రాళ్ళురవ్విరి.

మహిళా పోలింగు స్టేషనుపైనుండి తిరిగివచ్చుచుండిన పోలీసుగారుపై గూడ రాళ్ళురవ్వబడెను. కాని తేల్చుములతో జరిపిన తిరిగివేసిరి.

అనుచూయా బాయి కేలుగారికి అరెస్టు చేసినందులకు విజ్ఞప్తమునైనదిగా బాలరను పోలీసుగారు ప్రకారముగా బాధించినందున అధికేతరభాగము చేడు నాగపూరులో మార్చాము జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

చందనాదివటి

సెగరోగమునకు అమోఘాషధము ఎరువు, తెలుపు, పచ్చి నెలను రాను బాగుచు 20 మాత్రలతో పూర్తిగుఱుకలును. విచిత్ర చేయమనీపని లేదు. పద్ధతుకూడ లేదు. అనేకపద్ధి కెట్లు పొందియున్నది. కల 20 మాత్రలు రు. 8-8-0. అనుసాన తెలుసు రు. 1-0-0. త్రిపురనుందరి వైద్యశాల, కేటలాగు ఉచితము మహేంద్రవాడ, రామచంద్రపురంపాడు, కూర్మగోదావరిజిల్లా.

డాక్టర్ కొట్టాన్ - హార్బర్ గ్లిజరైన్ BEST INDIAN TOILET CREAM.

హిందూదేశకాలక్షిప్తస్థితికి తగినట్లు ఆయుర్వేదవస్తుసముదాయముచే తయారుచేయబడిన, శ్రేష్ఠమయిన గ్లిజరైన్ ఆక తెలివీరము—

దీనిని ప్రతిదినము ఉదయ సాయంకాలములయందు తిరుప్పుకు చురుముచుండి, దేహమునందు నిక్కాళను కాంతింపజేసి కండ్లమునకలు, కండ్లముంటలు, కంట నీరుకాదుట, నిద్రాభంగము మొదలగు పర్యవర్తివ్యాధులను హరించుటయేగాక వెండ్రు లకు వల్లభనమును, నిగనిగమును కాంతియు మృదుత్వమును గలుగజేసి పట్టుకుంచవలె పెంచును. ముత్యము దీనిచే ముఖకాంతియు మనస్సుకు సంతోషమును కలుగజేయును. ఆచారపర్యంకము స్త్రీపురుషులు తలమెరుగుకును తలంటున్నానమునకు ఉపయోగించ ననును. ఒకతూరి పరీక్షించిన నిజము తెలుపదును.

నెల—4 బెన్సులబుడ్డి 8 అణాలు, 8 బె. బుడ్డి 11 అణాలు, 8 బె. బుడ్డి 14 అణాలు. ఏకెంట్లు కావలయును. సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:— జయసుందరా అందు కంపెనీ, బ్రాహ్మే, మదరాసు.

(RESULT OF PRESENT DAY MOVEMENTS) ప్రస్తుత పరిస్థితుల ఫలితము

భీమాచేయబడిన మొత్తమునకు సమానమైన ఖుణములనిచ్చు నడునాయముగల ప్రకటనవలె అంత అక్కరగా నుండదు...వలననగా మీకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన లాభములు గలవు.

- 1. మీ కొమార్తె వివాహముచేయుటకు. 4. వ్యాపారమును ప్రారంభించుటకు, లేక వృద్ధిచేయుటకు. 2. మీ కొమారుని చదివించుటకు. 5. మీ స్వగృహమును కట్టించుకొనుటకు. 3. స్వేచ్ఛగా వృత్తిని ప్రారంభించుటకు. 6. మీ భూమి వ్యవసాయముల సభివృద్ధిచేసుకొనుటకు.

చేర్కాన్ ఆర్. ఎస్. హర్బర్ లాన శారదాగారు, ఎమ్. ఎల్. ఏ.

యిప్పటికే వందలకొలది చేరియున్నాడు. ప్రతిదినము అనేకము చేరుటకై వచ్చుచున్నాడు.

మీరేల చేరకూడదు?

సకాలమునందు పనిచేసిన అత్యధికలాభము గలుగును.

యేంజిల్స్ నందొక పాలసీను పొంది, A నుండి Z వరకు రక్షణను పొందును. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు అంగ భావయంతే వ్రాయవలెను. వివరములకు ఈ పిగువవిలాసములకు వ్రాయవలెను:—

మిక్కిలి భారాశ్రమై పథకులపై ఇదివరకు ప్రతినిధులు లేనిచోటల పనిచేయుటకై గౌరవనీయులైన వారివద్ద నుండి దరఖాస్తులు ఆహ్వానింపబడుచున్నవి.

The Angels' Insurance Co., Ltd., Post Box 119, యేంజిల్స్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ., లిమిటెడ్., Delhi. పోస్టుబాక్సు నెం 119, డెల్లీ. (6) వ్రాంచి మేకేజరు, కలకాతా.

3 దినములలో దంతములు మూడు రెట్లు అధికముగా తెల్లనగును

కొలినాస్ చెడని నురుగు తడిలేని బ్రష్ములముగా హానిలేకుండ దంతములను మిక్కిలి తెలుపుగా శుభ్రపరచుచున్నది.

పసుపుపచ్చని రంగుల దంతములు అందమును పొందుచేయుచున్నది. తెల్లని దంతములు పొగడబడు చున్నవి. పసుపు పచ్చని దంతములు పలుచనిబంకచే కప్పబడుచున్నది. ఈ బంకదంతములు ముటిగాను, అలత్తుకు చేయబడుచున్నట్లును ఆగపడుచున్నది. తడి లేని బ్రష్ పై ఆర అంగుళము కొలినాస్ ఈబంకను తీసివేయును! కొలి నాస్ ఎండిన బ్రష్ పై నుపయోగించుటవలన, బ్రష్ యొక్క చిగును వెండు ఈ కౌపనును పరిశ్రమై ఉచితముగా పంపబడు ట్యూబునకై 2 అణాల స్టాంపుతో పంపుకొనుడు.

కలు వంగక దంతములపై భాగములను, దంతముల మధ్యకు ప్రవేశించి బాగుగా శుభ్ర పరచుచున్నది. చెడనట్టి కొలినాస్ నులుగు పసుపు పచ్చనిపాచిపై రెక్కలేని చిన్నవ్రేళ్లవలె పనిచేయును. పాచిని త్రోసివేసి, చక్కగా తోమును. అది క్రిమలకు, నోటి దుర్వాసనలకు పారజోలును. కొలినాస్ ను రి కోజులుమాత్రమే యుపయోగించి, మీ దంతము లెంత తెలుపుగా నుండు నది గ్రహింపుడు.

డేటన్ ప్రైస్ అందు కో., లిమిటెడ్. పోస్టుబాక్సు నెం. 778 బొంబాయి 0-2-0 అణాల స్టాంపును ఇందువెంబడి పంపి యున్నాను. ఉచితముగా పరిశ్రమై పంపునట్టి కొలి నాస్ డేంటల్ క్రిము ట్యూబును పంపవలెను. పేరు..... పిల్లి..... ఉరికేడు.....

వ్యవసాయము

ధర్మవరము

(స్వకీయవిశేషి)

యూనియన్ బోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంట్ ఎలక్షన్

నవంబరు, 9:—కడప జిల్లా ప్రత్యేక సమావేశమున శ్రీ యత జగ్గా చిన్న నరసింహపుగారు వైస్ ప్రెసిడెంటుగ నెన్నుకొనబడిరి.

నన్నానవరంపర

శ్రీయత పి. నారాయణరావు (బి. ఎ. ఎల్-టి.)

గారికి వరుసగా పన్నానములు జరుగుచున్నవి. 7.11.30 వ తేదీనాడు ఎడ్వర్డ్ కార్లీజ్ సరస్వతీ గ్రంథాలయమున జాతకమున గొప్పవిందు జరిగినది. నాటిసభకు రావుసాహెబ్ పి. ఆదిమూర్తి రావుగారు (అనంతపురము న్యాయవాదులు) అధ్యక్షతవహించిరి. అధికారాధికారులను బొయలను వివిధ విధియొందిరి. శ్రీ నారాయణరావుగారు గుణగణములను పలువురు వ్యవసాయవారిచేతను విందు ప్రకటనగా జరిగినది. నేడు మధ్యాహ్నమున బండ్లపల్లె లక్ష్మీనారాయణగారు తోటవిందు జరుపుచున్నారు.

నాగనముద్రము తెప్పయ్యెను

వై గ్రామము చెలువు దాదాపు 18 సంవత్సరమునుండి నింకక యీసంవత్సరము నుండి యొకటియే నెలదినముల నుండి ప్రసాదము పొందుచుండుటచే 18 సంవత్సరముల నుండి నిలిచియున్న తెప్పయ్యెను చెలువులో కాల్ పున్న ను పాడు కోయవాసముగ జరిగినది. చుట్టుపట్ల పల్లెలనుండి జలుకు లెండోపడుచుండు వర్షియుండి. నాటిదిన మా ప్రజల యుత్సాహమును మేరలేదు. ఏలన నంతయును నెల పడునైదు దినములక్రింద నాచెలువున నొకచోట్లు నీరైనను లేక యాగ్రామమునా యొకటిచి పోయి యిన్నియంతి సంధించి యుండి యాచెలు వాధారముగా గల పల్లెలవాడు తమ భూముల నానుబడివిషయమై నైరాశ్యమును బొందియుండగా నే నే చుట్టూచిన్న జీవనము గాడమారుచు జీవనాశీ కలిగినది విచిత్రమేమన నింతవఱకు "మాగ్రామమున నాన యొప్పటికి రాదు. మేము దురదృష్టవంతులము" అని యంతవఱకు జెల్పి ప్రజలు నేడు ఏ ప్రాంతమున లేకున్నను బ్రతిదిన మాప్రాంత మానమాత్రము పాన తప్పక వచ్చుచు నిండ్లు పడిపోవుచు భూములుగాడ సాగునటకు పిలువకుండుటచే వర్షము వలదు రా దేవుడా! యని ప్రార్థించుచున్నారు.

బందరు

నాల్గవ కృష్ణామండల అర్చకమహాజనసభ

ది 18-10-30 తేదీన నాల్గవ కృష్ణామండల అర్చకమహాజనసభ శ్రీమన్ దీవి వెంకటాచార్యులుగారి అధ్యక్షతక్రింద బందరులో ముల్ శ్రీ. భైరవభట్ట వెంకటసుబ్బారావుగారి ధీనమందు జరుగబడి యీశా అధ్యక్షు, ఉపాధ్యక్ష యెన్ని కలుమాత్రము జరిగి తిరిగి యీ మహాజనసభను 1-11-30 తేదీకి విజయవాడలో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడి యీతేదీన వైవాకి అధ్యక్షతక్రింద విజయవాడలో ఈసభ నిర్వహ్యముగా జరు పుట ప్రధానకార్యదర్శి, సహాయకార్యదర్శి, కోశాధికారి, కార్యనిర్వాహకవర్గ, పాలకవర్గము యొక్క యెన్నికలు పూర్తి కాబడి మిగతావిషయములు యావత్తు చర్చించి నిర్ణయించుటకు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారికి అధికారవివృతి సభ జయ ప్రథముగా ముగింపబడినది. యీ సభకు దయచేసిన మహాజనులు యావత్తుండి శ్రీమన్ దీవి వెంకటాచార్యులుగారు బ్రహ్మశ్రీ మామిళ్లపల్లి సత్యనారాయణగారు ఆతిథ్యవిధి సభను నిర్వహ్యముగా ముగించినందులకు వారికి నా హృదయ పూర్వకవందనము లభించుచున్నవాడ.

అధికారవర్గము

1. శ్రీమన్ దీవి వెంకటాచార్యులుగారు (వసుకురు) అధ్యక్షులు, 2 బ్రహ్మశ్రీ పావులూరి వెంకటేశ్వరగారు (యిం దుపల్లి) ఉపాధ్యక్షులు 3 శ్రీమన్ పరాశరం వీరరాఘవా చార్యులుగారు (పుల్లూరు) ప్రధాన కార్యదర్శి 4 శ్రీమన్ దీవి రామసుబ్బారావుగారు (వెజవాడ) సహాయ కార్యదర్శి 5 శ్రీమన్ పరాశరం వెంకట శేషచార్యులుగారు (కోలవెన్ను) కోశాధికారి.

కార్యనిర్వాహకవర్గము

1 శ్రీమన్ వేదాంతం శ్రీనివాసాచార్యులుగారు (కడప) వాడ, 2 బ్రహ్మశ్రీ కుండుర్తి విశ్వేశ్వరంగార కంకపాడు, 3 బ్రహ్మశ్రీ పామ్మూరు కామయ్యగారు కృష్ణాపురం, 4 పాలపల్లి సీతారామ దీక్షితులుగారు అంగలూరు 5 చావలి శేషయ్యగారు పుయ్యూరు, 6 శ్రీమన్ వేదాంతం గిరిశంభూచార్యులు గారు పెదవీరివాడ, 7 శ్రీమన్ కోనూరు గోపాలాచార్యులు గారు యెలమర్రు, 8 శ్రీమన్ వేదాంతం రామచంద్రాచార్యులు గారు పుయ్యూరు, 9 శ్రీ మన్ దీవి ఆ యో ధ్యా చా ర్యులు గారు పెద ఆత్మలపల్లి, 10 శ్రీమన్ దీవి శ్రీనివాసాచార్యులుగారు రమణక్కపేట, 11. కుండుర్తి సత్యనారాయణరావుగారు నందిగూరు, 12. శ్రీ మన్ తిరునగరి లక్ష్మీనరసింహాచార్యులుగారు జగ్గయ్యపేట, 13. శేషయ్యసం నరసింహాచార్యులుగారు తిరువూరు, 14 పరా శరం వెంకటప్పలచార్యులుగారు నిడువోలు, 15 బ్రహ్మశ్రీ పెనుమాడి సత్యనారాయణగారు మాచిపూడి, 16. గూడూరు వియ్యన్నగారు వడ్లమన్నాడు, 17 గూడూరు సుబ్రహ్మణ్యం గారు వడ్లమన్నాడు, 18 రుద్రపాక పుల్లయ్యగారు కంగరాయ పాలెం.

పాలకవర్గసభ్యులు

1. శ్రీమన్ వేదాంతం శ్రీనివాసాచార్యులుగారు
2. శ్రీమన్ గిరిశంభూచార్యులుగారు 3. బ్రహ్మశ్రీ పాలపల్లి సీతారామదీక్షితులుగారు.

ఎన్. బి:—అధికారకర్త అధికారసభ్యులు అయిదు గురు కూడ పాలకవర్గసభ్యులుగా పరిగణింపబడుదురు.

పరాశరం వీరరాఘవాచార్యులు.

ప్రధాన కార్యదర్శి, 10-11-30.

కోరంగి

మాన్య గోదావరిజిల్లా కాకినాడ తాలూకా కోరంగి గ్రామమునకు ముల్ రాల్ శ్రీ వాడేశ్వరీ వెంకట్రామయ్యగారు సుమారు 15 సంవత్సరములనుండి మునసుగా నుండిరి. వారి అన్నగారి కిమారుడగు నారాయణరావుగారి పుత్రుడు మైసాద్రి వరలి మేజరుగలచే గ్రామాధికారత్యము వారి కొనసంకుటకు తమ మునసటి ఉద్యోగమునకు రాజీనామా యొసంగిరి. వెంకట్రామయ్యగారి పదిహేనుసంవత్సరములనుండియు తమ ఉద్యోగధర్మమును ప్రజాసంరక్షకముగ నిర్వహించి సత్కీర్తిని గడించిరి. అందుచే వారికి గౌరవించుట కీనవంబరునెల 9 వ తేదీ ఆదివారం మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు కోరంగి జోర్డు స్కూలు ఆవరణలో సన్మానసభ జరుపబడినది. సభాధీన సము పచ్చని కోరణములచే నలంకరింపబడిన. శ్రీ వెంకట్రామయ్యగారిని వారి స్వగృహమునుండి మేజర్, తాళ, వాద్యములతో సభాధీనమునకు తీసుకువచ్చిరి. ఈ సభకు కాకినాడ, తాళ్లశేపు, పాతకోరంగి, కీల, మంజేరు, కాజులూరు, కటపల మొదలగు గ్రామములనుండి రైతులు, గౌరవనీయులు అనేకులు విచ్చేసిరి. అందు కాకినాడ తాలూకాబోర్డు ప్రెసి డెంటు ముల్ రాల్ శ్రీ తిలకం సుబ్బారావుగారు, దువ్వూరి కృష్ణమూర్తిగారు బి. ఏ. (పుట్టుగోడు ప్రిడరు కాకినాడ) నామన రామమూర్తి నారాయణుగారు (తాళ్లశేపు) కంగవమెల్లి సత్యరాజు గారు, విశ్వనాథపల్లి వెంకటరెడ్డివర్మగారు (పాతకోరంగి) మొదలగువారే సభకులు గలరు. ఈ సభకు ముల్ రాల్ శ్రీ తిలకం సుబ్బారావుగారు (కాకినాడ తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు) అధ్యక్షతవహించిరి. అధ్యక్షుని పీఠమునకు ప్రక్కనమర్చబడిన ఆసనముపై శ్రీయత వాడేశ్వరీ వెంకట్రామయ్యగారి సభివసించి వజ్రీ వారిరువురి కంకణీమలందు కర్పూర హారములు నలంకరించిరి. ప్రారంభమున శ్రీయత మాటూరి రామయ్యగారిచే పద్యాష్టమలు జరుపబడిన. పిమ్మట శ్రీయతలు కొన్నవల సత్యనారాయణమూర్తి గరిమెల్ల సత్యనారాయణమూర్తిగారు (కోరంగి సబు మేజర్) బుకోర్డు వెక్కు శ్రీయత దువ్వూరు నూర్య నారాయణమూర్తి (కోరంగి అగ్నికులశ్రీయ మహాసంఘ ఉద్యోగి) గార్లు మునసుగారియొక్క సుగుణ సంపత్తిని కార్య నిర్వహణక్రింది నిరూపించుచు గంభీరవన్యాసము లొసంగిరి. తదుపరి సభాధ్యక్షులు శ్రీ వెంకట్రామయ్యగారు తమ గ్రామాధికార ధర్మములను యెటులనిర్వహించి ప్రజాసంరక్షకయ్యునో విపులముగా నుపన్యసించి యిప్పు డాపదవినుండి విరమించినందుకు విచారమును చెలిపిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులకును ఉపన్యాసకులకు సభ్యులకును శ్రీ మునసుగారు కృతజ్ఞతాభివందనములు చెలిపిరి. సభ కడచెంచినవా రెల్లరకు ఉపహారముల నొసంగిన తరువాత సాయంకాలము 5 గంటలకు జయజయధ్వజలతో సభ ముగింపబడినది.

పాలెపు సుబ్బారాయుడువర్మ, కాకినాడ.

గూడలూరు

అప్పారావు గుప్తగారు

కడప జిల్లా నవంబరునెలలో 5 తారీఖున గాంధీని జయింప లో పెట్టినదినమున కొనియాడుటకు నెల్లూరులో ఉర్రోగింపు చేసిన కోవూరు అప్పారావుగారు మొదలగు 11 గురిని పోలీసు వారు అరెస్టుచేసి మెద్రాసుకు దక్షిణముగా రైలుస్టేషనులలో విక్రమినికోర్కి విక్రమికోర్క్ స్టేషనులో పేదపూరులు తెలియ ని చోటులలో దింపివేసివారు. అట్లు దింపివేసివారిలో విక్రమికోర్క్ కోవూరి అప్పారావు గుప్తయనతని గూడలూరు (కడప) మాతన పట్టణము స్టేషనులో చేకువజామన దింపివారు. అతడు జబాబుపిధిలో ప్రవేశించి చేతను దమ్మిడికూడతెక్కు లేక శ్రమ పడుచు తన శ్రమమును తెలుపుటకు అరవము మాట్లాడ తెలియ నందున తిరుగుచుండి మెద్రాసు మైలుపత్రికకు ఏకెంటుగానుండు చాలను బ్రహ్మణ్యమున వతని సంధించి తన కొరతను తెలుపుట చేత ను బ్రహ్మణ్యఅయ్య పైనచెప్పిన గుప్తకు ఆహ్వానము నిప్పించి తిరిగి వూరుకు పోవుటకు ధన సహాయము చేసి మరల పంపించి వాడు. తక్కిన 10 మంది వుండేచోట్లు వివరముగా తెలియజేయు.

విడుదల

కడప జిల్లా నెలలకు ముందు గూడలూరు మాతనపట్టణ ములో సుప్రసత్వగ్రహము నవలంబించినవారిలో విక్రమికోర్క్ వజుకుం యననతడు గవర్న మెంటువారిచేత 144 అక్షు ప్ర కారం అతిపూరు అనుచోట జయిలులోవుండి సమీపకాలమున విడుదలమరల తనవాసస్థానమున సౌఖ్యము గానచ్చి చేరినాడు.

(ఒకవిశేషి)

కమ్మమహాజనుల కొకవిజ్ఞప్తి

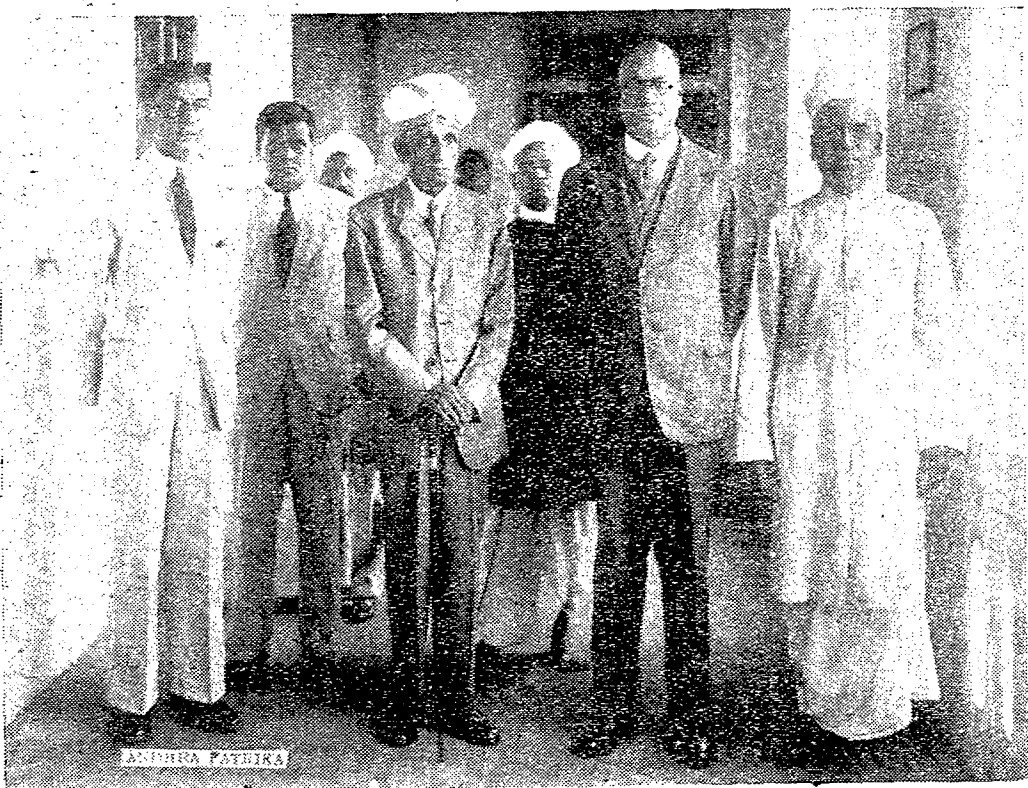
పుష్పజిల్లా గుడివాడ తాలూకా నానపాడు గ్రామములో నెన్న ఆర్. ఆర్. విడితే స్కూలులో చదువుచున్న కమ్మ శేషవిద్యార్థులకు ఉచితభోజన వోట్లు ప్రారంభించి యిప్పటికి నాలుగుసంవత్సరములైనది. మొదలునుండియు యిచ్చుట ఇరువది మంది విద్యార్థులకు ఉచితభోజనాది సౌకర్యములు యేర్పాటు చేయబడుచున్నవి. ఇందుకు కలయ సహాయము ధనరూపకము గాను, ధాన్యరూపకముగాను మన సంఘములే చేయుచు న్నాడు.

ముట్టమొదట యిది స్థాపించునదేకొంచినటుల ఆంధ్రప్రదేశ్ కామఖమన ప్రకటించియున్నాను. ఈ ప్రకటనమాచి కృష్ణ, గుంటూరుజిల్లాలలోపలి పల్లెటిగ్రామములనుండి పేదకమ్మ విద్యార్థులు వచ్చిరి. వీరందరు భూవసతిగాని, మరయితర జీవనాధారముగాని లేనివారు. మనసంఘముల సహాయసంపత్తులే మూలధనముగా మాచుకొని ప్రారంభించినవగుటచే యీ హోట్లును ప్రస్తుతము యిరువదిమంది విద్యార్థులకంటె ఎక్కువతేర్చికోవ కలంకదనియు, మాన్యుందు ఆకీకపండితులకు బట్టియు, కమ్మమహాజనుల ప్రోత్సహమునబట్టియు, విద్యార్థుల సంఖ్య పెచ్చుచేయుటకు అవకాశ ముండవచ్చుననియు చెప్పినమాటల కొంతమంది విద్యార్థులు ఆకాభంగము కలిగి తిరిగి వెళ్లిరి.

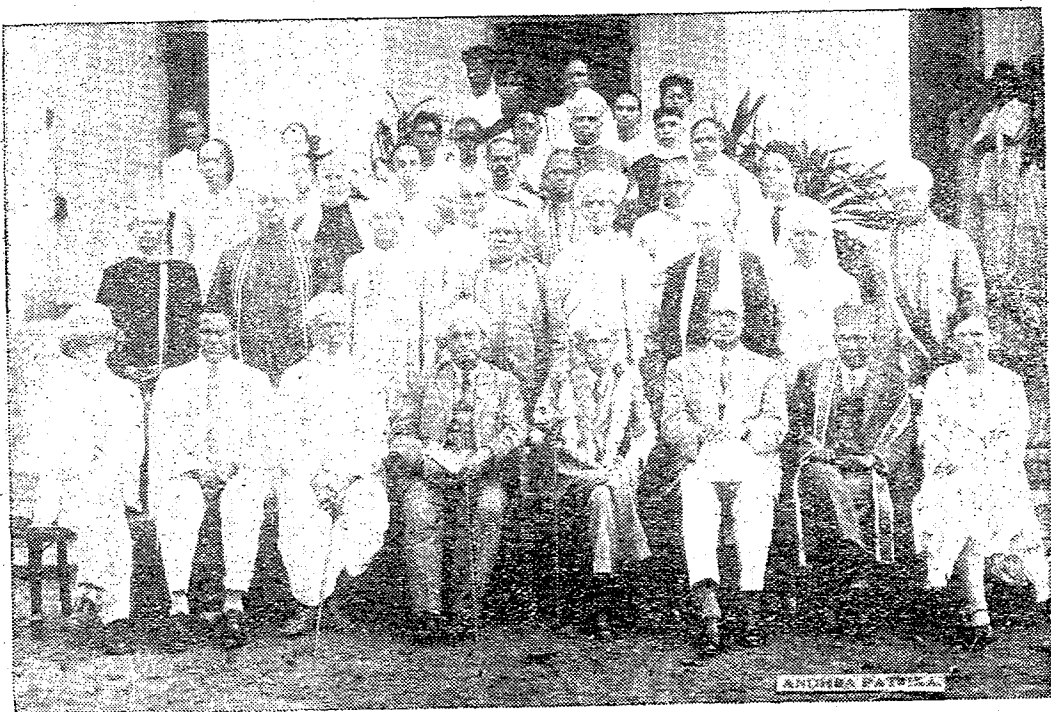
ఈ నాల్గుసంవత్సరములనుండియు చందాలూపకముగా సామును నేను నమూలుచేసి కమ్మమహాజనుల తోడ్పాటుతో యీ హోట్లు నడుపుచున్నాను. ఈ ధర్మసంస్థిష్ఠ యములో కమ్మమహాజనులు గొప్ప అభిమానముచూపుచు అనేక విధముల సహాయముచేయుచున్నారు. కాని యీవర్తమాన సంవత్సరమునందు చందాలు కనులకుట కష్టముగానున్నది. ప్రస్తుతకాలమానపరిస్థితులు తాముమై ధరలు పడిపోవడము వలన కందాలు సులభముగా మునుపటివలె నమూలుగాకపోవుట తిట్టించుచున్నదిగాని యీ పేదవిద్యార్థులకుండుగాని యీ పేదసంస్థయందుగాని, మనసంఘమునకు ఆదరభావము లేకగాదని నాయీ గతమాడుసంవత్సరములనుంచి యీ విషయములో నా సంఘసోదరులతో గల అనుభవమునబట్టి చెప్పగలను.

కందాలు నమూలుచేయుటకుగాను నాకు తోడ్పాటుగా మరొకరిని యేర్పరచుకోవలసినదని కొందరు పెద్దలు యిచ్చిన సలహా ననుసరించి ప్రస్తుత పరిస్థితులను బట్టి అట్లు చేయుట తప్పనిసరియనియెంచి చందాలు వసూలు చేయుటకు వెంట్రాగడ గ్రామకాశ్రమము మ-రా-శ్రీ. యలమంచిలి అంకయ్యగారిని యేర్పాటు చేయజేసివది గనుక యిదివరలోవలెనే యీ పేదవిద్యార్థులయందు అభిమానముగలిగి ధనరూపకముగాను ధాన్యరూపకముగాను సహాయముచేసి అందుకు రసీదు పొందకోరుచున్నాను.

వేములపల్లి చిన్నరామయ్య

అనంతపురం విశ్వవిద్యాలయమునందు ఎకనమికు సాసయిటీ ప్రారంభోత్సవమును సర్ ఎ. విశ్వేశ్వరయ్యగారు (మైసూరు) జరిపిరి. సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారును మైస్ ఛాన్సలరు ఎస్. వి. రాగనాథుగారును ప్రోఫెసరు దొరస్వామి అయ్యగారును తదితరులు నిడు గలరు. (ప్రె. ఫో. పీ.)

అనంతపురం విశ్వవిద్యాలయమునందు జరిగిన గానకళాశాల వార్షికోత్సవమునకు వివిధ ప్రాంతముల నుండి వచ్చిన గానవిద్వాంసులు వెనుకవరసలో నిలిచియున్నారు. (ప్రె. ఫో. పీ.)

ఎం. కె. సుందరరాజయ్యగారు
అదివరకు తమిళరాష్ట్ర కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగఁజరిగిరి. మధురలోని సారాభాయ్ బ్రాహ్మణులు ౧. 107 నెక్టు ప్రకారము ఏడాది శిక్షింపబడిరి.

శంకరి
మదరాసు మ్యూజికు అకాడమివారు యేర్పాటుచేసిన పోటీపరీక్షలయందు పాదనాయకులుగా రెండవమారు తిరిగి బడసిన బాలిక. తిరుచనాపల్లి. (పి. ఎస్. ఎ.)

శంపులు, వచ్చెలు, పొదగిన నగలు వగైరాలకు
శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,
ఎన్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి 1
ప్రాచైటరు, రెజిస్ట్రార్.

డి. శృంగారమూర్తిగారు ఎం. ఎల్. సి.
కానాడ పురపాలక సంఘాధ్యక్షులు. మదరాసు శాసన సభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి. (ప్రె. ఫో. పీ.)

ఆంధ్రప్రదేశ్ న్యాయ సహాయ సహకార పోయన భారతీయ ప్రతినిధి సర్ టి. విజయరాఘవాచారిగారు రోము నగరమున నితర ప్రతినిధులతో ముచ్చటించుట. (ఎన్. పి. ఎస్.)

సూరి సుబ్రహ్మణ్యంగారు బి. ఏ. ఎ. ఐ. ఎస్. ఎం.
మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలోని ఆంధ్ర పట్టభద్రుడు. ధన్యాదులో గవల కళాశాలయందు జరిగిన ఆఖరు పరీక్షయందు తీరులైన ప్రథమ ఆంధ్రుడు.

అసలు బంగారు నగలకు
వీకంసి చబిల్ దాస్ అండు నస్
సీమకమలములు, నగలవర్తకులు

3 112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రత్నావళి 2-0-0
చరక చిత్సాస్థానము 2 6-0-0
డాక్టరు శ్రీపాద శృంగారమూర్తిశాస్త్రి, రెజిస్ట్రార్

ప్రజోత్పత్తి ఉగాది సంచిక

ఆంధ్రపత్రిక

ఆర్యా! ఎప్పుటి తీరున యాభోవు ప్రజోత్పత్తి సంవత్సరాది సంచికను ప్రకటింప బోవు చున్నాము. అందు సారస్వత, నాట్యకాంక్షికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింప బడును. ఈము పూర్వమువలెనే దయ యూచి అమూల్యములగు తమ వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి మాయాద్యమునకుఁ తోడ్పడఁ బ్రార్థింతులు.

ఈ సంచికయందు విషయవిభాగమును గావించి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నాది భాగమునందే ముద్రించి సంచికను ఉగాదివాటి కాంధ్రుల కర్పింప దలచినాము. నియమితకామునకుఁ బూర్వమే వ్యాసము లన్నియు మాకుఁ జేరినఁగాని అట్లు విషయవిభాగమును గావించ ననుకూలము గానేరదు. సంచికాముద్రణ మారంభించిన పిదప బంపు వ్యాసములను సంచికయందుఁ జేర్చుటకు వీ లుండదు. కావున వ్యాసములు ౧౯౩౦ సం॥ నవంబరు ౧౩వ తేదిలోపల మా కందవలెనని మనవి. ప్రతి వ్యాసమునను 'సంవత్సరాది సంచిక' అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతర చిత్రములును, సంపూర్ణ వివరణములతో నియమితకాలమునకుఁ బూర్వమే మాకుఁ బంపుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

వ్యాసములను చిన్ని కాగితములమీద ఒకవైపున మాత్రమే విశియక్షరములతో విస్తృతముగ వ్రాసిపంప వేడికోలు.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు,

ఆంధ్రపత్రికాధిపతి

ముద్రి 1-కి వెల 0-10-0 అణాలు

అమృతాంజనము డిపో

మ ద రా ను, బొం బాయి.

అనాథ శరణాలయము

అయ్యా! అనాథశరణాలయమునకు సాయముచేయుడు! గుంటూరుజిల్లా వినకొండతాలూకా బొల్లపల్లి గ్రామములో, ముఖ్యముగా ఎరకల, ఏనాడి, చెంచ, లంబాడి, మాల, మాదిగ మొదలయిన నిమ్మజాతులలో అనాథలుగానుండు బాలుకు, బాలికలకు ఉచితముగా భోజనము పెట్టి విద్యోక్తులకు ను, నూలుపడుపులు, నేయుట, వడ్డంగము, కుట్టుపు, చాపలు నేయుట మొదలగు చేతిపనులు నేర్పుటకును ఒక శరణాలయము 22-7-29 స్థాపించబడినది. ప్రస్తుతము సామ్యచాలనండున చాపలు నేయుట, నులక పేతలు మాత్రమే నేర్పుచున్నాము గత సంవత్సరము యీ శరణాలయముందు 80 మంది అనాథలు యుండిరి. వీరు చిక్కిలి బీదవారు, కుంటివార, మరొకపహాయము లేనివారగా నున్నారు.

2 ఇచ్చుట స్కూలులో గడచిన సంవత్సరము 5 వ తరగతివరకు ప్రాథమికవిద్య గరవుచుంటిది. ఈసంవత్సరము 6 వ తరగతికూడ యేర్పాటు చేయబడినది.

ఇప్పుడు 5 గురు ఉపాస్థాయులను, 88 గురు బాలురు నున్నారు. అన్ని తరగతులలోను చాలాప్రతికరముగ పని జరుగుచున్నది.

ఈ కార్యకారం స్కూలును స్థాపించుటలో శ్రీకృష్ణ రిగారు చేసిన ప్రయత్నములు శ్లాఘింపతగినవి. డిప్యూటీ ఎడ్యుకేషనులు ఆఫీసుగారు, గుంటూరు.

ఈశరణాలయమునకు మిక్కిలి అవసరముగ నీటిపథికిని, ఇండ్లకును సామానుకు సామ్యులేర్పన్నది. కనుక సంపన్నులగు వారు యిట్టి నిమ్మజాతి అనాథల కొరకు తగిన ద్రవ్యసాయ మొససి పోషకులగా నందుటకు యీ శరణాలయమును పలు విధముల అభివృద్ధికి తోలందులకు ప్రార్థించుము. దయచేసి త్వరలో సాయము చేయకోరెదను. ఇట్లు విధేయుడు.

బొల్లపల్లి వినకొండతాలూకా గుంటూరు జిల్లా. 22-10-30.

బూదలసాముయేలు శ్రీకృష్ణ, నిమ్మజాతి ఉపాధ్యక్షులుగా అనాథ శరణాలయము.

ZENITH DRAKSHASAVA.

జె ని థ్ ద్రా క్షా స వ

పసివారికి, ముసలివారికి, ధనంతులకు, బీదవారికి మంచివుష్టిని, ఆకలిని గలిగించు వట్టితానిక. మొదలు నుపయోగించి పనిచేయువారందరికిని ఆమోక్షమొనరి.

దస్త, ఉబ్బసహ, నిద్రలేమి, మామూలుగా గలుగుదుర్వలత్వము, పొండురోగము, రోగము కడిగి స్వస్థపడుచున్నవారు, మామూలుగానున్న ఆరోగ్య మభివృద్ధియగుట వగైరాలకు తిచ్చక గుణమున్న నివారికి. ఇతరప్రకారముగా నుండువాటిని చూచి మోహపాకుడు.

జెనిథ్ మాగ్నిసు చక్కగాగమనింపుడు. ఇది ఇండియావైద్యశాస్త్రము ననుసరించి పరిశుద్ధతకు, కచ్చితమునకు ఆపనాలు. ఒక క్యార్ట బుడ్డిని వాడేమాడుడు.

ధరలు:—8 బొట్టులు రూ. 0-12-0, 16 బొట్టులు రూ. 1-4-0, 24 బొట్టులు రూ. 1-12-0.

పోల్ ఏజెంట్లు:—CANTAN & Co., P. B. 236, MADRAS.

2 కాంతం అండ్ కో., పోస్టు బాక్సు, 236, మద్రాసు.

జిల్లాయం దంతలను ఏజెంట్లు కావలెను.

ఈ దిగువ స్థలములందు ఆంధ్రపత్రికకు యేజెంట్లు తక్షణమే కావలెను

రూ 100 నుండి 200 లకు తక్కువలేకుండా ధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, పలుకుబడి యోగ్యతలు గలవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట యేజెంట్లుగా నుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాస ముందు టావశ్యకము. మిగత వివరములకు యీ దిగువవిలాసమునకు ఒక అణాస్తాంపుతో వ్రాయవలెను. చిల్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

పీలేరు	కాజీపేట	బొంబాయి	అర్కోణం	బొరింగుపేట
కదిరి	దోర్నకల్	మార్కాపురం	కంజీవరం	బెనారస్ సిటి
చికాకోల్	ధర్మవరము	నేలూరు	చెంగల్పట్టు	ఖరగ్ పూర్
బాబ్బిలి	చిత్తూరు	బెంగుళూరు	తిరుచినాపల్లి	కలకత్తా
పార్వతీపురం	కడప	మైసూరు	మధుర	రంగూర్
వర్లాకిమిడి	రైచూరు	తిరువళ్ళూరు	పాండిచ్చేరి	మోలమినాన్.

మేనేజరు, (ఏ) ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

డబ్బీ 0-6-0 తామర తైలము 12-కి 3-8-0

రాజారాణి గుర్తు గల తామరతైలము క్రిమినాశకము లగు చాల మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. వెక్కిరిండ్లనుండి యున్న తామర, తీట, ఏనుగగజ్జ, శోభి, పొడలు మొదలగువాని రెండేపూతలతో నిర్మూలముచేసి చర్మమును శుభ్రపరచును. దీనిని చర్మముపై రాచిన మంట యుండదు. చర్మము నలు వెక్కదు, పుండుపడదు.

బొంబాయి అమృతాంజనం డి పో, మద్రాసు.

దోమ—తెరలు

ప్రార్థిగా

స్వ దేశి గుడ్డ తో

తయారు చేయబడినది

మిక్కిలి దృఢమైన తెల్లని స్వదేశి నెట్టింగ్ దోమలు యేమాత్రము దూరవిలులేనట్టిది, గాలి చక్కగా ప్రవేశించ దారిగలదు. పైన, దిగువన గాను, వాదాతుగాన, స్వదేశి లాంగ్ క్లాత్ తో కట్టబడినది.

పొడవు	వెడల్పు	ఎత్తు	1కి ధర ర. 4. ౧౨
6 అ X 8 అ	4 1/2 అ	...	5-15-0
6 అ X 4 అ	4 1/2 అ	...	6-12-0
7 అ X 3 1/2 అ	5 అ	...	7-14-0
7 అ X 5 అ	5 అ	...	9-0-0

ప్యాకింగ్ ఇనాం. తపాలఖర్చు ప్రత్యేకం ఇతర యెన్నెజాసంధు కావలసినను అర్ధరెచ్చిన 24 గంటలలోగా తీసుకుచేసి పంపబడును.

ధారాశ్రమైన కమీషనును వడ్డతిపై పనిచేయుటకు ఏర్పాటు కావలెను.

THE UNION TRADING CO., 166/163, Harrison Rd., (M), Calcutta.